Crna Gora
Državna revizorska institucija
Broj: 05-035/22-64/15
Podgorica, 21.02.2022. godine

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA DOO „REGIONALNI VODOVOD CRNOGORSKO PRIMORJE“ - BUDVA ZA 2020. GODINU

(Konačan)

Podgorica, februar 2022. godine

Sadržaj

Mišljenje i preporuke……2

I – OPŠTI DIO 8

1.1 Pravni osnov 8

1.2 Vrsta predmet i obuhvat revizije 8

1.3 Cilj revizije 8

1.4 Osnovni podaci o subjektu revizije 9

1.6. Vrijeme trajanja revizije 10

1.7. Metode i tehnike revizije 10

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 11

2.1. Unutrašnje kontrole u Društvu 11

2.2 Bilans stanja 20

2.2.1. Aktiva 20

2.2.2. Pasiva 28

2.3. Bilans uspjeha 37

2.3.1 Prihodi 39

2.3.2 Rashodi 47

2.4 Iskaz o tokovima gotovine – direktna metoda 63

2.5 Izvještaj menandžmenta 65

2.6 Javne nabavke 65

2.7 Sudski sporovi 67

MIŠLJENJE I PREPORUKE

Na bazi sprovedene revizije i i razmatranja navoda subjekta revizije sadržanih u Izjašnjenju na Preliminarni izvještaj Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO "Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje" Budva za 2020. godinu br: Pov-22-14 od 31.01.2021. godine, na osnovu člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji i člana 42 Poslovnika Državne revizorske institucije, nadležni Kolegijum DRI u sastavu senator **Zoran Jelić** (rukovodilac Kolegijuma) i predsjednik Senata **dr Milan Dabović** (član Kolegijuma), na sjednici Kolegijuma DRI održanoj 18.02.2022. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva za 2020. godinu

Odgovornost subjekta revizije

Rukovodstvo subjekta revizije odgovorno je za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije (DRI) je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji za 2020. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskom izvještaju, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su indentifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Revizija je sprovedena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI - nivo III). Državna revizorska institucija je poštovala etičke zahtjeve, planirala i izvršila reviziju na način kojim je obezbijeđeno razumno uvjerenje da li su finansijski izvještaji DOO "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" - Budva za 2020. godinu sačinjeni i prezentovani, u svim materijalno značajnim pitanjima, u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja i da li je poslovanje subjekta revizije bilo u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.

Revizija je obuhvatila sprovođenje postupaka radi pribavljanja adekvatnih dokaza o iznosima objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Sprovedeni postupci uključili su procjenu sistema unutrašnjih kontrola, procjenu primijenjenih računovodstvenih politika, procjenu materijalno pogrešnog prikazivanja iznosa u finansijskim izvještajima i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

FINANSIJSKOM REVIZIJOM Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" - Budva za 2020. godinu, analizom prikupljenih dokaza stečeno je razumno uvjerenje da pogrešna prikazivanja, pojedinačno ili zbirno, imaju i materijalan i prožimajući efekat na finansijske izvještaje u odnosu na postavljene kriterijume za finansijsku reviziju na osnovu čega nadležni Kolegijum izražava **NEGATIVNO MIŠLJENJE NA FINANSIJSKU REVIZIJU.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE NEGATIVNOG MIŠLJENJA NA FINANSIJSKU REVIZIJU

U reviziji finansijskih izvještaja za 2016. godinu, Državna revizorska institucija je dala Društvu **preporuku da „shodno MRS 8 - računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka, za iznos od 233.479,00€ uveća račun 023 – oprema i umanji račun 53203 – troškovi vodovoda, i izvrši uvećanje dobiti za 2016. godinu“**.
Iznos od 233.479,00€ odnosi se na ulaganja u cjevovod regionalnog vodovodnog sistema, na dionici PK Tivat – PS Podkuk. Navedenim ulaganjem je uvećana vrijednost cjevovoda i istom je produžen vijek trajanja, pa je ovo ulaganje trebalo evidentirati na računu 023 – Postrojenja i oprema. Kako je Društvo evidentiralo ova ulaganja na računu 53203 – Troškovi vodovoda, taj račun je precijenjen za taj iznos, dok je račun opreme podcijenjen za isti iznos. Na taj način je za 2016. godinu umanjen iznos obračunate dobiti.
Društvo, ni nakon kontrolne revizije izvršene 2019. godine, nije realizovao ovu preporuku, što predstavlja grešku po kontekstu, odnosno grešku koja se ponavlja. Na taj način, finansijski izvještaji Društva počev od 2016. godine pa zaključno sa 2020. godinom, sadrže navedenu grešku na poziciji Nekretnine postrojenja i oprema.

Preporuka 1: Društvo treba da u skladu sa MRS 8 - računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka, u početnom stanju za 2021. godinu, uveća račun 02308 - Cjevovod Tivat - Podkuk za iznos od 233.479,00€ umanjen za obračunatu amortizaciju po godišnjoj stopi od 1,49% zaključno sa 2020. godinom.

Ministarstvo finansija duži Društvo po osnovu „Service Charge“ (naknade za povučena sredstva) i provizije CBCG u ukupnom iznosu od 588.314,78€, što je naznačeno u aktu Ministarstva broj: 06-4431/1 od 06.10.2020. godine. Međutim, u Društvu nijesu evidentirane obaveze prema Ministarstvu u naznačenom iznosu i nijesu usaglašeni dužničko-povjerilački odnosi sa Ministarstvom finansija, te se revizor nije mogao izjasniti o uticaju na finansijske iskaze Društva po navedenom osnovu.

Preporuka 2: Preporučuje se Društvu da izvrši usaglašavanja stavova sa Ministarstvom finansija o statusu i načinu izmirenje obaveza, a nakon toga izvrši korekcije u knjigovodstvu radi realnog prikaza stanja obaveza.

REVIZIJOM PRAVILNOSTI Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" - Budva za 2020. godinu, utvrđeno je da Društvo nije u potpunosti uskladilo poslovne aktivnosti sa zakonskim i drugim propisima. Revizijom su utvrđena odstupanja i neusklađenosti poslovanja Društva sa sljedećim propisima: Zakonom o radu, Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica, Pravilnikom o korišćenju i održavanju službenih vozila, Pravilnikom o uslovima i načinu korišćenja sredstava reprezentacije i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva koja su materijalno značajna ali ne i prožimajuća u odnosu na postavljene kriterijume za reviziju pravilnosti, na osnovu čega nadležni Kolegijum DRI izražava **USLOVNO MIŠLJENJE NA REVIZIJU PRAVILNOSTI.**

OSNOV ZA IZRAŽAVANJE USLOVNOG MIŠLJENJA NA REVIZIJU PRAVILNOSTI

Društvo je pored zapošljavanja 8 novih zaposlenih u kriznoj 2020. godini, putem Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih angažovalo još 7 lica za obavljanje poslova iz redovne djelatnosti Društva. Navedeni poslovi su određeni aktom o sistematizaciji radnih mjesta u Društvu i zahtijevaju kontinuitet u vršenju istih.

Preporuka 3: Društvo treba da zapošljavanje na radnim mjestima koja su predviđena aktom o sistematizaciji i za koje postoji izražena potreba, vrši u skladu sa Zakonom o radu, zasnivanjem

radnog odnosa, a da usluge Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih koristi samo za poslove koji zahtijevaju privremeni rad.

Društvo ne koristi obrasce putnog naloga i naloga za kontrolu koji su predviđeni Pravilnikom o korišćenju i održavanju službenih vozila (mjesečni putni nalog za korišćenje službenog vozila – Obrazac PN, i nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva - Obrazac OK).

Preporuka 4: Društvo treba da za korišćenje službenih vozila koristi obrasce koji su predviđeni Pravilnikom o korišćenju i održavanju službenih vozila (mjesečni putni nalog za korišćenje službenog vozila – Obrazac PN, i nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva - Obrazac OK).

Društvo je rashode koji su nastali u 2018. godini, a odnose se na izvršene ugostiteljske usluge DOO „Porto Budva company“ u iznosu od od **2.014,30€,** zaprimilo i evidentiralo u svojim poslovnim knjigama u 2020. godini, što se može smatrati značajnim po prirodi greške. Navedeno **nije** u skladu sa osnovnim računovodstvenim principima ažurnosti i aktuelnosti i članom 8 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Takođe, korisnik reprezentacije je, shodno članu 7 Pravilnika o reprezentaciji, bio dužan da Finansijskom sektoru, najkasnije u roku od tri radna dana od isteka mjeseca u kome su sredstva utrošena, pravda utrošak sredstava za reprezentaciju (Izvještajem, sa pratećom dokumentacijom i računom za uslugu).

Preporuka 5: Društvo treba da rashode u svojim poslovnim knjigama evidentira u vrijeme njihovog nastanka, shodno principu ažurnosti i aktuelnosti, i u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Društvo je 01.06.2021. godine donijelo Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja sredstava reprezentacije, kojim je **uklonilo kontrolne procedure** koje su bile sadržane u Pravilniku iz 2019. godine, i koje se nijesu poštovale (procedure namjenjene kontroli potrošnje, pravdanje utroška sredstava, evidenciju i td).

Preporuka 6: Društvo treba da poštuje unutrašnje kontrole prilikom pravdanja troškova reprezentacije, vrši kontrolu utrošenih sredstava po korisnicima, kako ne bi došlo do prekoračenja odobrenih limita.

Evidencija poslovnih transakcija koja nije usklađena sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica data je u sljedećem pregledu:

Društvo je troškove analize vode tokom 2020. godine, evidentiralo na dva računa (512 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala i 532 - Troškovi proizvodnih usluga), a krajem godine je izvršilo prenos navedenih troškova sa računa 532, na račun 512 u iznosu od 19.745,50€. Navedene troškove trebalo je evidentirati u okviru računa grupe 53 – Troškovi proizvodnih usluga.

Nabavka laboratorijske opreme je dijelom evidentirana na računu 512 (iznos od 2.003,00€), dok je preostali dio po ugovoru (iznos od 7.618,00€) evidentiran na računu 532. Navedene troškove trebalo je evidentirati u okviru računa 512 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala.
Na navedenom računu 512 – Troškovi ostalog materijala evidentiran je i iznos od 3.064,71€ koji se odnosi na izvedene radove na održavanju hidromašinske opreme i isti je trebalo evidentirati u okviru računa 532 – Troškovi usluga održavanja.

U okviru računa 521 - Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca Društvo je evidentiralo i troškove prevoza za zaposlene, koji bi shodno Pravilniku trebali biti evidentirani u okviru grupe računa 529 - Ostali lični rashodi i naknade.

Nabavka telefona u iznosu od 7.488,00€ evidentirana na računu 531 – troškovi transportnih usluga ne predstavlja trošak transportnih usluga i istu je, shodno Pravilniku o kontnom okviru trebalo evidentirati kao opremu (račun 023 – Postrojenja i oprema).

Troškovi koji se odnose na rezervisanje za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u iznosu od 52.361,33€, kao i za sudske postupke u iznosu od 60.013,48€ su proknjiženi na račun 549 iako je za troškove rezervisanja za odlazak u penziju i jubilarne nagrade, predviđen račun 545 – rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih.
Troškovi nastali po osnovu članarina u poslovnim i drugim udruženjima ostvareni u iznosu od 6.544,99€, treba da se knjiže u korist računa *469 – Ostale obaveze*, a Društvo je troškove članstva u *Asocijaciji menadžera* i *Udruženju za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo* knjiženje vršilo u korist računa dobavljača (433 i 434).

Društvo je na računu *576 – Otpis potraživanja* iskazalo i iznos od 7.912,08€ na ime poreza na dohodak fizičkih lica u iznosu od 9% na bruto iznos, koji shodno Zakonu uplaćuje poslodavac, kao i iznos od 1.152,89€ na ime prireza porezu, navedene iznose Društvo je trebalo da knjiži na računu u okviru grupe 52 – Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.

Prihod sa računa 677 – Prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 177.234,00€ treba evidentirati na računu 678 – Prihodi od ukidanja rezervisanja, gdje se evidentira ukidanje neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja, zaduženjem odgovarajućeg konta računa grupe 40.

Preporuka 7: Društvo treba da evidentiranje poslovnih promjena vrši u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Lokalna vodovodna preduzeća (Bar, Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi) u svojim odgovorima na dopis DRI od 29.11.2021. godine vezan za mišljenje o postojećem načinu vodosnabdijevanja, smatraju da je u sistemu regionalnog vodosnabdijevanja neophodno uspostaviti bolju saradnju između lokalnih vodovodnih preduzeća i DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ – Budva.

Preporuka 8: Preporučujemo Društvu da u saradnji sa lokalnim vodovodnim preduzećima preispitaju postojeći način regulisanja regionalnog vodosnabdijevanja i iznađu model koji je prihvatljiv za sve korisnike regionalnog vodosnabdijevanja.

Nelegalna i nekontrolisana eksploatacija šljunka u užoj i široj zoni sanitarne zaštite vodoizvorišta „Bolje Sestre“, predstavlja opasnost za opstanak i zagađivanje sistema regionalnog vodosnabdijevanja. Ove nelegalne aktivnosti zahtijevaju odlučnu i hitnu akciju države u rješavanju.
Da bi se obezbijedila adekvatna zaštita vodoizvorišta i infrastrukture, potrebna je sinergija svih državnih organa (Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo ekonomije, Uprava za vode, Uprava za inspekcijske poslove, Uprave policije i dr.).

Slabosti u nadzornoj funkciji nadležnih inspekcijskih organa, očitavaju se u nedostatku potrebnih ljudskih resursa i autoriteta državnih organa i zahtijevaju formiranje nove službe koja će biti sposobna da zaštiti prirodna bogatstva i spriječi njihovu nelegalnu eksploataciju. Takođe, potrebna je i odgovarajuća aktivnost tužilaštva i sudskih organa, koja će se ogledati u pokretanju postupaka i sankcionisanju lica za nelegalnu eksploataciju prirodnih dobara.

Preporuka drugom organu 1: (Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Uprava za vode, Uprava za inspekcijske poslove, Uprave policije) - **Državni organi treba da osmisle i uspostave uspostave efikasniji oblik zaštite prirodnih bogatstava od svake nelegalne ili nekontrolisane aktivnosti i preduzmu sve zakonske mjere radi zaštite vodoizvorišta „Bolje Sestre“.**

Članovima Odbora direktora Društva imenovanim Rješenjem Vlade broj 07 -2742/4 od 28. maja 2020. godine, utvrđena je mjesečna naknada za rad u visini od 70% prosječne zarade ostvarene u Društvu u prethodnoj godini, što iznosi 563,75€. Predsjedniku Odbora direktora shodno Ugovoru o radu, pripada mjesečna naknada u iznosu tri prosječne zarade u prethodnoj godini u Društvu, uvećana za minuli rad. Društvo je za naknade za rad u odboru direktora ukupno isplatilo 28.308,37€.

Društvo je 01.06.2021. godine donijelo Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja sredstava reprezentacije, kojim je uklonilo kontrolne procedure koje su bile sadržane u Pravilniku iz 2019. godine, i koje se nijesu poštovale (procedure namjenjene kontroli potrošnje, pravdanje utroška sredstava, evidenciju i td).

Uvidom u Plan rada za 2020. godinu, utvrđeno je da je Društvo u okviru Troškova društveno odgovornog poslovanja (Sponzorstva, donacije, pomoći itd.) planiralo iznos od 90.000,00€, dok je izvršenje iznosilo 92.088,80€.

Preporuka drugom organu - 2: Preporučuje se Vladi da u cilju optimizacije troškova privrednih društava u vlasništvu države preispita postojeći način određivanja kriterijuma i limita kod: naknada za rad u odborima direktora, troškova reprezentacije i troškova reklame i propagande.

Na osnovu člana 15 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, nadležni Kolegijum DRI utvrdio je da obim i karakter utvrđenih nepravilnosti i nedostataka kod subjekta revizije nalaže:

- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Odbor direktora kao organ upravljanja i rukovođenja Društva, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti.

- Da se sa sadržajem Izvještaja upozna Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, radi preduzimanja mjera iz svoje nadležnosti, radi unapređenja položaja Društva i jačanja odgovornosti u upravljanju javnim finansijama.

- Da se sa sadržajem Izvještaja DRI upozna Odbor za ekonomiju, budžet i finansije Skupštine Crne Gore.

- Da Društvo **u roku od 30 dana** dostavi DRI **Plan aktivnosti** za realizaciju izdatih preporuka koji treba da sadrži mjere, nosioce aktivnosti i rokove. Društvo će **u roku od 6 (šest) mjeseci** dostaviti Državnoj revizorskoj instituciju **Izvještaj** o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

- Društvo je odgovorno za implementaciju preporuka izdatih od strane Državne revizorske institucije. Državna revizorska institucija će radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i sprječavanja njihovog ponavljanja izvršiti **provjeru** Izvještaja Društva o sprovedenim radnjama po izrađenim i dostavljenim preporukama.

SENATOR DRI
Zoran Jelić
Rukovodilac Kolegijuma

I – OPŠTI DIO

1.1 Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ - Budva za 2020. godinu sadržan je u:

- Ustavu Crne Gore, član 144 (Sl. list CG, br. 01/07, 038/13),
- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji, član 4 („Sl. list RCG“ br. 28/04, 27/06, 78/06 i „Sl. list CG“ br. 17/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Godišnjem planu revizija Državne revizorske institucije za 2021. godinu, br: 06-035/20/292 od 17.12.2020. godine i Izmjenama Godišnjeg plana revizija, broj: 06-03/21/3 donešenog od strane Senata Državne revizorske institucije (u daljem tekstu: DRI), 25.01.2021. godine i 06-038/21-39 od 05.04.2021. godine.
- Odluci o vršenju revizije br: 05-035/21-1445/19 donijetoj 13.10.2021. godine od strane nadležnog Kolegijuma.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ – Budva za 2020. godinu vršena je u skladu sa:

- Poslovnikom DRI („Sl. list RCG“ br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG“ br. 07/15);
- Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS);
- Međunarodnim standardima revizije za javni sektor (ISSAI – nivo III).

1.2 Vrsta predmet i obuhvat revizije

U skladu sa Godišnjim planom revizije i Odlukom o vršenju revizije, DRI je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti poslovanja DOO "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" – Budva. Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj DOO "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ – Budva za 2020. godinu i usklađenost poslovanja Društva sa zakonskim i podzakonskim propisima. U okviru Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu, predmet analize bili su sljedeći finansijski iskazi:

- Iskaz o finansijskoj poziciji - Bilans stanja;
- Iskaz o ukupnom rezultatu - Bilans uspjeha;
- Iskaz o novčanim tokovima;
- Iskaz o promjenama na kapitalu;
- Izvještaj menadžmenta;
- Napomene uz finansijske iskaze.

Predmet revizije bili su i pravna uređenost i organizaciono ustrojstvo Društva, sistem nabavki i sudski sporovi koje vodi Društvo.

1.3 Cilj revizije

Cilj revizije je izricanje mišljenja o pouzdanosti i tačnosti Godišnjeg finansijskog izvještaja DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" – Budva za 2020. godinu i pravilnosti (zakonitost) poslovanja.

Pouzdanost i tačnost finansijskih iskaza podrazumijeva izricanje mišljenja o istinitosti i vjerodostojnosti finansijskih iskaza, odnosno, pravilnosti iskazanih podataka u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Pravilnost poslovanja podrazumijeva davanje mišljenja o pravilnosti poslovanja što znači ispitivanje finansijskih transakcija i odluka u vezi sa prihodima i rashodima, odnosno, da li su sredstva pribavljena i korištena u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima, odobrenim finansijskim planom, drugim planskim dokumentima i zaključenim ugovorima.

1.4 Osnovni podaci o subjektu revizije

DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ je osnovano na osnovu Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja ("Sl. list CG", br. 056/16) i Odluke o osnivanju DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje ("Sl. CG", br. 079/17), kao jednočlano društvo. Osnivač Društva je Vlada i Društvo istupa samostalno u platnom prometu, zaključuje ugovore i preduzima druge pravne radnje u okviru svoje djelatnosti.
Pretežna djelatnost Društva je djelatnost regionalnog vodosnabdijevanja Crnogorskog primorja i drugih područja koja obuhvata zahvatanje vode za piće iz izvorišta za regionalno vodosnabdijevanje, mjerenje, pripremu (tretman) i dovođenje zahvaćene vode do mjesta priključka na lokalne vodovodne mreže, odnosno mjesta priključenja drugih korisnika i mjerenje isporučene vode u skladu sa zakonom.
Pored vršenja osnovne djelatnosti Društvo:
-organizuje poslove za izgradnju i investiciono održavanje sistema regionalnog vodosnabdijevanja;
-vrši tekuće održavanje sistema regionalnog vodosnabdijevanja;
-upravlja sistemom regionalnog vodosnabdijevanja i projektima unaprjeđenja i razvoja tog sistema;
-obezbjeđuje tehničku ispravnost i kontinuirano funkcionisanje sistema regionalnog vodosnabdijevanja;
-obezbjeđuje zaštitu sistema regionalnog sistema vodosnabdijevanja;
-obezbjeđuje ispitivanje kvaliteta vode koju isporučuje korisnicima i
-vrši druge poslove u vezi sa obavljanjem i unaprjeđenjem osnovne djelatnosti.
Društvo može da obavlja i djelatnosti zahvatanja vode iz izvorišta za regionalno vodosnadbijevanje za druge namjene, odnosno koristi vodu u komercijalne svrhe preko sistema regionalnog vodosnabdijevanja ili na drugi način, u skladu sa programom razvoja djelatnosti regionalnog vodosnadbijevanja i zahvatanja vode za druge potrebe i planovima Društva, prihvaćenim od strane Osnivača. Društvo obavlja i druge djelatnosti i poslove koje mu povjeri Osnivač. Organi upravljanja i rukovođenja u Društvu su**:** Odbor direktora i Izvršni direktor.

1.5. Kriterijumi revizije

Kriterijumi (važeći okvir finansijskog izvještavanja) na osnovu kojih se prosuđuje objektivnost I istinitost finansijskih izvještaja su:

- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu („Sl. list CG“, br. 12/08 i 35/10);
- Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica ("Službeni list Crne Gore", br. 011/20);
- Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama Društva (br. 1547/21/A od 17.02.2021. g.);
- Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor.

Kriterijumi na osnovu kojih se vrši ocjena uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrola su Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru i interna akta Društva kojim su regulisana prava, ograničenja i pravdanje pojedinih rashoda kao što su upotreba službenih automobila, potrošnja goriva, upotreba telefona, reprezentacija i drugo.

Kriterijumi za reviziju pravilnosti bili su ocjena saglasnosti poslovanja Društva sa zakonskim i podzakonskim propisima relevantnim za poslovanje Društva:

- Zakon o računovodstvu („Sl. list CG“ br. 52/16);
- Zakon o reviziji („Sl. list CG“ br. 01/17);
- Zakon o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 06/02, „Sl. list CG“, br. 17/07 - 40/11)
- Zakon o privrednim društvima („Sl. list CG“, br. 65/20 od 03.07.2020.);
- Zakon o radu ((„Sl. list CG“, br. 74/19, 08/21, 59/21 i 68/21).
- Zakon o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru
- Zakon o sprječavanju nelegalnog poslovanja („Sl. list CG br. 29/13 i 16/16);
- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 42/11 i 57/14);

- Zakon o javnim nabavkama („Sl. list CG“, br. 74/19 – stupio na snagu 07.07.2020. godine);
- Zakon o porezu na dodatu vrijednost ("Sl. listu CG", br. 16/07, 40/11, 29/13, 09/15, 53/16, 01/17, 50/17, 46/19, 73/19, 80/20 i 08/21;)
- Zakon o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01, 12/02 i 80/04 i Sl. list CG br. 40/08, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 61/13);
- Zakon o svojinsko pravnim odnosima („Sl. list CG“, br. 19/09, 40/11);
- Zakon o državnoj imovini („Sl. list CG“, br. 21/09, 40/11);
- Uredba o načinu vođenju evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini („Sl list CG“ br. 13/10);
- Pravilnik o razvrstavanju osnovnih sredstava po grupama i metodama za utvrđivanje amortizacije (Sl. list RCG“ br. 28/02);
- Pravilnik o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica („Sl. list CG“, br. 37/17);
- Uputstvo o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini („Sl. list CG“, br. 47/11);
- Odluka o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „RVCP“ – DOO Budva („Sl. list CG – opštinski propisi“, br. 79/17 od 29.11.2017. godine),
- Statut Društva sa ograničenom odgovornošću „„RVCP“ – DOO Budva br: 41/19 od 22.07.2019. godine;
- Odluka o nepokretnoj imovini Društva sa ograničenom odgovornošću „„RVCP“ – DOO Budva “ – Podgorica („Sl. list CG – opštinski propisi“, broj 011/14, 023/19 i 014/21),
- Procedure, pravilnici i odluke, doneseni od strane organa Društva.

1.6. Vrijeme trajanja revizije

Reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti poslovanja DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ – Budva za 2020. godinu izvršena je u četvrtom kvartalu 2021. godine.

1.7. Metode i tehnike revizije

Revizija je vršena kombinovanjem metoda dokumentarne i terenske revizije. Revizija je uključila ispitivanje dokaza, na bazi provjere uzoraka, korišćenjem analitičkih i suštinskih postupaka, kojim su provjereni iznosi i informacije objelodanjene u finansijskim izvještajima. Određivanje rizika i materijalnosti vršeno je u skladu sa Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti Državne revizorske institucije, a uzorkovanje je vršeno primjenom revizorskog programa IDEA.

II DIO – UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

2.1. Unutrašnje kontrole u Društvu

Shodno Zakonu o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, rukovodilac subjekta dužan je da obezbijedi uspostavljanje unutrašnjih kontrola utvrđivanjem internih pravila i procedura i sprovođenje kontrola, u skladu sa zakonom. Društvo je donijelo sljedeća interna akta:

- Poslovnik o radu Odbora direktora[1];
- Odluku o izgledu i broju štambilja i načinu njihovog korišćenja i čuvanja za potrebe projekta IPA[2];
- Opšte uslove isporuke vode[3];
- Odluku o izgledu i broju štambilja i načinu njihovog korišćenja i čuvanja[4];
- Odluku o broju pečata i načinu njihovog korišćenja i čuvanja[5];
- Odluku o računovodstvenim politikama sa izmjenama i dopunama[6];
- Pravilnik o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta sa izmjenama i dopunama[7];
- Pravilnik o reprezentaciji (prečišćen tekst)[8];
- Pravilnik o zaradama i drugim primanjima (prečišćen tekst) sa izmjenama i dopunama[9];
- Pravilnik o radnim odnosima (prečišćeni tekst) sa izmjenama i dopunama[10];
- Pravilnik o izradi plana rada i izvještaja o radu (prečišćen tekst)[11];
- Pravilnik o kancelarijskom poslovanju[12];
- Pravilnik o obradi i čuvanju računovodstvenih podataka u elektronskoj formi[13];
- Pravilnik o internim procedurama za primjenu propisa o porezu na dodatu vrijednost[14];
- Uputstvo za sprovođenju javnih nabavki[15];
- Pravilnik o evidentiranju i plaćanju ulaznih i izlaznih faktura sa izmjenom[16];
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju sa izmjenom[17];
- Pravilnik o korišćenju mobilnih telefona sa izmjenom[18];
- Pravilnik o korišćenju i održavanju službenih vozila[19];
- Pravilnik o davanju sponzorstava, donacija i pomoći[20];
- Pravilnik službenom putovanju[21];
- Pravila obrade i zaštite podataka o ličnosti[22];
- Pravilnik o rješavanju stambenih potreba[23];
- Pravilnik o finansijskom poslovanju[24];
- Akt o procjeni rizika na radnom mjestu i u radnoj sredini[25].

Tokom 2021. godine Društvo je donijelo određeni boj novih internih procedura.

[1] br: 20-2422/2 od 22.6.2020. godine
[2] br: 20-2754/6 od 10.7.2020. godine
[3] br: 20-2754/3 od 10.7.2020. godine
[4] br: 20-2422/5 od 22.6.2020. godine
[5] br: 20-2422/4 od 22.6.2020.godine
[6] br: 326/2 od 12.5.2004. br: 619/3 od 31.5.2012. br: 01-17/14932/2 od 16.8.2017. br: 19-2391/6 od 31.7.2019. br: 20-326/1 od 29.1.2020.g.
[7] br: 19-23/5 od 10.1.2019.godine, br: 19-1732/2 od 6.6.2019.godine i br: 19-4367/1 od 30.12.2019. godine
[8] br: 19-4368/2 od 30.12.2019.godine
[9] br: 19-23/7 od 10.1.2019.godine, br: 19-1732/3 od 6.6.2019. godine, br: 20-874/3 od 28.2.2020.godine
[10] br: 1796/3-1 od 6.12.2010. g, br: 01-16/12227/2-2 od 29.12.2016. g, br: 01-17/16507/2 od 24.11.2017. g, br: 19-23/8 od 10.1.2019. godine.
[11] br: 01-17/17025/2-2 od 28.12.2017. godine
[12] br: 01-17/15657/3 od 6.10.2017. godine
[13] br: 01-17/15657/6 od 6.10.2017. godine
[14] br: 01-17/15657/7 od 6.10.2017. godine
[15] br: 19-363/3 od 8.2.2019. godine
[16] br: 01-16/10972/1 od 15.9.2016. godine i br: 01-17/14991/8 od 21.8.2017. godine
[17] br: 01-16/10669/2 od 19.8.2016. godine i br: 01-17/14991/6 od 21.8.2017. godine
[18] br: 01-16/10972/4 od 15.9.2016. godine i br: 01-17/14991/5 od 21.8.2017. godine
[19] br: 01-16/11697/5 od 23.11.2016. godine
[20] br. 01-16/10972/3 od 15.9.2016. godine
[21] br: 01-16/10972/2 od 15.9.2016. godine
[22] br: 611/2-1 od 2.7.2013. godine
[23] br. 01/15-6305 od 26.06.2015. godine
[24] br. 01-16/10669/1 od 19.8.2016. godine
[25] br.02-16/9227 od 5.4.2015. godine

Društvo je donijelo Viziju razvoja za period 2020-2025[26] i Strateške smjernice za razvoj sistema vodosnadbijevanja do 2030. godine[27];
Društvo je izvršilo identifikaciju rizika, njihovu procjenu i praćenje, i donijelo Registar rizika[28] kojim su su identifikovani eventualni nepovoljni uticaji na ostvarivanje poslovnih ciljeva Društva, praćenje i kontrola istih i preduzimanje mjera za smanjenje, odnosno sprječavanje nepovoljnih uticaja.
Shodno član 18 Zakona rukovodilac subjekta je dostavio osnivaču Godišnji izvještaj o aktivnostima na sprovođenju i unapriјeđenju upravljanja i kontrola za 2020. godinu[29].
Društvo je, u skladu sa članom 71 Zakona o sprječavanju korupcije i Pravilima za izradu i sprovođenje plana integriteta, donijela Plan integriteta za period 2019-2020. godine koji sadrži: rješenje o određivanju odgovornog lica za izradu i sprovođenje plana integriteta (menadžer integriteta), rješenje o određivanju članova radne grupe za pripremu i izradu plana, program izrade i sprovođenja plana, metodologiju procjene inteziteta rizika, obrazac plana i odluku o usvajanju i stupanju na snagu. Društvo je donijelo Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2020. godinu[30], i isti dostavila Agenciji za sprječavanje korupcije. Društvo je donijelo i Plan integriteta[31] za period 2021-2022. godine.

Utvrđene nepravilnosti:

- Rukovodilac subjekta **nije**, shodno članu 7 i 14 Zakona, odredio lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapriјeđenju upravljanja i kontrola i lice zaposleno u subjektu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima. U postupku revizije imenovano je lice odgovorno za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapriјeđenju upravljanja i kontrola, rješenjem br. 21-4164/1 od 7.10.2021. godine, međutim, isto nije rukovodilac organizacione jedinice u čijoj nadležnosti je obavljanje opštih poslova i poslova finansija subjekta kako je to predviđeno članom 7 st. 2 Zakona. Lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima određeno je rješenjem br. 21-4164/2 od 07.10.2021. godine.
- **Društvo u 2020. godini, shodno članu 52 Zakona, nije imalo uspostavljen sistem za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu, ni određeno lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare.** Društvo je u 2021. godini donijelo Pravilnik o uspostavljanju sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na prevare, a u postupku revizije imenovano je i lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti rješenjem br. 21-4163/1 od 07.10.2021. godine.

Unutrašnja revizija

Revizijom je utvrđeno da je Društvo, uz prethodnu Saglasnost Ministarstva finansija br. 05-5837/2 od 21.09.2015. godine, potpisalo Sporazum o povjeravanju poslova unutrašnje revizije br. 01-15/7206 od 01.10.2015. godine sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma. Jedinica za unutrašnju reviziju Ministarstva održivog razvoja i turizma tokom 2020. godine nije vršila reviziju kod Društva, a od zaključenja Sporazuma, izvršene su dvije revizije: Reviziju poslovanja JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ od 15.09.2016. godine, i Reviziju sistema javnih nabavki od 08.10.2018. godine.

Kancelarijsko poslovanje

Društvo je donijelo Pravilnik o kancelarijskom poslovanju kojim je uređeno kancelarijsko poslovanje i pitanja od značaja za poslovanje – prijem, evidentiranje, raspoređivanje u rad, vođenje osnovnih i pomoćnih evidencija, administrativnotehničku obradu akata i predmeta, arhivske poslove i dr. Pravilnikom su propisane: osnovne evidencije (knjiga za evidentiranje upravnih predmeta-upisnik, knjiga za evidentiranje povjerljivih predmeta i akata – djelovodnik za povjerljive predmete i akte, matična knjiga zaposlenih, registar za personalni dosije i knjiga za upisivanje ostalih predmeta –

[26] br. 20-2676/2 od 6.7.2020. godine
[27] br. 20-2676/3 od 6.7.2020. godine
[28] br.20-3686/1 od 21.9.2020. godine
[29] br.21-356/2 od 23.1.2021. godine
[30] br. 21-1334/1 od 2.4.2021. godine
[31] br.20-3771/3 od 24.9.2020.godine

Djelovodnik) i pomoćne evidencije (interna dostavna knjiga, knjiga pošte, evidencija stručne literature i arhivska knjiga). Društvo je 26.04.2021. godine donijelo novi Pravilnik o kancelarijskom poslovanju.

Poslovi prijema, razvrstavanja, raspoređivanja, evidentiranja i otpremanja akata, čuvanja predmeta, akata i drugog materijala i arhiviranja i čuvanja arhiviranih predmeta, vrši se u pisarnici.
Društvo vodi osnovne evidencije - upisnik (u kojem se evidentiraju upravna akta) i djelovodnik (u kojem se evidentirju neupravna i dr. akta), kao i pomoćne evidencije – interne dostavne knjige;
Akta zaprimljena u pisarnici se odmah nakon zavođenja dostavljaju, kroz interne dostavne knjige, odgovornim licima u okviru organizacionih jedinica, dok se izlazna akta otpremaju putem pošte.

Utvrđene nepravilnosti:
- **Upisnik i djelovodnik nijesu zaključeni na kraju godine sa 31. decembrom**, što nije u skladu sa čl. 20 Pravilnika o kancelarijskom poslovanju, kojim je predviđeno da se evidencije zaključuju na kraju godine tako što se ispod posljednjeg rednog broja stavlja službena zabilješka o ukupnom broju upisanih predmeta i datumu zaključenja, koja se ovjerava potpisom službenog lica i direktora i pečatom.
- **Ispravke pogrešno upisanih podataka u osnovnim evidencijama vršene su brisanjem korektorom**, što nije u skladu sa čl. 19 Pravilnika, kojim je predviđeno da se ispravka pogrešno upisanih podataka vrši povlačenjem tanke linije preko tih podataka i upisom pravilnih podataka iznad te linije i ovjerava potpisom službenog lica sa datumom ispravke.

Društvo je u toku vršenja revizije otklonilo navedene nedostatke.

Ulazne i izlazne fakture

Pravilnikom o evidentiranju i plaćanju ulaznih i izlaznih faktura bliže je uređen način evidentiranja, dostavljanja, čuvanja i plaćanja ulaznih faktura. Članom 6 propisan je način provjere ispravnosti faktura. Ulazne fakture se nakon zavođenja u Knjigu ulaznih faktura (KUF) dostavljaju licu odgovornom za tu vrstu nabavke, koje kontroliše ispravnost fakture. Ulaznu fakturu, čiju je ispravnost potvrdilo odgovorno lice, kontroliše i zaposleni koji obavlja poslove javnih nabavki. Lica ovlašćena za kontrolu ispravnosti faktura istu potpisuju svojim potpisom na fakturi. Tek nakon provjera fakture i ovjere od strane ovlašćenih lica faktura se dostavlja Finansijskom sektoru koji priprema nalog za plaćanje i isti dostavlja Direktoru sa pratećom dokumentacijom. Pripremom i ovjeravanjem verifikacionih lista obezbijeđeno je razdvajanje dužnosti kojom se sprječava da je jedno lice istovremeno odgovorno za ovlašćivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu, kao i sistem dvojnog potpisa u kome nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.
Društvo koristi softver za knjigovodstvo “Epsilon”, koji pored Glavne knjige sadrži i Knjigu ulaznih faktura (KUF), Knjigu izlaznih faktura (KIF), obračun zarada i blagajničko poslovanje. Ulazne i izlazne fakture, nakon zavođenja u Djelovodnik i kroz internu dostavnu knjigu, i izvršene kontrole ispravnosti, dostavljaju Finansijskom sektoru i iste se evidentiraju u elektronsku Knjigu ulaznih i izlaznih faktura, po redosledu prijema. Navedeni softver omogućava elektronsku evidenciju ulaznih i izlaznih faktura, kod kojih se prilikom evidentiranja unose i podaci o PDV-u po višoj, nižoj, nultoj stopi kao i raspored PDV sa pravom na odbitak i PDV bez prava na odbitak. U 2020. godini u KUF-u je evidentirano 1.388 ulaznih faktura, a u KIF-u 90 izlaznih faktura. Podaci, iz faktura, koji se unose u KUF i KIF, evidentiraju se u Glavnu knjigu. Društvo je 12.04.2021. godine donijelo novi Pravilnik o evidentiranju i plaćanju ulaznih faktura.

Službena vozila

Društvo je donijelo Pravilnik o korišćenju i održavanju službenih vozila kojim su utvrđene način i plan korišćenja službenog vozila, održavanje službenog vozila, evidencije i izvještavanje. Shodno Pravilniku, službena vozila se koriste na osnovu naloga za korišćenje službenog vozila za službene potrebe koji se izdaje radi određenog zadatka ili kao mjesečni nalog, na obrascu PN, uz koji nalog se izdaje i nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva, na obrascu OK.

Direktor je, shodno članu 6 Pravilnika donio Plan rasporeda korišćenja službenih vozila po organizacionim jedinicama[32] za 2020. godinu, kao i dva ažurirana plana[33]. U postupku revizije utvđeno da Društvo raspolaže sa 15 službenih vozila koja su koristili zaposleni u 2020. godini.

Pregledom dokumentacije koja se odnosi na korišćenje službenih vozila u 2020. godini, utvrđeno je da se početkom svakog mjeseca vrši otvaranje Punog naloga za putničko vozilo (Obrazac PN-3) , koji sadrži podatke o datumu izdavanja, serijski broj, marku i tip vozila, kao i vrijeme važenja putnog naloga. Uvidom u izdate pune naloge utvrđeno je da su isti izdavani pretežno na period od mjesec dana.
Putni nalog sadrži i Evidenciju kretanja vozila, provedenog vremena i učinka koju vodi vozač. U navedenoj evidenciji upisuje se početno stanje brojila prije svake vožnje kao i krajnje stanje brojila na kraju mjeseca, kao i relacija na kojoj se vozilo kretalo. Na poleđini putnog naloga je Evidencija utroška goriva i maziva i ista sadrži količine, odnosno ukupan iznos goriva koji je utrošen u toku mjeseca. Na kraju mjeseca navedeni putni nalozi se dostavljaju referentu za održavanje, zajedno sa računima za gorivo (štampani račun i fiskalni račun). Referent za održavanje za svaki mjesec priprema izvještaj - Stanje voznog parka gdje se evidentiraju: pređena kilometraža, stanje brojila na početku i kraju mjeseca, potrošnju naftnih derivata, kao i održavanje vozila. Isti se zavodi kroz djelovodne knjige i dostavlja Finansijskom sektoru. Nakon dostavljanja sve potrebne dokumentacije Radna grupa, sačinjava Izvještaj o izvršenoj analizi korišćenja i održavanja službenih vozila, utrošku goriva, i drugih pratećih troškova za vozilo. Takođe se sačinjava i Godišnji izvještaj[34] o potrošnji goriva u kojem je sadržan pregled potrošnje naftnih derivata za svako vozilo po mjesecima.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo ne koristi obrasce putnog naloga i naloga za kontrolu koji su predviđeni Pravilnikom o korišćenju i održavanju službenih vozila (mjesečni putni nalog za korišćenje službenog vozila – Obrazac PN, i nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva - Obrazac OK).

Preporuka: Društvo treba da za korišćenje službenih vozila koristi obrasce koji su predviđeni Pravilnikom o korišćenju i održavanju službenih vozila (mjesečni putni nalog za korišćenje službenog vozila – Obrazac PN, i nalog za kontrolu upotrebe službenog vozila i potrošnju goriva - Obrazac OK).

Službeni telefoni

Društvo je donijelo Pravilnik o korišćenju službenih mobilnih telefona kojim je uređeno korišćenje službenih mobilnih telefona u vlasništvu Društva i druga pitanja u vezi s istim.
U postupku revizije je utvrđeno da je shodno čl. 5 Pravilnika donijeta Odluka o limitima za korišćenje mobilnih telefona[35], shodno Ugovoru koji je Društvo zaključilo sa DOO “M-tel” Podgorica. Sastavni dio Odluke je i spisak zaposlenih sa brojevima telefona i mjesečnim limitom potrošnje. Odlukom je predviđeno da Društvo snosi troškove korišćenja usluga mobilne telefonije do utvrđenih limita, a da troškove iznad utvrđenih limita snosi korisnik. Odgovorno lice, u skladu sa članom 11 Pravilnika o korišćenju službenih mobilnih telefona, nakon dostavljanja računa o troškovima mobilne telefonije za tekući mjesec, vrši provjeru da li potrošnja odgovara utvrđenim limitima, nakon čega sačinjava Izvještaj o službenim mobilnim telefonima na propisanom obrascu. Izvještaj sadrži podatke o korisniku, broj telefona, dozvoljeni limit, mjesečnu potrošnju i razlike.
Društvo je promijenilo operatera i 23.06.2020. godine zaključilo ugovor sa “Crnogorskim Telekomom” AD br. 20-2283/7 za pružanje usluga mobilne telefonije, na osnovu zahtjeva za dostavljanje ponuda za nabavku male vrijednosti. Ukupna ugovorena cijena za usluge iznosi 12.500,00€. Istog dana je donijeta i Odluka br.20-2283/9 kojom je predviđeno da će troškovi korišćenja usluga mobilne telefonije biti utvrđeni rasporedom korišćenja mobilne telefonije na mjesečnom nivou. Navedeni raspored prvi put je donijet 14.10.2020. godine, a za ovaj vremenski period (od donošenja Odluke do donošenja rasporeda) zaposlenima potrošnja nije bila ograničena.

[32] br: 19-4302/1 od 25.12.2019. godine
[33] br: 20-1327/1 od 30.3.2020. godine i br: 20-4029/1 od 7.10.2020. godine
[34] br.21-153/3 od 15.1.2021.godine
[35] br. 18-756/4 od 07.03.2018. godine

U postupku revizije izvršen je uvid u fakture i izvještaje, i utvrđeno da je vršeno upoređivanje ostavarene potrošnje sa utvrđenim limitima. U izvještajima su evidentirane utvrđene razlike (veća potrošnja od limita ili manja potrošnja od limita), međutim radi se o prekoračenjima limita koja nijesu materijalno značajna.

Radni odnosi

Pravilnikom o radnim odnosima Društvo je regulisalo zasnivanje i prestanak radnog odnosa, prijem i rad pripravnika, radno vrijeme, odmori i odsustva, disciplinsku odgovornost, zaštitu na radu i druga pitanja vezana sa radom zaposlenih. Unutrašnja organizacija Društva, sistematizacija poslova i radnih zadataka i predviđeni stepen školske spreme utvrđeni su Pravilnikom o organizaciji rada i sistematizaciji radnih mjesta. Pravilnikom je sistematizovano je 48 radnih mjesta sa 80 izvršilaca, kao što je prikazano u tabeli:

Organizaciona jedinica	Na dan 31.12.2020. godine		
	Sistematizovano radnih mjesta	Sistematizovano izvršilaca	Zaposleno
Kabinet Direktora	12	12	12
Tehnički sektor	18	38	35
Finansijski sektor	6	6	6
Sektor za pravne i administrativne poslove	7	10	10
Služba zaštite lica i imovine	5	14	13
Ukupno:	**48**	**80**	**76**

Prema podacima koje je dostavio subjekt revizije, na dan 31.12.2020. godine u Društvu je bilo zaposleno 76 izvršilaca, od kojih jedno lice na određeno vrijeme. U Društvu nema zaposlenih lica sa invaliditetom. U postupku revizije je utvrđeno sljedeće:
Tokom 2019. godine u Društvu su 15 lica zasnovala radni odnos na neodređeno vrijeme, dok je tokom 2020. godine, uprkos očekivanju loše turističke sezone i smanjenja glavnih izvora prihoda[36] (od prodaje vode i od naknada na investicije) zaposleno još 8 lica na neodređeno vrijeme.
Pored navedenog Društvo je nastavilo sa angažovanjem lica posredstvom agencije za privremeno ustupanje zaposlenih radi obavljanja: poslova javnih nabavki, održavanje zaštitnih zona, poslova stručnog saradnik za informisanje, pomoćnog arhivara, vozača, pravnika za pripremanje pravnih akata, pravilnika, kadrovske politike i dr. Tokom 2020. godine, obračunavana je zarada za 7 (sedam) lica koja su pretežno angažovana na period od 12 mjeseci, kao što je i prikazano u sljedećoj tabeli:

Lica angažovana shodno Sporazumu o ustupanju zaposlenih u 2020. godini				
Ime i prezime	**Početak rada**	**Neto zarada (€)**	**Dužina radnog angažovanja**	**Opis posla**
D.R.	23.3.2020.	950	12 mjeseci	poslovi vezani za javne nabavke
R. D.	21.3.2020.	450	12 mjeseci	radnik na održavanju zaštitnih zona
M. T.	1.4.2020.	450	6 mjeseci	radnik n aodržavanju zaštitnih zona
V. G.	22.6.2020.	500	12 mjeseci	stručni saradnik za informisanje
I. K.	1.10.2020.	400	3 mjeseca	pomoćni arhivar
S. J.	14.10.2020.	600	12 mjeseci	vozač
H. A.	19.10.2020.	750	12 mjeseci	priprema pravnih akata, priprema pravilnika, kadrovska politika i dr.

Društvo je pored zapošljavanja 8 novih zaposlenih u kriznoj 2020. godini, putem Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih angažovalo još 7 lica za obavljanje poslova iz redovne djelatnosti Društva radi obavljanja: poslova javnih nabavki, održavanje zaštitnih zona, poslova stručnog saradnika za informisanje, pomoćnog arhivara, vozača, pravnika za pripremanje pravnih akata, pravilnika, kadrovske politike i dr. Navedeni poslovi su određeni aktom o sistematizaciji radnih mjesta u Društvu i zahtijevaju kontinuitet u vršenju istih.

Preporuka: Društvo treba da zapošljavanje na radnim mjestima koja su predviđena aktom o sistematizaciji i za koje postoji izražena potreba, vrši u skladu sa Zakonom o radu, zasnivanjem radnog odnosa, a da usluge Agencije za privremeno ustupanje zaposlenih koristi samo za poslove koji zahtijevaju privremeni rad.

[36] Analiza uticaja smanjenih privrednih aktivnosti izazvanih pandemijom virusa COVID 19 na poslovanje i likvidnost Društva

Zaštita na radu

Zaštita i zdravlje na radu obezbjeđuje se i sprovodi primjenom savremenih tehničko-tehnoloških, organizacionih, zdravstvenih, socijalnih i drugih mjera i sredstava zaštite u skladu sa zakonom, drugim propisima, ratifikovanim i objavljenim međunarodnim ugovorima. Zaštita i zdravlje na radu podrazumijeva obezbjeđivanje uslova na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu zaposlenih. Članom 14 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu predviđeno je da je poslodavac dužan da obezbijedi mjere zaštite i zdravlja na radu osposobljavanjem zaposlenih za bezbjedan i zdrav rad, uz odgovarajuću organizaciju i potrebna sredstva. Shodno članu 16 Zakona, poslodavac, prava, obaveze i odgovornosti zaštite i zdravlja na radu uređuje opštim aktom ili ugovorom o radu zaključenim sa zaposlenim. Opštim aktom se bliže uređuju mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja. **U postupku revizije je utvrđeno da je Društvo u skladu sa:**

- članom 16 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu donijelo Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu[37], kojim se uređuju mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog sprovođenja;
- članom 17 Zakona donijelo Akt o procjeni rizika na radnom mjestu, kojim je izvšena procjena rizika za sva radna mjesta, utvrđen način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijeđeno njihovo sprovođenje. Izvršena je i dopuna akta o procjeni rizika za novoformirana radna mjesta[38];
- Shodno čl. 20 Zakona donijet je Program osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad[39] i vršena je provjera osposobljenosti;
- Shodno čl. 30 Zakona zaposleni su osigurani od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom, shodno ugovoru zaključenom sa AD “Generali osiguranje Montenegro”[40];
- Shodno čl. 50 Zakona, Društvo vodi propisane evidencije (o radni mjestima sa posebnim uslovima rada, zaposlenim raspoređenim na radna mjesta, povredama na radu i bolestima u vezi sa radom, opasnim materijama koje se koriste u toku rada, izvršenim pregledima i ispitivanjima sredstava za rad, prethodnim i periodičnim zdravstvenim pregledima, itd.);
- Shodno čl. 51 Zakona, izvještaj o zaštiti i zdravlju na radu zaposlenih, sastavni je dio Godišnjeg izvještaja o realizaciji godišnjeg plana rada sa finansijskim izvještajem za 2020. godinu, koji se razmatra na organima koji vrše poslove upravljanja zajedno sa izvještajima o poslovanju.

Služba za zaštitu lica i imovine

Članom 3 Zakona o zaštiti lica i imovine predviđeno je da poslove zaštite vrše fizička lica koja imaju dozvolu za vršenje poslova zaštite, dok je članom 57 Zakona predviđeno da privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik mogu da organizuju unutrašnju službu zaštite u skladu sa Zakonom.
Unutrašnja služba zaštite Društva otpočela je sa radom na osnovu Odluke o organizovanju unutrašnje službe zaštite iz 2013. godine i na osnovu Rješenja o odobravanju organizovanja unutrašnje službe fizičke i tehničke zaštite[41] izdatom od Ministarstva unutrašnjih poslova - Uprave policije.
Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Službi zaštite lica i imovine, sistematizovano je 5 radnih mjesta sa 14 izvršilaca, i to: Rukovodilac, stručni saradnik za zaštitu lica i imovine, referent za zaštitu lica i imovine, službenik obezbjeđenja i čuvar. Na radnom mjestu „Službenik obezbjeđenja“ zaposleno je svih 10 sistematizovanih izvršilaca i svi posjeduju dozvolu za vršenje poslova zaštitara lica i imovine. Društvo je donijelo planove zaštite za petnaest objekata. Na navedene planove zaštite Društvo je dobilo saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova. **Radi zaštite lica i imovine, Društvo treba da nastavi sa jačanjem Službe.**

Planiranje i izvještavanje

U skladu sa Zakonom o regionalnom vodosnadbijevanju Crnogorskog primorja, Regionalno vodosnadbijevanje vrši se na osnovu Godišnjeg plana rada koji donosi Društvo, do kraja tekuće za

[37] br.169/3 od 27.3.2007. godine, a Društvo je 28.4.2021. godine donijelo novi Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu br. 21-1805/7.
[38] br. 20-2421/5 od 19.11.2020.godine
[39] br.02-16/8479 od 28.1.2016. godine
[40] br. 20-1931/7 od 28.5.2020. godine
[41] 01broj 02/4-219/20-UPI-429/2 od 31.12.2020. godine

narednu godinu. Godišnji plan rada sadrži: obim i dinamiku regionalnog vodosnadbijevanja, tekućeg i investicionog održavanja objekata, opreme i uređaja sistema regionalnog vodosnadbijevanja i godišnji finansijski plan sa sredstvima potrebnim za realizaciju godišnjeg plana rada i način obezbjeđivanja sredstava.
Pravilnikom o izradi *Plana rada i Izvještaja o radu*, uređen je postupak izrade godišnjeg plana rada i finansijskog planiranja, kao sastavnog dijela plana rada. Pravilnikom je uređeno da postupak izrade *Plana rada* sprovode direktor Društva, rukovodioci sektora i druga lica odgovorna za oblasti, postupke i aktivnosti od značaja za poslovanje Društva. Prijedlog plana rada potpisuje direktor i dostavlja ga upravljačkom organu, koji Plan rada za narednu godinu donosi najkasnije do kraja tekuće godine.
Upravljački organ Društva je donio *Odluku o donošenju Godišnjeg plana rada za 2020. godinu*, br. 19-3977/1 od 29.11.2019. godine, dok je direktor Društva zadužen da *Godišnji plan* dostavi nadležnom *Ministarstvu* kako bi na isti saglasnost dala Vlada u skladu sa članom 3. Zakona. Takođe, *u skladu sa* čl. 25 Zakona je propisano da *Vlada* prati rad privrednog društva i daje saglasnost na donošenje godišnjeg plana rada. Vlada je svojim *Zaključkom* br. 07-933 od 5. marta, 2020. godine dala saglasnost na Plan rada JP “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje”, Budva za 2020. godinu.
Finansijski plan, kao sastavni dio Plana rada, sadrži *sredstva potrebna za realizaciju Plana rada kao i način obezbjeđivanja tih sredstava*, a takođe sadrži i:

- Procjenu obima prihoda i rashoda po vrstama prihoda i rashoda za period jedne poslovne godine, i to prema postavljenim ciljevima i očekivanim rezultatima, a u skladu sa principima likvidnosti i kontinuiteta poslovanja;
- Finansijske rezerve;
- Pisano obrazloženje realnih i relevantnih činjenicama o neophodnosti i opravdanosti obima procijenjenih potrebnih sredstava, kao i o izvoru i načinu finansiranja;
- Plan priliva i odliva novca na mjesečnom/godišnjem nivou;
- Procjenu efekata sudskih sporova, tužbi i sl.

U *Finansijskom planu su sadrža*ne sljedeće grupe rashoda: *Izdaci za kapitalne projekte; Izdaci za investiciona ulaganja; Izdaci za nefinansijsku imovinu; Rashodi za investiciono održavanje; Rashodi za tekuće održavanje; Rashodi za korišćenje dobara i usluga; Rashodi po osnovu višegodišnjih ugovora; Rashodi za zarade zaposlenih; Rashodi za rješavanje stambenih potreba zaposlenih; Izdaci za službena putovanja; Izdaci za organizaciju seminara i konferencija, Izdaci za marketing i reprezentaciju; Izdaci za društveno odgovorno poslovanje; Izdaci za ostale troškove*.
Finansijski plan sadrži i *pregled kapitalnih projekata* i *pregled kredita i donacija*. Uređeno je i da finansijski plan ima dvije opcije, i to: *očekivanu opciju* i *pogoršanu opciju*, u slučaju neostvarenja očekivane opcije. Takođe, određeno je i da se *Plan rada* za narednu godinu upravljačkom organu dostavlja na usvajanje do 20. decembra tekuće godine. Pravilnikom je uređeno i da prije dostavljanja *Plana rada* upravljačkom organu, tehnički direktor, rukovodioci Sektora za pravne i administrativne poslove i Finansijskog sektora i Šef FMC procedura vrše provjeru usaglašenosti Plana rada sa Pravilnikom o čemu izvještavaju direktora pisanim izvještajem.

Takođe je članom 4. Pravilnika o finansijskom poslovanju, br. 01-16/10669/1 od 19.08.2016. godine uređeno da se finansijsko planiranje vrši godišnjim finansijskim planom Društva, koji sadrži:

- Plan redovnih prihoda;
- Plan redovnih rashoda;
- Plan investiranja.

Finansijskim planom su planirani ukupni prihodi u iznosu od 6.570.000,00€ i ukupni rashodi u iznosu od 6.415.400,00€.

RB	ELEMENTI	Procjena ostvarenja u 2019	Planirana u 2020
I	PRIHODI (6)	6.520.000,00	6.570.000,00
1.	Poslovni prihodi	6.450.000,00	6.500.000,00
1.1.	Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu (prodaja vode	3.300.000,00	3.350.000,00
	VIK Tivat	288.600,00	630.000,00
	VIK Kotor	183.400,00	840.000,00
	VIK Budva	1.236.060,00	1.220.000,00
	VIK Bar	410.130,00	420.000,00
	VIK Ulcinj	478.700,00	240.000,00
	VIK Herceh Novi	553.110,00	0,00
1.2.	Prihod od naknada za investicije 1%	3.150.000,00	3.150.000,00
	Tivat	288.600,00	350.000,00
	Kotor	183.400,00	200.000,00
	Budva	1.236.060,00	1.150.000,00
	Bar	410.130,00	430.000,00
	Ulcinj	478.700,00	480.000,00
	Herceg Novi	553.110,00	540.000,00
1.3.	Prihod od subvencija, dotacija		150.000,00
2.	Finansijski prihodi	50.000,00	50.000,00
3.	Ostali prihodi	20.000,00	20.000,00

Planirani iznos prihoda za 2020. godinu trebalo je obezbijediti iz prihoda od prodaje vode lokalnim vodovodnim preduzećima (3.500.000,00€), prihoda od posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja (3.150.000,00€), finansijskih prihoda (50.000,00€) i ostalih prihoda (20.000,00€).

II	RASHODI (5)	6.497.900,00	6.415.400,00
1.	POSLOVNI RASHODI	5.747.900,00	5.595.400,00
2.	Finansijski rashodi (56)	470.000,00	520.000,00
2.1.	Troškovi kamata	380.000,00	420.000,00
2.2.	Ostali finansijski rashodi	90.000,00	100.000,00
3.	Odloženi poreski rashodi	280.000,00	300.000,00

III	Neto rezultat (99)	22.100,00	154.600,00

U strukturi rashoda, planirani su poslovni rashodi u iznosu od 5.595.400,00€, finansijski rashodi u iznosu od 520.000,00€, dok su Odloženi poreski rashodi planirani na nivou od 300.000,00€. U postupku revizije izvršena je analiza planiranih i ostvarenih prihoda za 2020. godinu i utvrđeno sljedeće:

- Planirani su prihodi za 2020. godinu od 6.570.000,00€, a ostvareni prihodi su iznosili 5.935.335,00€.
- Planirani su rashodi za 2020. godinu od 6.415.400,00€, a ostvareni rashodi su iznosili 6.134.182,00€.

Utvrđeno je da su:

Prihodi u 2020. godini realizovani u iznosu od 5.935.335,00€, odnosno za 634.664,75€ (9,66%) manje u odnosu na planirane, najznačajnije smanjenje je ostvareno kod prihoda naknade 1% na investicije za 29,54% u odnosu na plan. Društvo je ostvarilo i ostale prihode u iznosu od 177.234,00€, koji su bili predviđeni planom za 2020. godinu u iznosu od 20.000,00€, kao i finansijske prihode u iznosu od 294.190,00€, a koji su bili planirani u značajno manjem iznosu 50.000,00€.

Rashodi u 2020. godini su realizovani u iznosu od 6.134.182,00€, odnosno za 281.217,58€ (4,48%) manje u odnosu na planirane. Društvo je planiralo troškove amortizacije na nivou od 1.980.000,00€ i ostvarilo iste na planiranom nivou, troškovi koji se odnose na zarade sa porezim ai doprinosima su planirani na nivou od 1.580.000,00€, i ostvareni su za oko 7% manje od planiranih. Troškovi električne energije su planirani u iznosu od 650.000,00€, a ostvareni u iznosu od oko 607.000,00€. Troškovi rješavanja stambenih potreba su bili planirani na nivou od 150.000,00€, a ostvareni na nivou od 100.000,00€. Naknada za korišćenje vode je planirana na nivou od 140.000,00€, a ostvarena na nivou od oko 136.000,00€. Troškovi agencije za zapošljavanje i ugovora o djelu su planirani na nivou od 40.000,00€, a ostvareni su u iznosu od 50.000,00€. Odloženi poreski rahodi su planirani u iznosu od 300.000,00€, a ostvareni su u iznosu od oko 320.000,00€. Rashodi u iznosu od 771.518,42€ se odnosi na finansijske rashode i isti je ostvaren za 251.518,42€ više u odnosu na planirane, u okviru ovih rashoda troškovi kamata su planirani na nivou od 420.000,00€, a ostvareni su u iznosu od oko 397.000,00€, dok su ostali finansijski rashodi planirani na nivou od 100.000,00€, a ostvareni u iznosu od oko 374.000,00€.

U Finansijskom planu je planiran iznos od 154.600,00€, na ime dobiti, dok je Društvo ostvarilo negativan finansijski rezultat – gubitak u 2020. godini u iznosu od 198.847,17€.

Utvrđene nepravilnosti: **Društvo nije shodno propisanom u Pravilniku izradilo dvije opcije Finansijskog plana, odnosno pored *očekivane* Pravilnikom je predviđena i *pogoršana opcija*,** u slučaju neostvarivanja očekivane opcije. Utvrđeno je i da **Rukovodilac Finansijskog sektora nije izvijestio direktora pisanim izvještajem o usaglašenosti Plana rada sa Pravilnikom.**

Društvo je tokom 2021. godine izvršilo izmjene Pravilnika o izradi Plana rada i Izvještaja o radu u kojem je izostavilo obaveze izrade pogoršane opcije Finansijskog plana i obaveze da rukovodilac finansijskog sektora pisanim putem izviještava direktora o usaglašenosti Plana rada sa Pravilnikom. Društvo je rješenjem o obrazovanju tima za izradu Plana rada za 2020. godinu dostavilo u postupku izjašnjenja na Preliminarnu verziju Izvještaja o reviziji.

Izvještavanje

Prema kriterijumima definisanim članom 5 Zakona o računovodstvu, Društvo pripada kategoriji srednjih pravnih lica, te je u skladu sa članom 10 i 11 Zakona dužno da nadležnom organu dostavi do 31 marta tekuće, za prethodnu godinu sledeće iskaze: Iskaz o finansijskoj poziciji (Bilans stanja); Iskaz o ukupnom rezultatu(Bilans uspjeha); Iskaz o novčanim tokovima; Iskaz o promjenama na kapitalu; Napomene uz finansijske iskaze i Izvještaj menadžmenta.

Društvo je sačinilo i dostavilo Poreskoj upravi Godišnji finansijski izvještaj za 2020. godinu, na obrascima predviđenim Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica i to:

- Iskaz o finansijskoj poziciji - Bilans stanja;
- Iskaz o ukupnom rezultatu - Bilans uspjeha;
- Iskaz o novčanim tokovima;
- Iskaz o promjenama na kapitalu;
- Statistički aneks;
- Napomene uz finansijske iskaze i
- Izvještaj menadžmenta.

2.2 Bilans stanja

2.2.1. Aktiva

Prema podacima iz Glavne knjige i Bilansa stanja, ukupna aktiva **Društva** na dan 31.12.2020. godine iznosi 97.980.874,00€ a sastoji se od stalne imovine u iznosu od 94.984.425,00€ i obrtne imovine u iznosu od 2.996.449,00€ i prikazana je u sljedećoj tabeli:

Grupa	Pozicija	Red. broj	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A K T I V A			
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002	94.984.425,00	95.389.229,00
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	1.833.855,00	1.877.123,00
011 i	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	1.833.855,00	1.877.123,00
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	92.798.635,00	93.310.862,00
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009	15.770.447,00	15.941.758,00
023	2. Postrojenja i oprema	010	71.023.254,00	72.487.406,00
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011	33.764,00	35.237,00
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014	33.764,00	35.237,00
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015	5.971.170,00	4.846.461,00
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016	351.935,00	201.244,00
038,03	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023	351.935,00	201.244,00
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025	2.996.449,00	3.380.683,00
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	1.500.008,00	711.723,00
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027	721.220,00	708.704,00
15	4. Dati avansi	030	778.788,00	3.019,00
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	963.316,00	445.376,00
202,203,209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	841.203,00	323.063,00
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	122.113,00	122.313,00
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037	90.377,00	73.689,00
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	31.736,00	48.624,00
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	533.125,00	2.223.584,00
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	**046**	**97.980.874,00**	**98.769.912,00**

Stalna imovina

Stalna imovina na dan 31.12.2020. godine iznosi 94.984.425,00€ i čine je nematerijalna ulaganja u iznosu od 1.833.855,00€, nekretnine postrojenja i oprema u iznosu 92.798.635,00€ i dugoročni finansijski plasmani u iznosu od 351.935,00€. Nematerijalna imovina, nekretnine, postrojenja i oprema, sa nabavnom vrijednošću, obračunatom amortizacijom i sadašnjom vrijednošću na dan 31.12.2020. godine, su prikazani u tabeli:

Opis	Nematerijalna imovina	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostala osnovna sredstva	Nekr. postr. i opr. u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje na dan 01.01.2020.	**2.323.412,70**	**2.004.960,49**	**16.136.155,03**	**88.132.104,14**	**53.034,78**	**4.786.468,43**	**113.436.135,57**
Povećanje	3.200,00		58.288,01	237.691,64	7.485,12	1.184.698,26	**1.491.363,03**
Smanjenje: Rashodovanje i otpis							
Stanje na dan 31.12.2020.	**2.326.612,70**	**2.004.960,49**	**16.194.443,04**	**88.369.795,78**	**60.519,90**	**5.971.166,69**	**114.927.498,60**
Ispravka vrijednosti							
Stanje na dan 01.01.2020.	446.289,38		2.198.737,76	15.650.404,93	20.309,18		**18.315.741,25**
Amortizacija za 2020.	46.468,25		230.208,36	1.700.910,94	1.681,28		**1.979.268,83**
Smanjenja							
Stanje na dan 31.12.2020.	**492.757,63**	**0,00**	**2.428.946,12**	**17.351.315,87**	**21.990,46**	**0,00**	**20.295.010,08**
Sadašnja vrijednost							
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2019.	1.877.123,32	2.004.960,49	13.937.417,27	72.481.699,21	32.725,60	4.786.468,43	95.120.394,32
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2020.	**1.833.855,07**	**2.004.960,49**	**13.765.496,92**	**71.018.479,91**	**38.529,44**	**5.971.166,69**	**94.632.488,52**

Nabavna vrijednost Nematerijalne imovine i Nekretnina, postrojenja i opreme, na dan 31.12.2020. godine iznosila je 114.927.498,60€, obračunata amortizacija 20.295.010,00€, a sadašnja vrijednost je iznosila 94.632.488,52€.

Nematerijalna ulaganja su prikazana na računu 014 i odnose se na ulaganja u nematerijalna sredstva. Stanje nematerijalnih ulaganja na dan 31.12.2020. godine iznosilo je 1.833.855,00€ i prikazano je u sljedećoj tabeli:

		POČETNO STANJE		TEKUĆI PROMET		UKUPAN PROMET		SALDO			
KONTO	NAZIV KONTA	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	SALDO	D/P
01401	Nemater. imovina pravo prolaza	946.122,70	0,00	0,00	0,00	946.122,70	0,00	946.122,70	0,00	946.122,70	D
014018	Ispravka vrijednosti prava prolaznosti	0,00	186.097,74	0,00	18.922,45	0,00	205.020,19	0,00	205.020,19	205.020,19	P
01402	Nemater imovina Drzavna	1.359.870,00	0,00	0,00	0,00	1.359.870,00	0,00	1.359.870,00	0,00	1.359.870,00	D
014028	Ispravka vrijednosti Drzavno prolaz	0,00	260.096,35	0,00	27.197,40	0,00	287.293,75	0,00	287.293,75	287.293,75	P
01404	Softver i server radnog vremena	5.720,00	0,00	0,00	0,00	5.720,00	0,00	5.720,00	0,00	5.720,00	D
014048	Ispravka vrijednosti-Softver i server radnog vremena	0,00	95,33	0,00	114,40	0,00	209,73	0,00	209,73	209,73	P
01405	SAP-Inf.sistem za racunovodstvo	11.700,00	0,00	0,00	0,00	11.700,00	0,00	11.700,00	0,00	11.700,00	D
014058	Ispravka vrijednosti SAP-inf.sistem	0,00	0,00	0,00	234,00	0,00	234,00	0,00	234,00	234,00	P
01406	SLIKE-djela likovne, vajarske i filmske umjetnosti	0,00	0,00	3.200,00	0,00	3.200,00	0,00	3.200,00	0,00	3.200,00	D
	UKUPNO	2.323.412,70	446.289,42	3.200,00	46.468,25	2.326.612,70	492.757,67	2.326.612,70	492.757,67	**1.833.855,03**	

Nematerijalna ulaganja se odnose na: na državnu imovinu – pravo prolaza, informacione sisteme (za računovodstvo, za upravljanje radnim vremenom...). Nabavna vrijednost ovih ulaganja iznosila je 2.326.612,70€, ukupna amortizacija je obračunata u iznosu od 492.757,63€, a sadašnja vrijednost 1.833.855,00€.
Revizijom je utvrđeno, da je na poziciji – Nematerijalna ulaganja, na kontu – 01406 - Slike-djela likovne, vajarske i filmske umjetnosti, evidentiran iznos od 3.200,00€. Ovaj iznos je trebalo evidentirati na računu 026 – Ostale nekretnine, postrojenja i oprema.

Društvo treba da vrši knjiženje poslovnih promjena u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Nekretnine, postrojenja i opremu sačinjavaju: zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema, ostala osnovna sredstva i osnovna sredstva u pripremi.
Nabavna vrijednost je umanjena za akumuliranu amortizaciju, koja se izračunava proporcionalnom metodom u toku procijenjenog korisnog vijeka osnovnog sredstva, primjenom godišnjih stopa amortizacije, u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.
Nekretnine, postrojenja i oprema prikazani su u iznosu od 92.798.635,00€. Od toga na zemljište se odnosi iznos od 2.004.960,00€, na objekte 13.765.497,00€ (15.770.447,00€, ukupno zemljište i objekti) i na postrojenja i opremu, iznos od 71.023.254,00€.

Zemljište – račun 020 - Sadašnja vrijednost zemljišta na dan 31.12.2020. godine iznosi 2.004.960,00€. Sačinjavaju ga katastarske parcele (livade, pašnjaci, kamenjari, šume, neplodna zemljišta itd.) otkupljene od fizičkih lica i države. Kupovina se vršila po cijenama utvrđenim od strane Uprave za nekretnine. Zemljište se u poslovnim knjigama evidentira na računu 020. Dostavljeni su na uvid Listovi nepokretnosti koji se odnose na imovinu, po katastarskim opštinama.

Građevinski objekti – račun 022 - Sadašnja vrijednost građevinskih objekata na dan 31.12.2020. godine iznosi 13.765.496,92€. U toku 2020. godine izvršeno je uvećanje vrijednosti ovih objekata u iznosu od 58.288,01€.

Postrojenja i oprema – račun 023 - Postrojenja i opremu čine: cjevovodi, optički kablovi, sredstva veze, mašine, uređaji instalacije, alat, inventar i laboratorijska oprema, kompjuteraska oprema, kancelarijski namještaj i vozila.
Prema podacima iz softvera za imovinu, Nabavna vrijednost postrojenja i opreme na dan 31.12.2020. godine iznosi 88.369.795,78€, ispravka vrijednosti 17.351.315,87€, a sadašnja vrijednost 71.018.479,91€[42]. U toku 2020. godine vrijednost opreme je uvećana za 237.691,64€. Nabavke po vrstama opreme prikazane su u sljedećoj tabeli:

Oprema nabavljena u 2020. godini		
R. br.	Naziv opreme	Nabavna vrijednost
1	Cjevovodi	1.845,92
2	Uređaji i instalacije	22.447,72
3	Kompjuteraska oprema	25.672,43
4	Kancelarijski namještaj	1.895,09
5	Vozila	185.830,48
	Ukupno:	**237.691,64**

Od opreme, po grupama, najveći iznos (185.830,48€) se odnosi na nabavku vozila, što je prikazano u tabeli:

Vozila nabavljena u 2020. godini			
R. br.	Konto	Naziv opreme	Nabavna vrijednost
1	02381	Parking senzori	264,77
2	02381	Parking senzori	264,77
3	02381	Škoda kamiq ambition 1.6 TDI	19.890,00
4	02381	Škoda kamiq ambition 1.6 TDI	19.890,00
5	02381	Škoda superb FL	26.870,47
6	02381	Škoda superb FL	26.870,47
7	02346	Specijalno vozilo za detekciju gubitaka	91.780,00
		Ukupno	**185.830,48**

Nabavke vozila se odnose na: nabavku dva vozila - Škoda kamiq ambition, pojedinačne vrijednosti od 19.890,00€, zatim na nabavku dva vozila - Škoda superb FL, pojedinačne vrijednosti 26.870,47€ i na nabavku specijalng vozila.
Specijalno vozilo za detekciju gubitaka vode, u vrijednosti od 91.780,00€, nabavljeno je iz sredstava IPA fondova.
U vrijednost nabavljenih vozila uračunata je nabavka i ugradnja parking senzora za vozila.

Ostala materijalna imovina – račun 026
Sadašnja vrijednost ove imovine iznosi 33.764,14€, a odnosi se na vodomjere, koji su korišćeni i nalaze se van upotrebe.

Osnovna sredstva u pripremi – račun 027
Vrijednost ovih sredstva na dan 31.12.2020. godine iznosi 5.971.166,69€. Ulaganja u investicije u toku, u 2020. godini prikazana su u sljedećoj tabeli:

		Sredstva u pripremi u 2020. godini	
R.br.	Konto	Naziv	Sadašnja vr.
1	02744	Projekat - priključak Herceg Novog na RVCP	1.038.982,95
2	02748	Glavni projekat cjevovoda Svinjište - Budva	7.500,00
3	02749	Sredstva u pripremi-Idejni projekat Tankeri	6.100,00
4	02750	Sredstva u pripremi Gl.projekat Lastva-Tivat	30.010,74
5	02751	Sredstva u pripremi-IPA Fondovi	42.112,00
		UKUPNO	**1.124.705,69**

[42] U Bilansu stanja i softveru za imovinu ne slažu se podaci o vrijednost opreme i opreme koja je van upotrebe. U softveru za imovinu, vrijednost opreme je manja za 4.765,34€, a vrijednost opreme van upotrebe veća za isti iznos nego u Bilansu stanja, što nije uticalo na vrijednost ukupnog iznosa pozicije Nekretnine, postrojenja i oprema.

U 2020. godini vrijednost ovih ulaganja je iznosila 1.124.705,69€. Najveći iznos sredstava (1.038.982,95€), uložen je u izgradnju priključka za Herceg Novi, na sistem Regionalnog vodovoda, što je prikazano u sljedećoj tabeli:

Priključak Herceg Novi na sistem RVCG		
R.br.	Naziv	Iznos
1	Indel inž.-Ramel- Civil eng.	841.593,49
2	Institut za crnu metalurgiju	69.863,16
3	C &S DiGusepe ingeneri	95.369,44
4	Nikcom	5.400,00
5	Ostalo	26.756,86
	Ukupno	**1.038.982,95**

Nakon sprovedenog tenderskog postupka, sa najpovoljnijim ponuđačem, Zajedničko ulaganje „Indel Inženjering – Ramel – Civil Engineer“, Društvo je dana 20.01.2020. godine zaključilo Ugovorni sporazum, o izgradnji priključka Herceg Novi, na sistem regionalnog vodovoda. Ugovor je sačinjen na iznos od 1.515.782,23€, što sa porezom na dodatu vrijednost daje ukupan iznos od 1.834.096,49€. U 2020. godini, pomenuti konzorcijum je izvršio građevinske radove na ovom projektu i dostavio privremene situacije u iznosu od 841.593,49€.
Institut za crnu metalurgiju – Nikšić izvršio je radove za inspekciju zavarivanja, u vrijednosti od 69.863,16€.
Vrijednost usluga, u vezi podrške implementacije projekta izvršenih od strane „C&S Di Gusepe Ingegneri Associati Srl“, iznosila je 95.369,44€.
Društvo Nikcom doo je izvršilo usluge ažuriranja glavnog projekta – priključka Herceg Novog na regionalni vodovod, u vrijednosti 5.400,00€
Ostali iznos, od 26.756,86€ odnosi se na rezervne djelove utrošene za izgradnju pomenutog priključka.

Osim izgradnje priključka za Herceg Novi, sredstva u pripremi čine: Glavni projekat cjevovoda Svinjište – Budva (7.500,00€), usluge izrade elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu projekta „Izgradnja cjevovoda i prateće infrastrukture za potrebe tankovanja vode“ (6.100,00€), Glavni projekat Lastva-Tivat (30.010,74€). Sredstva iz IPA Fondova (Program prekogranične saradnje Italija – Albanija - Crna Gora) u iznosu od 42.112,00€ odnose se na Sistem integrisanog upravljanja vodama u prekograničnoj oblasti i izradu Plana za kupovinu zemljišta i vraćanje okoline u prethodno stanje.

Napomena: U reviziji finansijskih izvještaja za 2016. godinu, Državna revizorska institucija je dala Društvu preporuku da „*shodno MRS 8 - računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka, za iznos od 233.479,00€ uveća račun 023 – oprema i umanji račun 53203 – troškovi vodovoda, i izvrši uvećanje dobiti za 2016. godinu“.*
Iznos od 233.479,00€ odnosi se na ulaganja u cjevovod regionalnog vodovodnog sistema, na dionici PK Tivat – PS Podkuk. Ovim ulaganjem je uvećana vrijednost cjevovoda i istom je produžen vijek trajanja, pa je ovo ulaganje trebalo evidentirati na računu 023 – Postrojenja i oprema. Kako je Društvo evidentiralo ova ulaganja na računu 53203 – Troškovi vodovoda, taj račun je precijenjen za taj iznos, dok je račun opreme podcijenjen za isti iznos. Na taj način je za 2016. godinu umanjen iznos obračunate dobiti.

Kontrolnom revizijom koju je Državna revizorska institucija sprovela u 2019. godini, utvrđeno je da pomenuta preporuka nije realizovana. Takođe u tekućoj reviziji poslovanja za 2020. godinu utvrđeno je da Društvo, ni nakon kontrolne revizije nije realizovao ovu preporuku. Na taj način, finansijski izvještaji Društva počev od 2016. godine pa zaključno sa 2020. godinom, sadrže grešku (pozicija Nekretnine postrojenja i oprema je podcijenjena) u iznosu od 233.479,00€[43]. Društvo je na kraju 2020. godine vrijednost opreme greškom preknjižilo sa računa 02308 (cjevovod Tivat – Podkuk) na račun osnovnih sredstava 02219, ali je ta greška tokom 2021. godine ispravljena.

Preporuka: Društvo treba da u skladu sa MRS 8 - računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i grešaka, u početnom stanju za 2021. godinu, uveća račun 023088 Cjevovod Tivat - Podkuk za iznos od 233.479,00€ umanjen za obračunatu amortizaciju po godišnjoj stopi od 1,49% zaključno sa 2020. godinom.

[43] Ovaj iznos se umanjuje na kraju svake godine, za obračunatu amortizacija po stopi od 1,49%.

Popis stalne imovine

Društvo posjeduje softver za evidenciju pokretne i nepokretne imovine sa podacima o nabavnoj vrijednosti, amortizaciji i sadašnjoj vrijednosti. Softver daje mogućnost za elektronsku evidenciju pokretne i nepokretne imovine – analitički. Softver nije povezan sa Glavnom knjigom, već se evidencije vode odvojeno. U pomenutom softveru, na računu 023, vode se građevinski objekti i oprema zajedno, dok se u Glavnoj knjizi vode odvojeno.

Preporuka: Preporučuje se Društvu, da uspostavi pravilnu evidenciju imovine, povezivanjem softvera za imovinu sa evidencijom u Glavnoj knjizi, kako bi se obezbijedila jedinstvena baza podataka o istoj.

Na osnovu člana 21 Zakona o računovodstvu, pravno lice je dužno da na kraju poslovne godine popiše svoju imovinu i obaveze, dok u skladu sa članom 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, pravno lice vrši godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31. decembar godine za koju se vrši popis.

Popis imovine vrši se u skladu sa odredbama Zakona o državnoj imovini, Uredbe o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini i Uputstvom o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini.

Na osnovu Odluke o popisu i imenovanju komisije za popis, zadatak komisije je da izvrši godišnji popis imovine Društva, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, radi utvrđivanja stvarnog stanja imovine i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem. Popisna komisija sačinila je Izvještaj o popisu za 2020. godinu[44], koji sadrži popisne liste, kao i popis novčanih sredstava i popis obaveza i potraživanja na dan 31.12.2020. godine koji je usvojen odlukom Odbora direktora.

Amortizacija stalne imovine

Društvo vrši obračun amortizacije proporcionalnom metodom u toku procijenjenog korisnog vijeka sredstava, primjenom godišnjih stopa amortizacije, primjenom Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Ukupna amortizacija na dan 31.12.2020. godine iznosi 1.979.268,83€. Troškovi amortizacije se odnose na: nematerijalnu imovinu (46.468,25€), građevinske objekte (230.208,36€) postrojenja i opremu (1.700.910,94€) i ostala osnovna sredstva (1.681,28€). Ovako obračunata amortizacija tereti troškove poslovanja (račun 540 – trošak amortizacije). Zbog neotklanjanja greške iz izvještaja o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Društva za 2016. godinu troškovi amortizacije su potcijenjeni.

Zbog neotklanjanja greške iz izvještaja o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Društva za 2016. godinu, troškovi amortizacije su potcijenjeni, te je potrebno, nakon ispravke greške utvrđene prethodnom revizijom, izvršiti korekciju amortizacije (knjigovodstvene i poreske) i iskazati efekte na finansijske izvještaje kao i uticaj na obračun poreza na dobit.

Dugoročni finansijski plasmani - račun 038

Na dan 31.12.2020. godine, finansijski plasmani iznose 351.935,53€ i prikazani su u sledećoj tabeli:

		POČETNO STANJE		TEKUĆI PROMET		UKUPAN PROMET		SALDO			
KONTO	NAZIV KONTA	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	SALDO	D/P
038	Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih	46.361,98	0,00	99.999,95	89.816,88	146.361,93	89.816,88	56.545,05	0,00	56.545,05	D
03812	Naknada za bankarsku garanciju - Evropsk banka	35.000,00	0,00	0,00	5.000,00	35.000,00	5.000,00	30.000,00	0,00	30.000,00	D
03821	Naknada za bankarsku garanciju - Erste banka	23.458,60	0,00	0,00	3.351,23	23.458,60	3.351,23	20.107,37	0,00	20.107,37	D
03822	Naknada za bankarsku garanciju - Ministarstvo finansija	45.000,00	0,00	0,00	5.000,00	45.000,00	5.000,00	40.000,00	0,00	40.000,00	D
03823	Naknada za bankarsku garanciju - EBRD	13.500,00	0,00	0,00	1.500,00	13.500,00	1.500,00	12.000,00	0,00	12.000,00	D
03831	EBRD obrada kredita 2020 godina	0,00	0,00	120.000,00	8.000,00	120.000,00	8.000,00	112.000,00	0,00	112.000,00	D
03832	MF-Naknada za rizik davaoca garancija 2020	0,00	0,00	60.000,00	4.000,00	60.000,00	4.000,00	56.000,00	0,00	56.000,00	D
03811	Ost.dugor.ulaganja-plasmani	37.923,13	0,00	0,00	12.641,02	37.923,13	12.641,02	25.282,11	0,00	25.282,11	D
	UKUPNO	**201.243,71**	**0,00**	**279.999,95**	**129.309,13**	**481.243,66**	**129.309,13**	**351.934,53**	**0,00**	**351.934,53**	**D**

[44] broj 21 - 357/1 od 29.01.2021. godine

Dugoročni finansijski plasmani se odnose na: stambene kredite zaposlenima, depozite za bankarske garancije, naknade za obradu kredita i naknade Ministarstvu finansija za rizik davaoca garancija i ostala dugoročna ulaganja.
Društvo je dodjelilo stambene kredite zaposlenima u skladu sa Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba. Vrijednost datih kredita na dan 31.12.2020. godine iznosi 56.545,05€.
Stanje depozita za bankarske garancije, na dan 31.12.2020. godine iznosi 102.107,37€, naknada za obradu kredita 112.000,00€, dok je naknada Ministarstvu finansija, za rizik davaoca garancija iznosila 56.000,00€.
Ostala dugoročna ulaganja iznose 25.282,11€, a odnose se na finansijske rashode za troškove kredita EBRD, koji je postao efektivan u tranšama u toku 2008, 2009 i 2010 godine.

Obrtna sredstva

Obrtna sredstva iznose 2.996.449,00€ odnosno 3,05% ukupne aktive, a čine ih: Zalihe u iznosu od 1.500.008,00€ i Kratkoročna potraživanja u iznosu od 963.316,00€ i gotovina u iznosu od 533.125,00€.
U sljedećoj tabeli data je struktura pozicije obrtna sredstva:

Grupa	Pozicija	Red. broj	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025	2.996.449,00	3.380.683,00
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	1.500.008,00	711.723,00
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027	721.220,00	708.704,00
15	4. Dati avansi	030	778.788,00	3.019,00
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	963.316,00	445.376,00
202,203,209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	841.203,00	323.063,00
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	122.113,00	122.313,00
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037	90.377,00	73.689,00
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	31.736,00	48.624,00
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	533.125,00	2.223.584,00
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	**046**	**97.980.874,00**	**98.769.912,00**

Zalihe

Vrijednost zaliha na dan 31.12.2020. godine iznosila je 1.500.008,00€. Od toga, na rezervne djelove se odnosi 721.220,00€, a na date avanse 778.788,00€. Početno stanje zaliha, kretanje u toku godine i stanje na kraju godine prikazani su u tabeli:

		POČETNO STANJE		TEKUćI PROMET		UKUPAN PROMET		SALDO			
KONTO	NAZIV KONTA	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	SALDO	D/P
10201	Magacin rez.djelovi - B.sestre	290.337,41	0,00	28.377,00	18.694,33	318.714,41	18.694,33	300.020,08	0,00	300.020,08	D
10202	Magacin rez.djelovi - Reljici	373.424,66	0,00	22.847,00	23.334,31	396.271,66	23.334,31	372.937,35	0,00	372.937,35	D
10203	Magacin rez.djelovi - Đurmani bd	4.324,80	0,00	3.320,60	0,00	7.645,40	0,00	7.645,40	0,00	7.645,40	D
10204	magacin rez.djelovi - ps Belveder	40.617,72	0,00	0,00	0,00	40.617,72	0,00	40.617,72	0,00	40.617,72	D
	UKUPNO	**708.704,59**	**0,00**	**54.544,60**	**42.028,64**	**763.249,19**	**42.028,64**	**721.220,55**	**0,00**	**721.220,55**	

Društvo je na računu 102 – Rezervni djelovi, iskazalo vrijednost zaliha rezervnih djelova u magacinima objekata: Bolje sestre, Reljići, Đurmani i Belveder.
Vrijednost početnog stanja zaliha iznosila je 708.704,59€, u toku 2020. godine ulaz rezervnih djelova u magacine je iznosio 54.544,60€, izlaz 42.028,64€, a stanje na kraju godine 721.220,55€.

Dati avansi

Avansi su prikazani u sljedećoj tabeli:

		POČETNO STANJE		TEKUĆI PROMET		UKUPAN PROMET		SALDO			
KONTO	NAZIV KONTA	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje-	-duguje-	-potražuje	SALDO	D/P
15000	DATI AVANSI	1.519,01	0,00	0,00	0,00	1.519,01	0,00	1.519,01	0,00	1.519,01	D
15010	DATI AVANSI INDEL INŽENJERING-RAMEL-CIVIL ENGINEER	0,00	0,00	452.700,00	168.318,71	452.700,00	168.318,71	284.381,29	0,00	284.381,29	D
15011	DATI AVANSI INDEL INŽENJERING-CIVIL ENGINEER	0,00	0,00	492.887,29	0,00	492.887,29	0,00	492.887,29	0,00	492.887,29	D
	UKUPNO	**1.519,01**	**0,00**	**945.587,29**	**168.318,71**	**947.106,30**	**168.318,71**	**778.787,59**	**0,00**	**778.787,59**	**D**

Stanje avansa na 31.12.2020. godine iznosilo je 778.788,59€. Avans, po avansnom računu izvođača radova, Joint Venture „Indel Inženjering – Ramel – Civil Engineer“ iznosi na dan 11.03.2020. godine, 452.700,00€ (30%, od ukupne vrijednosti od 1.515.782,23€) po Ugovoru o izgradnji priključka Herceg Novi na Regionalni vodovod. Izvođač radova je izveo radove i u toku 2020. godine dostavio Društvu privremene situacije, na ukupan iznos od 841.593,41€. Sa računa avansa izvršena je isplata u iznosu od 168.318,71€[45]. Na kraju godine ostala je vrijednost avansa u iznosu od 284.381,29€ (452.700,00€ - 168.318,71€ = 284.381,29€).

Izvođaču radova je sa računa kredita EBRD uplaćen iznos od 445.407,19€, što sa plaćanjima sa avansnog računa od 168.318,71€ daje iznos ukupnog plaćanja u 2020. godini, od 613.725,90€. Na kraju godine ostala je obaveza prema dobavljaču u iznosu od 227.867,25€ (841.593,41€ - 613.725,90€ = 227.867,25€).

Avans po avansnom računu[46], izvođača radova, Joint Venture „Indel Inženjering – Civil Engineer“, na dan 29.12.2020. godine, iznosi 492.887,29€ (30%, od ukupne vrijednosti od 1.642.957,62€) Ugovora o izgradnji produžetka cjevovoda od Prijevora do Lastve[47].

Kratkoročna potraživanja

Stanje kratkoročnih potraživanja na dan 31.12.2020. godine iznosi 963.316,00€ i čine ih potraživanja od kupaca i ostala potraživanja. Potraživanja od kupaca iznose 841.202,82€. Najveći dio potraživanja odnosi se na dug lokalnih društava za vodvod i kanalizaciju iz primorskih opština, po osnovu utrošene vode u iznosu od 840.718,82€. Zbog visokih iznosa potraživanja, Društvo treba da posveti posebnu pažnju naplati istih.

Potraživanja od lokalnih vodovodnih preduzeća, po osnovu isporučene vode prikazana su u sljedećoj tabeli:

Potraživanja po osnovu fakturisane vode na dan 31.12.2020. godine

R.br.	NAZIV	IZNOS
1	"Vodovod i kanalizacija" doo Budva	518.977,38
2	"Vodovod i kanalizacija" doo Kotor	28.899,51
3	"Vodovod i kanalizacija" doo Tivat	32.141,13
4	"Vodovod i kanalizacija" doo Bar	63.918,88
5	"Vodovod i kanalizacija" doo Ulcinj	76.781,92
6	Opština Ulcinj	120.000,00
	UKUPNO	**840.718,82**

Opština Ulcinj je preuzela obavezu plaćanja dijela obaveza VIK Ulcinj, zbog nemogućnosti tog društva da plaća obaveze za utrošenu vodu.

Društvo je dio potraživanja iz 2020. godine naplatilo u 2021. godini, tako da je stanje duga van valute na dan 31.12.2021. iznosilo 220.090,48€.

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja iznose 122.113,00€, a odnose se na potraživanja po osnovu više plaćenog poreza na dodatu vrijednost i ostala nepomenuta potraživanja.

[45] Sa računa avansa, plaćano je izvođaču, 20% vrijednosti iznosa ispostavljenih situacija. Sa računa kredita EBRD plaćan je iznos od 70%. 10% je ostajao zadržani iznos.

[46] broj 111/20 od 12.12.2020. godine

[47] Izvođač radova izabran je kao najpovoljniji ponuđač nakon sprovedenog tenderskog postupka

Potraživanja za više plaćeni porez na dodatu vrijednost - račun 279, prikazana su u Glavnoj knjizi i Bilansu stanja, iznose 90.377,24€. Uvidom u poresku analitičku karticu – Individualni analitički račun poreskog obveznika, izdatu od Uprave prihoda i carina, na dan 31.12.2020. godine stanje na ovom računu iznosi 76.982,45€ poreskog kredita. Sa izmijenjenom poreskom prijavom, za decembar 2020. godine, u iznosu od 13.394,79€ poreskog kredita, to daje iznos od 90.377,24€ potraživanja po ovom osnovu.

Ostala nepomenuta potraživanja iznose 31.736,48€ i prikazana su u tabeli:

	Ostala nepomenuta potraživanja										
		POČETNO STANJE		TEKUĆI PROMET		UKUPAN PROMET		S A L D O			
KONTO	NAZIV KONTA	-duguje-	-potražuje	-duguje-	-potražuje	-duguje-	-potražuje	-duguje-	-potražuje	SALDO	D/P
22202	POTRAZIVANJA OD MIN.FINANSIJA	0,00	0,00	22.170,00	0,00	22.170,00	0,00	22.170,00	0,00	22.170,00	D
22521	POTRAŽIVANJE ZA KONCESIJE	0,00	0,00	7.946,22	0,00	7.946,22	0,00	7.946,22	0,00	7.946,22	D
22801	OSTALA POTRAZIVANJA	536,72	0,00	0,00	0,00	536,72	0,00	536,72	0,00	536,72	D
22802	POTRAZIVANJA OD JP MORSKO DOBRO	112,20	0,00	4.024,27	4.000,94	4.136,47	4.000,94	135,53	0,00	135,53	D
22805	POTRAZIVANJA OD ADRIA DESTINATION MAN	830,39	0,00	1.410,42	1.292,80	2.240,81	1.292,80	948,01	0,00	948,01	D
	UKUPNO	**1.479,31**	**0,00**	**35.550,91**	**5.293,74**	**37.030,22**	**5.293,74**	**31.736,48**	**0,00**	**31.736,48**	

Društvo je na računu 222 – Potraživanja od državnih organa i organizacija, iskazalo potraživanja prema Ministarstvu finansija, u iznosu od 22.170,00€, na ime nepotpune eksproprijacije zemljišta, za izgradnju cjevovoda na dionici PK Prijevor – Lastva Grbaljska.
Potraživanja za koncesije, u iznosu od 7.946,22€ odnose se na razliku, između iznosa (147.547,63€) koji je Društvo uplatilo Upravi za vode po privremenom obračunu za korišćenje voda i iznosa (136.601,41€) po konačnom obračunu.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Na računima grupe 24 – Gotovina i gotovinski ekvivalenti, stanje na dan 31.12.2020. godine iznosilo je 533.125,42€, kao što je prikazano u tabeli:

	Gotovina na dan 31.12.2020. godine	
KONTO	NAZIV KONTA	SALDO
241	ŽIRO RAČUNI BANAKA	516.110,17
243	GLAVNA BLAGAJNA	164,48
244	DEVIZNI RAČUN	13.747,64
248	MASTER KARTICE	3.103,13
	UKUPNO	533.125,42

Stanje novčanih sredstava na tekućim računima Društva kod poslovnih banaka, na dan 31.12.2020. godine iznosi 516.110,17€. Na deviznom računu, stanje iznosi 13.747,64€, stanje na master karticama je 3.103,13€, a gotovina u blagajni je 164,48€.

Blagajničko poslovanje

U Društvu postoje interne procedure koje se odnose na blagajničko poslovanje i to Pravilnik o blagajničkom poslovanju br 21-267/11 i Odluka o visini blagajničkog maksimuma u iznosu od 300,00€ br 01-15/7756. Poslove blagajne shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta obavlja referent za obračun i plaćanje. Shodno popisu gotovine u blagajni se na dan 31.12.2020. godine nalazi iznos od 164,48€ koji je prenešen iz 2019. godine i isti nije korišćen tokom 2020. godine jer nije bilo gotovinskih isplata. Sve isplate vršene su preko računa. Direktor Društva i predsjednik Odbora direktora u 2020. godini koristili su biznis kartice za plaćanje troškova reprezentacije i za pokriće troškova mjesečnog održavanja računa, te je za iste je plaćen iznos od 384,15€.

Zaštita vodoizvorišta „Bolje Sestre“ i sistema regionalnog vodosnabdijevanja

Kao što je navedeno i u prethodnim izvještajima Državne revizorske institucije, nelegalna i nekontrolisana eksploatacija šljunka u užoj i široj zoni sanitarne zaštite vodoizvorišta „Bolje Sestre“, predstavlja opasnost za opstanak i zagađivanje sistema regionalnog vodosnabdijevanja. Ove nelegalne aktivnosti zahtijevaju odlučnu i hitnu akciju države u rješavanju.

Da bi se obezbijedila adekvatna zaštita vodoizvorišta i infrastrukture, potrebna je sinergija svih državnih organa (Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Uprava za vode, Uprava za inspekcijske poslove, Uprave policije i dr.)

Slabosti u nadzornoj funkciji nadležnih inspekcijskih organa, očitavaju se u nedostatku potrebnih ljudskih resursa i autoriteta državnih organa i zahtijevaju formiranje nove službe koja će biti sposobna da zaštiti prirodna bogatstva i spriječi njihovu nelegalnu eksploataciju.
Takođe je potrebna odgovarajuća aktivnost tužilaštva i sudskih organa, koja će se ogledati u pokretanju postupaka i sankcionisanju lica za nelegalnu eksploataciju prirodnih dobara.

Preporuka drugom organu: (Ministarstvo poljoprivrede šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Uprava za vode, Uprava za inspekcijske poslove, Uprave policije) - **Državni organi treba da osmisle i uspostave uspostave efikasniji oblik zaštite prirodnih bogatstava od svake nelegalne ili nekontrolisane aktivnosti i preduzmu sve zakonske mjere radi zaštite vodoizvorišta „Bolje Sestre“.**

2.2.2. Pasiva

Prema iskazu o finansijskoj poziciji Društva „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ DOO Budva, ukupna vrijednost pasive na 31.12.2021. godine, iznosi 97.980.874,00 €. U odnosu na prethodnu godinu (2019.god.) ukupna vrijednost pasive je manja za 789.038,00€, ili za 0,80% . Struktura pasive na 31.12.2020. godine, sa podacima pozicija iz prethodne godine, data je u narednom prikazu:

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina - krajnje stanje
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101		65.796.329,00	65.995.176,00
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102		65.537.505,00	65.537.505,00
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI	111		258.824,00	457.671,00
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112		457.671,00	360.560,00
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113			97.111,00
351	4. Gubitak tekuće godine	115		198.847,00	
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		23.796.902,00	25.176.045,00
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		957.032,00	1.063.422,00
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119		281.326,00	320.819,00
40, sem 400 i404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121		675.706,00	742.603,00
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122		22.839.870,00	24.112.623,00
414,	1. Dugoročni krediti	123		16.300.117,00	17.685.735,00
41 bez 414,	2. Ostale dugoročne obaveze	124		6.539.753,00	6.426.888,00
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125		3.165.184,00	2.845.170,00
495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE	126		116.970,00	119.137,00
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		5.074.545,00	4.624.130,00
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		5.074.545,00	4.624.130,00
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131		3.363.065,00	3.360.402,00
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132		844.194,00	981.085,00
433, 434, 440-	4. Obaveze prema dobavljačima	133		434.860,00	124.429,00
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137		432.426,00	158.214,00
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138		407.872,00	126.724,00
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139		24.554,00	24.632,00
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141			6.858,00
490, 491, 494,	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143		30.944,00	10.254,00
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		97.980.874,00	98.769.912,00

Kapital

Stanje kapitala Društva na dan 31.12.2020. godine, iznosi 65.796.328,11€. Prema podacima iz Glavne knjige Društva, strukturu kapitala čini:

- Osnovni kapital 65.537.504,69€
- Neraspoređeni dobitak prethodnog perioda 457.671,32€
- Iskazani gubitak tekuće godine -198.847,90€

  Ukupan kapital 65.796.328,11€

Prema knjigovodstvenim podacima iz Glavne knjige Društva, strukturu osnovnog kapitala Društva čini:

- Početni državni kapital u iznosu od 57.581.539,55€
- Sopstveni vanposlovni izvori 23.008,13€
- Dokapitalizacija (Vlada Crne Gore) 7.932.957,01€

  Ukupno 65.537.504,69€

Odlukom o osnivanju, kao i Statutom Društva je određeno da Osnovni kapital Društva čine novčani i nenovčani ulog preuzet od Javnog preduzeća "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" i to:

- Novčani ulog iznosi 1.000 eura i
- Nenovčani ulog iznosi 64.101.495€, utvrđen od strane Osnivača na osnovu procjene vrijednosti osnovnog kapitala koju je izvršio ovlašćeni procjenjivač sa 31.12.2016.godine, a sastoji se od nepokretnih i pokretnih stvari i imovinskih prava.

Pregled promjena kapitala, kao rezulatat ostvarenih dobitaka i gubitaka, u periodu 2016. – 2020. godina, dat je u sljedećoj tabeli:

Godina	Osnovnii kapital	neraspoređe	Ner.db.raniji	Gubitak	Ukupni kapital
2016	65.537.505,00	219.059,00		1.655.069,00	64.101.495,00
2017	65.537.505,00	2.543.946,00		1.655.069,00	66.426.382,00
2018	65.537.505,00	2.543.946,00		2.183.386,00	65.898.065,00
2019	65.537.505,00	457.671,00			65.995.176,00
2020	65.537.505,00	258.824,00	457.671,00	198.847,00	65.796.329,00

Prema knjigovodstvenim podacima, zaključno sa 31.12.2019. godine, dio osnovnog kapitala u vrijednosti od 7.932.957,01€, pripadao je Investiciono razvojnom fondu Crne Gore, a udio je nastao na osnovu ulaganja u Javno preduzeće „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“. U 2020. godini naznačeni iznos koji se odnosi na udio IRFCG, se knigovodstveno prenosi sa konta 30303 –„dokapitaliz. Inv.R.F“ i evidentira na konto30304 – „Dokapitalizacija Vlada CG“, sa opisom „po Zaključku Vlade CG“. Vlada je na sjednici od 05.04.2018. godine, razmatrala informaciju o predlogu rješavanja udjela „Investiciono razvojnog fonda Crne Gore“AD, u „Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje“ Doo, koju je dostavilo Ministarstvo održivog razvoja i turizma i stim u vezi, donijela Zaključak o usvajanju informacije u pogledu rješavanja udjela „Investiciono razvojnog fonda Crne Gore „ AD u „Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje“ Doo. Zaključkom se zadužuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma da , u roku od 15 dana, pripremi i Vladi dostavi predlog ugovora o kupovini udjela „Investiciono razvojnog fonda Crne Gore“ AD, u „Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje“ Doo.
Septembra 2021. godine, Vlada ponovo razmatra informaciju u statusu udjela Investiciono razvojnog fonda Crne Gore AD Podgorica u Doo „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ - Budva, sa Predlogom Ugovora o prenosu novčanih sredstava. Vlada je u vezi sa tim, donijela **Zaključak broj: 04-4469/2 od 30.09.2021. godine**, kojim se usvaja Informacija i prihvata Predlog Ugovora o prenosu novčanih sredstava između Ministarstva finansija i socijalnog staranja i Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore AD Podgorica. Shodno odredbama Ugovora, **Ministarstvo finansija i socijalnog staranja se obavezuje da** iz opredijeljenih sredstava budžeta CG, IRF-u AD, **isplati novčana sredstva u iznosu od 7.932.957,00€, u deset jednakih godišnjih tranši, počev od 01.01.2025. godine.**
Prema podacima iz Centralnog registra privrednih subjekata, osnivač Društva je Vlada sa udjelom od 100%, a iskazana vrijednost kapitala prema podacima CRPS iznosi 0, što znači da u CRPS nije evidentirana vrijednost kapitala. Od strane odgovornih lica u Društvu je dostavljena korespodencija Društva sa CRPS-om od 05.10.2021. godine, prema kojoj Društvo zahtijeva da se izvrši hronološki upis podataka i da se izvrši unos podataka u koloni početni osnivački kapital, a shodno procjeni nenovčanog kapitala koja je dostavljena CRPS-u i nalazi se u spisima predmeta registracije Društva.
Državna revizorska institucija je u izvještaju kontrolne revizije JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ broj: 40115/19-052-338/66 od 08.10.2019. godine, iskazala svoj stav u pogledu rješavanja vlasničkog udjela IRF-a u JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“. Po navedenom pitanju, DRI ostaje pri navodima utvrđenim u Kontrolnoj reviziji.

Neraspoređena dobit, gubitak

Društvo je na dan 01.01.2020. godine, iskazalo neraspoređenu dobit ranijih godina na podračunu 3400 u iznosu od 360.560,18€, dok je neraspoređena dobit tekućeg perioda (2019. godine), na dan 01.01.2020. godine, iskazana u iznosu od 97.111,14€ (podračun 34100). Prenošenjem stanja sa ovog podračuna na podračun neraspoređenu dobit prethodnog perioda, stanje na podračunu 34000 neraspoređena dobit ranijih godina, se uvećava i iznosi 457.671,14€.

Prema Bilansu uspjeha za 2020. godinu, Društvo je na podračunu 35100 – Gubitak tekuće godine, iskazalo negativan rezultat nakon oporezivanja u iznosu od 198.847,90€ . Prema stanju na naznačenom podračunu, konstatuje se da je naznačeni iznos od 198.847,90€ prenešen u narednu godinu.
Upravni odbor direktora Društva je na IV redovnoj sjednici , održanoj 29.09.2021. godine, donio Odluku o pokriću gubitaka br. 21-4047/1, iz neraspoređene dobiti. Odluka je dostavljena Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, radi pokretanje inicijative kod Osnivača za dobijanje saglasnosti za pokriće gubitka iz neraspoređene dobiti.

Iskaz o promjenama na kapitalu

S obzirom da se Društvo svrstava u kategoriju srednjih pravnih lica, u obavezi je da sačinjava i dostavlja nadležnom organu iskaz o promjenama na kapitalu , do 31. marta tekuće, za prethodnu godinu. Društvo je sačinilo i dostavilo Poreskoj uptavi Iskaz o promjenama na kapitalu sa podacima iz narednog pregleda:

Stanje/promjene	Osnovni kapital	Neraspoređena dobit	Gubitak	Ukupno
Stanje 01.01.2019	65.537.505	2.543.946	2.183.386	65.898.065
Neto promjene u 2019		97.111		97.111
Stanje 31.12.2019	65.537.505	2.641.057	2.183.386	65.995.176
Neto promjene u 2020			198.847	198.847
Stanje 31.12.2020	65.537.505	2.641.057	2.382.233	65.796.329

Naznačene promjene na pozicijama kapitala odražavaju stanje kapitala evidentno u iskazu o finansijskoj poziciji.

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Na poziciji dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze prikazan je iznos od 23.796.901,49€. Struktura pozicije dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze, sa podacima o stanju pozicija iz prethodne godine, je data u narednom pregledu:

Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	23.796.901,49	25.176.045,00
I. DUGOROČNA REZERVISANJA	957.031,65	1.063.422,00
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	281.326,06	320.819,00
3. Ostala dugoročna rezervisanja	675.705,59	742.603,00
II. DUGOROČNE OBAVEZE	22.839.869,84	24.112.623,00
1. Dugoročni krediti	16.300.116,86	17.685.735,00
2. Ostale dugoročne obaveze	6.539.752,98	6.426.888,00

Prema podacima iz Iskaza o finansijskoj poziciji na 31.12.2020. godine, iznos na poziciji „Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze“, je u odnosu na prethodnu godinu manji za 1.379.143,00€ ili za 5,48%.

Dugoročna rezervisanja –račun 404

Društvo je u svojim računovodstvenim politikama (član 33), predvidjelo rezervisanja koja se priznaju kada preduzeće ima sadašnju obavezu (zakonsku ili ugovorenu), koja je rezultat prošllih događaja i kada je vjerovatno da će odlivi ekonomskih koristi nastati radi izmirenja obaveze i kada se moze izvrsiti pouzdana procjena obaveza. Prema podacima iz Glavne knjige, dugoročna rezervisanja su evidentirana u iznosu od 957.031,65€ pri čemu se iznos od 281.326,06€, odnosi na rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju (pod rn. 40400), a iznos od 675.705,59€ na rezervisanja za sudske sporove (pod rn. 40902). Troškovi nastali po osnovu rezervisanja za odlazak u penziju i jubilarne nagrade sa 31.12.2020. godine iznose 52.361,33€, a po osnovu rezervisanja za sudske sporove 60.013,48€.

Utvrđena nepravilnost: Troškovi koji se odnose na rezervisanje za odlazak u penziju i jubilarne nagrade u iznosu od 52.361,33€, kao i za sudske postupke u iznosu od 60.013,48€ su proknjiženi na račun 549 iako je za troškove rezervisanja za odlazak u penziju i jubilarne nagrade, predviđen račun 545 – rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da knjiženje izvrši u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Društvo je izvršilo ukidanje rezervisanja koje se odnosi na spor sa Opštinom Kotor u iznosu od 125.000,00€. Ukidanje rezervisanja je izvršeno po osnovu Rješenja Višeg suda u Podgorici Gž.br. 6239/2 i Rješenja Osnovnog suda u Kotoru, P.br. 1285/17/17. Prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja u naznačenom iznosu je proknjižen na račun 677 - Prihodi od smanjenja obaveza, umjesto na račun 678-Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja (preporuka u dijelu prihoda).

Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze su iskazane u iznosu od 22.839.869,84€, a odnose se na obaveze po osnovu inostranih dugoročnih kredita (račun 415), u iznosu 16.300.116,86€ i ostale dugoročne obaveze 6.539.752,98€. U odnosu na stanje iz prethodne godine dugoročne obaveze su prikazane u manjem iznosu za 1.272.753,16€ ili 5,28%, pri čemu su obaveze po osnovu dugoročnih kredita manje za 1.385.618,14€ (7,83%), dok je evidentan porast ostalih dugoročnih obaveza za 112.864,98€ (1,73%).

Dugoročni krediti (415)

Društvo je sa na dan 31.12.2020. godine, iskazalo obaveze po osnovu dugoročnih kredita u ukupnom iznosu od 16.300.116,86€. Obaveze po osnovu kreditnih zaduženja se odnose na sledeće:

1. Po Ugovoru o finansiranju , zaključenom između Crne Gore i Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA- International Development Associoation), je predviđeno da Udruženje odobrava kredit koji je ekvivalent iznosu 0d 6.600.000,00 SDR (Special Drawing Rights- Specijalna prava vućenja), ekvivalent iznosu od 10.000.000,00$.

U vezi sa naznačenim ugovorom, Ministarstvo finansija i JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje„ Budva, zaključuju dana 06.11.2007.godine, Dopunski ugovor o implementaciji i finansijskim obavezama zaveden pod br. 671/1 u JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“. Ovim Ugovorom je naznačleno da je JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, saglasan da izvrši otplatu pomenutog kredita i da obezbijedi sredstva obezbjeđenja za iznos kredita od 5.900.000,00 SDR, što predstavlja 8.997.087 USD, u EUR ekvivalentu.

Stanje duga po ovom kreditu iskazano na podračunu 41501 –„Dugor. Kred. u inost.-Svjetska banka“ na dan 01.01.2020. godine iznosi 4.708.121,10€.

S obzirom da je kredit vezan za SDR valutu, to se u knjigovodstvu Društva iskazuju pozitivne i negativne kursne razlike prilikom otplate rata (dva puta aprili i oktobar), kao i na kraju godine.

Društvo takođe vrši reklasifikaciju obaveza koje dospijevaju u roku od godinu dana od dana bilansa, prenošenjem iznosa na podračun 42400 –„dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju do jedne godine, tako da ukupno iskazane obaveze po ovom kreditu sa dugoročnim karakterom, iznose **3.795.076,45€.**

Društvo vrši isplatu kredita na osnovu dispozicija, koje Ministarstvo finansija dostavlja Društvu, prilikom dospjeća rate kredita.

Ministarstvo finansija, aktom br: 06-4431/1 od 06.10.2020. godine obavještava Društvo na dio neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda, po osnovu „Service Charge“ (naknade za povučena sredstva) i provizije CBCG u ukupnom iznosu od 588.314,78€.

Uvidom u stanje i promjene na pod-računu 42400 – Dugoročne obaveze koje dospijevaju do jedne godine, konstatuje se da je Društvo izmirilo obaveze po osnovu aprilske rate 14.04.2021. godine u iznosu od 370.084,82€, dok obaveze po osnovu „Service Charge“ (24.634,32€) i provizije CBCG (789,44€), nijesu izmirene prema Ministarstvu, već ih je Ministarstvu uračunalo u dio neizmirenog duga.

Društvo takođe nije izmirilo oktobarsku ratu kredita u iznosu 350.069,67€, već je naznačeni iznos sa računa 424, preknjižen na račun 43908 - Obaveze prema Ministarstvu, dok iznos koji se odnosi na „Service Charge“ i proviziju CBCG, nije evidentiran kao obaveza. Ukupan iznos neevidentiranih obaveza prema Ministarstvu za Service Charge i proviziju, a prema podacima iz akata Ministarstva iznosi 588.314,78€. U postupku revizije je saopšteno, od strane odgovornih lica u Društvu da su u toku dogovori i organizacija sastanka, radi usaglašavanja stavova o načinu izmirenja naznačenog duga.
Ukupno iskazana obaveza po osnovu ovog kredita (uključujući efekat negtivnih kursnih razlika) iznosi 4.762.563,45€, od čega je izvršena reklasifikacija na kratkoročni dio (račun 424), u iznosu od 690.013,92€, te je stanje kredita na dugoročnim obavezama (uključujući efekat pozitivnih kursnih razlika), sa 31.12.2020. godine, iskazano u iznosu od 3.795.076,45€.

Ministarstvo finansija duži Društvo po osnovu „Service Charge“ (naknade za povučena sredstva) i provizije CBCG u ukupnom iznosu od 588.314,78€, što je naznačeno u aktu Ministarstva broj: 06-4431/1 od 06.10.2020. godine. Međutim, u Društvu nijesu evidentirane obaveze prema Ministarstvu u naznačenom iznosu i nijesu usaglašeni dužničko-povjerilački odnosi sa Ministarstvom finansija, te se revizor nije mogao izjasniti o uticaju na finansijske iskaze Društva po navedenom osnovu.

Preporuka: Preporučuje se Društvu da izvrši usaglašavanja stavova sa Ministarstvom finansija o statusu i načinu izmirenje obaveza, a nakon toga izvrši korekcije u knjigovodstvu radi realnog prikaza stanja obaveza.

U vezi sa naznačenim kreditom, Društvo je na **računu 41504 -„Amortizacioni trošak-IDA“** sa 31.12.2020. godine iskazalo saldo u iznosu od 553.443,26€. Preneseno stanje od 01.01.2020. godine u iznosu od 463.799,25€, je povećano za iznos pozitivnih kursnih razlika od 8.831,21€, dok je umanjeno za iznose ispravke vrijednosti (49.574,01; 88.839,80; i 40.401,79 €) i negativnih kursnih razlika (28.419,37 i 11.952,23). Naznačeni iznosi sa potražne strane su iskazani na kontu troška – 56902 – „ispravka vrijednosti Svjetska banka“, dok su negativne kursne razlike iskazane na kontu 56300- „negativne kursne razlike“.

2. Ugovor o kreditu zaključen između Evropske banke za obnovu i razvoj i JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, broj: 36875 od 09.11.2007. godine, na ukupnu vrijednost (uključujući anekse) od 18.000.000,00€ u cilju izgradnje regionalnog vodovodnog sistema. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju, ukupna obaveza po osnovu kredita, iskazana na kontu 41502- „dugoročni kredit u inostranstvu-Evrop. B.“ na dan 01.01.2020. godine iznosi 3.416.666,67€, od čega je na kraju godine, na kontu kratkoročnih obaveza (42400) preknjižen iznos od 1.500.000,00€, a koji se odnosi na obaveze koje dospijevaju u roku od godinu dana, tako da je saldo ovog računa na 31.12.2020. godine, iskazan u iznosu od **1.916.666,67€.**
Obaveze koje se odnose na 2020. godinu su izmirene 20.02.2020. godine (750.000,00€) i 14.08.2020. godine (iznos 750.000,00€), a promjene su iskazane na kontu 42400- dio dugoročnih obaveza koji dospijeva do gudinu dana.

3. Ugovor o kreditu, broj 51005333233 od 25.04.2017. godine, zaključen između Erste Bank AD Podgorica (davalac kredita)i Javnog preduzeća „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva (korisnik kredita). Prema odredbama Ugovora, iznos odobrenog kredita je 7.000.000,00€, sa namjenom za refinansiranje kreditnih obaveza Korisnika kredita, prema Abu Dhabi fondu za razvoj.
U vezi sa obavezom po ovom kreditnom zaduženju, u knjigovodstvu Društva je iskazana obaveza na kontu 415007- „dugoročni kredit Erste Cetinje“, u iznosu od 624.000,00€. Stanje obaveza iskazano na kontu 415007, predstavlja dio koji se odnosi na ulaganja u cilju rješavanja prioritetnih pitanja vodosnabdijevanja Prijestonice Cetinje.
Društvo je shodno Odluci o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja novog korona virusa na finansijski sistem („Sl.list CG“ br. 19/2020), koju je donio Savjet Centralne banke Crne Gore 17.03.2020. godine, iskoristilo pravo na moratorijum na otplatu kredita u trajanju od 90. dana, te u skladu sa tim nije izvršena uplata prve rate kredita, predviđene prema Planu otplate kredita za 30.04.2020. godine. Takođe Društvo, u skladu sa Odlukom koristi pravo neplaćanja kamate u periodu od tri mjeseca.

U vezi sa moratorijumom na otplatu kredita u periodu od tri mjeseca, banka donosi novi plan otplate kredita. Shodno novom planu otplate kredita, stanje obaveza po ovom kreditu na kraju 2020. godine, iznosi 1.834.115,31€ (prema prethodnom Planu otplate, obaveze sa 31.12.2020. godine su iznosile 1.697.003,16€).
Nakon isteka moratorijuma, banka redovnu kamatu dodaje na stanje duga i sačinjava novi Plan otplate (kapitalizacija kamate). Upoređujući ukupan iznos anuiteta prema Planu otplate koji je važio prije moratorijuma na otplatu kredita i ukupnog iznosa anuiteta iz novosačinjenog Plana otplate kredita, konstatuje se da je obaveza po osnovu rate kredita uvećana u iznosu od 17.120,32€, kao i budući troškovi plaćanja kamate u iznosu od 2.101,79€, što ukupno predstavalja uvećanje od 19.222,31€.
Uvidom u knjiovodstvo Društva konstatuje se da ukupne obaveze po osnovu ovog kredita iznose 1.834.115,51, stim što je iznos od 282.171,58€ koji dospijeva u roku od godine, reklasifikovan na kratkoročne obaveze, dok je dio kredita koji se odnosi na ulaganje u izgradnju Vodovoda Cetinje, u iznosu od 624.000,00€, evidentiran na posebnom kontu 415007, kao što je prethodno naznačeno, te je iskazana obaveza na podračunu 41506 – Dugoročni kredit Erste banaka 927.943,93€.
4. Ugovor o klubskom kreditu, zaključen između Doo „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva kao korisnika kredita, sjedne strane i Prve Banke i Erstte banke sa druge strane, kao prvog i drugog davaoca kredita. Ugovor je zaključen 08.05.2019. godine, zaveden u arhivi korisnika kredita pod br. 19-1346/1. Prema odredbama Ugovora (tačka 1.2), kredit se odobrava za izmirenje obaveza Korisnika kredita prema društvu „Štrabag AG“ Austrija, shodno odluci Međunarodnog Arbitražnog suda broj 17146/FM/MHM/EMT od 12.03.2013. godine, priznatoj od strane Apelacionog suda Crne Gore (Pž.br. 637/17 od 28.03.2018. god.). Kredit se odobrava na iznos od 10.000.000,00€, pri čemu davaoci kredita učestvuju sa iznosima od 5.000.000,00€.
Rok otplate kredita je 120 mjeseci (mjesečne rate), uz kamatnu stopu od 3,35% + tromjesečni Euribor na godišnjem nivou. Instrumenti obezbjeđenja kredita su 10 sopstvenih blanko mjenica korisnika kredita, Državno jemstvo izdato od Ministarstva finansija Crne Gore, uz prethodnu saglasnost Vlade.
Društvo je tokom 2020. godine, u skladu sa Planom otplate, izvršilo otplatu ukupno 9 anuiteta, dok je za tri rate Društvo shodno Odluci o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja novog korona virusa na finansijski sistem („Sl.list CG“ 19/2020), iskoristilo pravo na moratorijum na otplatu kredita u trajanju od 90 dana. Takođe Društvo, u skladu sa Odlukom koristi pravo neplaćanja kamate u periodu od tri mjeseca.
U vezi sa naznačenim je izvršena kapitalizacija kamate, te je ukupna obaveza po osnovu rate kredita uvećana za 78.531,86€, dok je iznos kamate, kao posledica obračuna sa većom osnovicom, uvećan za 12.581,18€.
Ukupna obaveza po osnovu ovog kredita, sa 31.12.2020. godine iznosi 8.924.035,72€, s tim što je na kraju godine izvršena reklasifikacija kredita ma kratkoročni dio koji dospijeva do jedne godine, u iznosu od 890.879,28€ (konto 42400), te je saldo na kontu 41508 koji se odnosi na dugoročni dio obaveza po osnovu kredita, na kraju 2020. godine 8.033.156,44€.
Uvidom u plan otplate kredita, konstatuje se da obaveze po osnovu rata koje dospijevaju u 2021. godini, iznosi 904.476,52€, dok je reklasifikacija na kratkoročni dio izvršena u naznačenom iznosu od 890.879,28€, što znači u manjem iznosu za 13.597,24€, zbog čega su u Iskazu o finansijskoj poziciji za 2020. godinu, precijenjene dugoročne, a podcijenjene kratkoročne obaveze za 13.597,24€.

Društvo je izvršilo korekciju naznačene greške u 2021. godini nalogom za knjiženje OST – 10 od 04.06.2021. godine, pri čemu je umanjena dugoročna obaveza po osnovu kredita za iznos od 13.597,24€, a za isti iznos uvećan saldo konta 424- -Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju do 1 godine.

5. Ugovor o kreditu, zaključen između „Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje“ Doo i Evropske banke za obnovu i razvoj br: 50612, od 26.12.2019. godine. Kredit se odnosi na finansiranje Projekta proširenja regionalnog sistema za vodosnabdijevanje-izgradnja direktnog cjevovoda do Opštine Herceg Novi, izgradnja drugog cjevovoda od Budve do Tivta izgradnja sekundarne vodovodne mreže i infrastrukture za tretman otpadnih voda na naselja Dobra Voda i Veliki Pijesak u Opštini Bar. Kredit je odobren u ukupnom iznosu od 24.000.000,00€, a sastoji se od dvije tranše od po 12.000.000,00€.

Prema knjigovodstvenoj evidenciji obaveze po osnovu ovog kredita sa 31.12.2020. godine, su iskazane u iznosu od 1.556.716,63€, a odnose se na utrošena sredstva u realizaciji Projekta.

Ostale dugoročne obaveze (419)

Prema knjigovodstvenim evidencijama Društva, na račun – Ostale dugoročne obaveze je na dan 31.12.2020. godine, evidentan iznos od 6.539.752,98€, a čine ih sljedeća stanja podračuna :

- 41901 - odloženi prihodi i primljene donacije 6.309.918,55€ ;
- 41905 – Donacija IPA fondova 134.464,99€ i
- 41903 – Donacije EBRD 95.369,44€.

Iznos iskazan na podračunu 41901 od 6.309.918,55€ se odnosi na državna davanja za izgradnju sistema regionalnog vodosnabdijevanje, dok se iznos iskazan na podračunu 41905 od 134.464,99€ odnosi na sprovođenje prekograničnog programa „Interreg- IPA CBC Italija - Albanija - Crna Gora“. Stanje na pod-računu 41903 u iznosu od 95.369,44€, se odnosi na Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava (tehnička pomoć), u okviru proširenja Crnogorskog regionalnog vodovoda, koji je potpisan između Doo „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ i Evropske banke za obnovu i razvoj, potpisan 02.04.2020. godine.
MRS 20 se primjenjuje u računovodstvu i objelodanjivanju državnih bespovratnih davanja i druge oblike državne pomoći. Prema odredbama MRS-a 20, državna bespovratna davanja predstavljaju pomoć države u obliku transfera resursa subjektu u zamjenu za prošlo ili buduće ispunjenje određenih uslova koji se tiču poslovanja subjekta. Državna bespovratna davanja se priznaju po fer vrijednosti, kada postoji razumno uvjerenje da će subjekat ispuniti uslove koji su vezani za to davanje i da će davanja biti primljena. Moguća su dva šira pristupa računovodstvu državnih bespovratnih davanja: kapitalni pristup, prema kojem se davanje priznaje izvan dobiti ili gubitka; i prihodovni pristup, prema kojem se davanje priznaje u dobit ili gubitak tokom jednog ili više perioda. *Državna bespovratna davanja se priznaju u dobiti ili gubitku na sistemskoj osnovi, tokom perioda u kojima subjekt povezane troškove za čije su pokriće su davanja namijenjena, priznaje kao rashode.*
Društvo je u svojim računovodstvenim politikama utvrdilo da državna bespovratna davanja priznaje na sistemskoj osnovi.
Shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica državna bespovratna davanja se iskazuju na računu 495 – Odloženi prihodi i primljene donacije.
Društvo je iskazalo prihod po osnovu priznavanja prihoda na sistemskoj osnovi po osnovu uslovljenih donacija u iznosu od 119.137,67€, dok je na računu 495 iskazan iznos od 116.969,36€, koji se odnosi na priznavanje u budućem kratkoročnom periodu.

Društvo nije shodno Pravilniku, na računu 495 – Odloženi prihodi i primljene donacije evidentiralo iznos od 6.539.752,98€, već na računu 419, koji se prema Pravlilniku odnosi na Ostale dugoročne obaveze (koje nijesu obuhvaćene na ostalim računima Grupe 41). U postupku revizije je izvršena ispravka knjiženja i primljene donacije su proknjižene na račun 495 – Odloženi prihodi i primljene donacije.

Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze su sa 31.12.2020. godine iskazane u ukupnom iznosu od 3.165.184,41€. Odložene poreske obaveze su nastale zbog privremene razlike koja se javlja na dan sastavljanja bilansa, kao rezultat razlike između sadašnje knjigovodstvene vrijednosti sredstava i neotpisane vrijednosti sredstava za poreske svrhe uz primjenu stope od 9% (porez na dobit pravnih lica). Kao razlika između novo obračunatog stanja i početnog stanja na računu odloženih poreskih obaveza od 2.845.170,47€, dobija se iznos od 320.013,94€, koji predstavlja priznati iznos za posmatrani period i isti je proknjižen na račun 722 –Odloženi poreski rashodi i prihodi perioda, što je uticalo na iskazivanje finansijskog rezultata nakon oporezivanja u Iskazu o ukupnom rezultatu (Bilansu uspjeha), za 2020. godinu.

Kratkoročne obaveze

Struktura kratkoročnih obaveza data je u narednom pregledu:

Konto	Opis	Iznos
	kratkoročne obaveze	**5.074.546,41**
42400	Dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju do jedne godine	**3.363.064,78**
	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	**844.195,73**
43000	Primljeni avansi -Azmont	834.495,73
43001	Primljeni avansi -Merkur Evropa Doo Budva	9.700,00
	Obaveze prema dobavljačima	**434.859,68**
433	Dobavljači u zemlji	433.079,68
434	Ino- dobavljači	1.780,00
439	Ostale obaveze iz poslovanja	**432.426,22**
43900	Ostale obaveze iz poslovanja	57.802,70
43908	Obaveze prema Ministarstvu finansija	350.069,67
45001	naknada štete za neiskorišteni godišnji odmor	24.553,85

Kratkoročne obaveze su iskazane u iznosu od 5.074.546,41€ sa prikazanom strukturom. Ukupne kratkoročne obaveze su uvećane u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 450.416,41 ili za 9,74%.

- **Obaveze prema dobavljačima** su iskazane u ukupnom iznosu od 434.859,68€ i odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji, iskazane na računu 433, u iznosu od 433.079,68€ i obaveze prema ino-dobavljačima, iskazanim na računu 434, u iznosu od 1.780,00€. Obaveze prema dobavljačima su veće u odnosu na prethodnu godinu za iznos od 310.431,00€. Dobavljači pema kojima Društvo ima obaveze iskazane u iznosu većem od 10.000,00€ su prikazani u sljedećoj tabeli:

Redni br.	Naziv dobavljača	potražni iznos
1	EPCG-BAR - BAR	18.046
2	ETG GRUPA DOO - PODGORICA	36.485
3	ELEKTROPRIVREDA NIKŠIC -	18.030
4	IK KONSALTING I PROJEKTOVANJE -	13.219
5	INDEL INŽENJERING DOO - PODGORICA	26.433
6	INSTITUT ZA CRNU METALURGIJU - NIKŠIC	24.141
7	KONZORCIJUM-INDEL INZENJERING,RAMEL,CIVIL ENGINEER -	227.868

Obaveze prema naznačenim dobavljačima se odnose na obaveze za utrošenu el.energiju, održavanje elektro sistema, izrada projekata u vezi sa izgradnjom vodovoda, usluge hidro-mašinskog održavanja, ispitivanje kvaliteta varova na cijevima, radovi na izgradnji vodovoda (dionica prema H. Novom).
Pregledom dostavljenih izvoda otvorenih stavki (33), iz 2020. godine, konstatovano je slaganje stanja iz IOS-a i kartica dobavljača iz knjigovodstva Društva.
Pregledom analitike dobavljača, konstatuje se da je Društvo poslovalo sa 154 „domaća“ dobavljača i 9 ino –dobavljača˘“, od čega su 62 „domaća“ dobavljača i 2 ino - dobavljača sa iskazanim potražnim saldom.
Shodno članu 2 Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica: „Pravno lice vrši godišnji popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31. decembar godine za koju vrši popis. Popisu iz stava 1 ovog člana, prethodi usaglašavanje potraživanja i obaveza između dužnika i povjerilaca“, dok je članom 10 određeno da se „popis finansijskih plasmana, potraživanja i obaveza vrši prema stanju u poslovnim knjigama, pod uslovom da je njihovo usklađivanje sa dužnicima i povjeriocima izvršeno najmanje jednom godišnje i da o tome postoji vjerodostojna isprava“.
Utvrđena nepravilnost: Društvo nije sa svim dobavljačima, shodno odredbama pravilnika, najmanje jednom godišnje, izvršilo usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza.

Preporuka: Društvo treba da, u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima za vršenje popisa imovine i obaveza pravnog lica, najmanje jednom godišnje izvrši usaglašavanje međusobnih potraživanja i obaveza sa dobavljačima.

Ostale obaveze iz poslovanja, iskazane na računu 439, iznose 432.426, 22€ i odnose se na sledeće:

- Ostale obaveze iz poslovanja u iznosu od 57.802,70€, nastale su uglavnom zbog pogrešno uplaćenih iznosa na ime posebne naknade koja se plaća u skladu sa članom 22. Zakona o regionalnom vodosnabdijevanju Crnogorskog primorja.

- Na podračunu 43908 su iskazane obaveze prema Ministarstvu finansija u iznosu od 350.069,67€ i odnose se na neizmirene obaveze po osnovu uplate za ratu kredita prema Svjetskoj banci.
- Na podračunu 45001, iskazane su obaveze po osnovu naknade za neiskorišćeni godišnji odmor u iznosu od 24.553,85€, a koje nijesu izmirene sa 31.12.2020.godine.

Na računu 481 - **Obaveze za poreze iz rezultata** iskazuju se obračunati porez na dobitak, zaduženjem računa 722 – Porezi iz dobitka.

Društvo nije iskazalo obaveze po osnovu poreza na dobit, s obzirom da je u prijavi poreza na dobit iskazan gubitak.

Pasivna vremenska razgraničenja
Pozicija pasivnih vremenskih razgraničenja iznosi 30.944,45€ , a odnosi se na obračun troškova kamata po kreditu Evropske banke za obnovu i razvoj za period tekuće godine, (za koji još nije primljena isprava od strane Banke).

2.3. Bilans uspjeha

Bilans uspjeha Društva prikazuje pregled ostvarenih prihoda i rashoda u 2020. godini, kao i ostvareni rezultat i prikazan je u sljedećoj tabeli:

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Grupa	Pozicija	R.B.	Napomena	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihod od prodaje - neto prihod	201		3.110.847,00	3.334.571,00
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihod od aktiviranja učinaka i roba	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		2.530.298,00	3.638.411,00
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205		2.353.064,00	3.382.252,00
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206		177.234,00	256.159,00
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		3.380.287,00	3.385.325,00
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209		687.632,00	708.193,00
53, 54 i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210		2.692.655,00	2.677.132,00
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		1.579.191,00	1.662.947,00
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212		1.020.880,00	937.224,00
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		558.311,00	725.723,00
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214		120.390,00	140.022,00
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215		194.390,00	274.761,00
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216		243.531,00	310.940,00
	7. Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		0,00	0,00
580, 581, 582 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220		83.172,00	78.761,00
	I. Poslovni retultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	**221**		**598.495,00**	**1.845.949,00**
	9. Prihod po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222		0,00	0,00
660 (dio)	a) Prihod po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihod po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihod po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamata, kursnih razlika i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		294.190,00	72.861,00
660 (dio)	a) Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b)Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c. Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229		294.190,00	72.861,00
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kurnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		0,00	0,00
660 (dio)	a. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio, 669 (dio)	c. Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			
	12. Vrijedonosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		0,00	-644.297,00
683, 685	a. Prihod po osnovu vrijedonosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			96.213,00
583,585	b. Rashodi po osnovu vrijedonosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236			740.510,00
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		771.518,00	640.141,00
560	a. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licem	238			
561	b. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240		771.518,00	640.141,00
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	**241**		**-477.328,00**	**-1.211.577,00**
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	**242**		**121.167,00**	**634.372,00**
690-590	**IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno**	**243**			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	**244**		**121.167,00**	**634.372,00**
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		320.014,00	537.261,00
721	1. Tekući porez na dobit	246			6.858,00
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		320.014,00	530.403,00
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		-198.847,00	97.111,00
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom/ (250 do 257)	**249**		**0,00**	**0,00**
330	1. Promjena revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjena nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjena nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjena učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjena nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžonga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata / povezanim sa kapitalom/	**258**			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom (249-258)	**259**		**0,00**	**0,00**
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	**260**		**-198.847,00**	**97.111,00**
	X. Zarada po akciji	**261**			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umnjena (razdvojena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	**264**			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	**265**			

Ukupno ostvareni prihodi u toku 2020. godine iznosili su 5.935.335,00€ i u odnosu na 2019. godinu, kada su iznosili 6.401.546,00€, manji su za 7,28%.

Ustvareni poslovni, finansijski i ostali rashodi u 2020. godine su iznosili 5.814.168,00€ i u odnosu na uporedni period 2019. godine, kada su iznosili 5.767.174,00€, veći su za 0,81%.

Usljed tako ostvarenih prihoda i rashoda u toku 2020. godine, rezultat prije oporezivanja - dobitak je iskazan u iznosu od 121.167,00€, i u odnosu na 2019. godinu kada je dobitak iznosio 634.372,00€, manje je ostvaren za 80,90%.

Neto sveobuhvatni rezultat, nakon umanjenja za *poreski rashod perioda*, koji je u toku 2020. godine iznosio 320.014,00€, je negativan i iznosi -198.847,00€. U toku 2019. godine poreski rashod perioda je iznosio 537.261,00€, a ostvareni neto sveobuhvatni rezultat je bio pozitivan u iznosu od 97.111,00€.

2.3.1 Prihodi

U Iskazu o ukupnom rezultatu u periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, subjekta revizije evidentirani su ukupni prihodi i to:

Vrsta prihoda	***Ostvaren prihod***
Prihod od prodaje - neto prihod	3.110.847,00
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	2.353.064,00
Ostali prihodi iz poslovanja	177.234,00
Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	294.190,00

Prihod od prodaje – neto prihod, kao prihod od osnovne djelatnosti Društva nastao je usljed fakturisanja isporučene vode lokalnim vodovodnim preduzećima u iznosu od 3.110.847,00€. Ova vrsta prihoda u ukupno ostvarenim prihodima je najdominantnija i učestvuje sa 52,41%.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja su iznosili 2.353.064,00€. U ukupnim prihodima ova vrsta prihoda učestvuje sa 39,65%, a nastali su po osnovu *Posebne naknade* koju obračunava Društvo po stopi od 1% na predračunsku vrijednost investicije iz revidovane tehničke dokumentacije, a koja je u toku 2020. godine obračunata u iznosu od 2.219.428,26€; Po osnovu *prihoda od uslovljenih donacija* u iznosu od 119.137,67€; Potom od *Prihoda po* osnovu *zakupa* u iznosu od 2.400,00€ i po osnovu *Ostalih poslovnih prihoda* u iznosu od 12.098,17€.

Ostali prihodi iz poslovanja u toku 2020. godine su ostvareni u iznosu od 177.234,00€, ova vrsta prihoda ima učešće od 2,99% u ukupnim prihodima i odnosi se na *smanjenje obaveza* u toku 2020. godine za 173.495,17€ i na *prihod po osnovu naknade štete* u iznosu od 3.738,89€.

Prihod po osnovu ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica u toku 2020. godine ostvaren je u iznosu od 294.190,00€, odnoso 4,96% učešća u ukupnim prihodima, a odnosi se na *pozitivne kursne razlike* u iznosu od 292.037,61€, potom na *prihod od kamat* u iznosu od 1,982,93€ i na *prihod od kamata po drugim osnovama* u iznosu od 169,16€.

Pregled ostvarenja prhoda po vrstama u toku 2020. godini u odnosu na planirane prihode prikazan je u sljedećoj tabeli:

Vrsta prihoda	***Planirani prihodi***	***Ostvaren prihod***	***Ostvarenje/Planirano u 2020-toj %***
Prihod od prodaje - neto prihod	*3.350.000,00*	3.110.847,00	92,86%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	*3.150.000,00*	2.353.064,00	74,70%
Ostali prihodi iz poslovanja	*20.000,00*	177.234,00	886,17%
Prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	*50.000,00*	294.190,00	588,38%
	6.570.000,00	***5.935.335,00***	***90,34%***

U odnosu na planirane prihode od prodaje – neto prihod koji Društvo ostvaruje od prodaje vode lokanlim vodovodnim preduzećima ostvareno je 3.110.847,00€ ili 7,14% manje prihoda od planiranih 3.350.000,00€, dok je ostvaren prihod iz redovnog poslovanja u iznosu od 2.353.064,00€, koji se prevashodno odnosi na posebnu naknadu od investicija, manji za 25,30% u odnosu na plan, kojim se očekivao prihod od 3.150.000,00€. Ostali prihodi iz poslovanja su u toku 2020. godine ostvareni u iznosu od 177.234,00€, a bili su planirani u iznosu od 20.000,00€, tako da je ostvareno više ovih prihoda u iznosu od 786,17%. Kada je u pitanju prihod od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica isti je ostvaren u iznosu od 294.190,00€, i za 488,38% je veća od planiranih 50.000,00€.

Poslovni prihodi

Poslovni prihodi Društva obuhvataju 95,04% ukupnih prihoda u 2020. godini i iskazani su u Bilansu uspjeha u iznosu od 5.641.145,00€, manji su za 19,10% u odnosu na 2019. godinu kada su iznosili 6.972.982,00€. Poslovni prihodi se odnose na:

1. Prihode od prodaje vode – 3.110.847,00€;
2. Prihode od posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opština Crnogorskog primorja - 2.219.428,26€;
3. Prihode po osnovu uslovljenih donacija - 119.137,67€;
4. Prihode od zakupa - 2.400,00€;
5. Ostale poslovni prihodi – 12.098,17€ i
6. Ostali prihodi iz poslovanja – 177.234,00€.

Prihodi od prodaje vode - Neto prihod

Najznačajniji prihod Društvo ostvaruje po osnovu isporuke vode lokalanim vodovodnim preuzećima. U 2020. godini je lokalnim vodovodnim preduzećima po osnovu isporuke vode fakturisan iznos od **3.328.606,45€,** od čega se na obaveze po osnovu PDV-a odnosi **217.759,30€** a iznos od **3.110.847,94€** predstavlja neto prihod od prodaje vode. Pregled korisnika i obračunatih prihoda od prodaje vode prikazan je u sljedećoj tabeli:

Račun	*Korisnik*	*Prihod od prodaje vode*	*PDV 7%*	*Osnovica za porez*
60201	VIK Tivat	564,813.88	39,536.97	604,350.85
60202	VIK Kotor	813,195.25	56,923.67	870,118.92
60203	VIK Budva	1,061,900.00	74,333.00	1,136,233.00
60204	VIK Bar	437,739.60	30,641.77	468,381.37
60206	VIK Ulcinj	233,198.42	16,323.89	249,522.31
		3,110,847.15	**217,759.30**	**3,328,606.45**

Utvrđeno je da Društvo ima zaključene ugovore o isporuci vode sa lokalnim vodovodnim preduzećima[48], a obračun i fakturisanje po istim se vrši na osnovu Zapisnika o stanju mjerača na odvojcima, koji se sačinjava na mjesečnom nivou. Mjerenju vode, pored ovlašćenih lica Društva, prisustvuju i ovlašćeni predstavnici lokalnih vodovodnih preduzeća, koji navedeni zapisnik potpisuju na licu mjesta i svako svoje primjerke zadržava i dostavlja svojim finansijskim službama radi fakturisanja, odnosno kontrole fakturisane vode. U prilogu fakture za isporučenu vodu nalaze se navedeni zapisnici o stanju mjerača.

Naplata za isporučenu vodu, po fakturama u toku 2020. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

[48] Ugovor o isporuci vode sa D.O.O. “Vodovod I kanalizacija” Tivat, br. 01-16/9185 od 31.03.2016. godine; Ugovor o isporuci vode sa D.O.O. “Vodovod i kanalizacija” Kotor, br. 01-16/9165 od 30.03.2016. godine; Ugovor o isporuci vode sa D.O.O. “Vodovod I kanalizacija” Budva, br. 01-16/9145 od 30.03.2016. godine; Ugovor o isporuci vode sa D.O.O. “Vodovod i kanalizacija” Bar, br. 01-17/13859 od 11.05.2017. godine kao i Aneks 1 Ugovora o isporuci br. 01-17/13859 od 11.05.2017. godine i Ugovor o isporuci vode sa D.O.O. “Vodovod i kanalizacija” Ulcinj i Opštinom Ulcinj, br. 18-2329/1 od 29.06.2018. godine, Aneks 1 br. 18-4042/1 od 27.09.2018. godine i Aneks 2, br. 1845/1 od 06.05.2020. godine

Lokalna vodovodna preduzeća	Naplaćeno u toku 2018. godine	Naplaćeno u toku 2019. godine	Naplaćeno u toku 2020. godini
VIK Tivat	754,817.00	650,112.00	572,209.70
VIK Kotor	855,809.00	876,683.00	841,219.41
VIK Budva	1,478,728.00	1,295,685.00	617,255.61
VIK Bar	416,397.00	487,229.00	404,463.27
VIK Ulcinj	313,930.00	103,368.00	52,740.40
Opština Ulcinj	106,400.00	73,000.00	0.00
	3,926,081.00	**3,486,077.00**	**2,487,888.39**

U toku 2020. godine, u odnosu na fakturisani iznos, za navedenu godinu, naplaćeno je 2.487.888,39€, odnosno 79,97%.

Ukupno je u toku 2020. godine naplaćeno 2.702.388,39€, odnosno lokalno vodovodno preduzeće iz Bara je vršilo plaćanja po *vansudskom poravnanju* br. 19-3512/2 od 29.10.2019. godine, kojim je definisan ukupan dug, iz prethodnog perioda, prema D.O.O. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva u iznosu od 137.574,13€ i rok izmirenja istog u periodu od 12 jednakih mjesečnih rata od po 11.464,51€ (prva rata do 15.11.2019. godine), a tokom 2020. godine je po ovom osnovu na mjesečnom nivou uplaćivano po 6.750,00€. Opština Ulcinj je vršila plaćanja po *Aneksu 2 Ugovora* o isporuci vode br. 1845/1 od 06.05.2020. godine, koji se odnosi na dug iz 2019. godine u iznosu od 105.000,00€, kao i na dug za prva tri mjeseca 2020. godine u iznosu od 30.000,00€, po osnovu navedenog Aneksa Opština Ulcinj je u toku 2020. godine uplatila Društvu iznos od 147.000,00€.

Isporučene količine vode se fakturišu po cijenama iz *Zaključaka* Vlade Crne Gore br. 08/242, od 18. februara, 2016. godine, a na osnovu *Odluke o cijenama vode* br. 12/15-7630-2, od 5. novembra, 2015. godine, donesene od strane Upravnog odbora JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva, kojom su utvrđene cijene isporuke vode iz regionalnog vodovodnog sistema za Crnogorsko primorje. Cijene vode shodno navedenoj *Odluci* su:

- 0,37€/m^3 za neprekidnu isporuku vode tokom cijele kalendarske godine;
- 0,52€/ m^3 za neprekidnu isporuku vode najmanje 6 mjeseci u toku kalendarske godine i
- 0,74€/m3 za neprekidnu isporuku vode najmanje tri mjeseca u toku kalendarske godine.

Slijedi pregled ugovorenih i fakturisanih količina vode u 2020. godini:

Lokalna vodovodna preduzeća	Ugovorena minimalna količina vode na godišnjem nivou u m3	Fakturisane količine u m3	Razlika
VIK Tivat	1.423.008	1.517.832	**94.824**
VIK Kotor	1.265.000	2.197.825	**932.825**
VIK Budva	2.870.208	2.256.931	**-613.277**
VIK Bar	1.034.000	1.183.080	**149.080**
VIK Ulcinj	572.000	630.266	**58.266**
	7.164.216	7.785.934	**621.718**

U 2020. godine isporučeno je i fakturisano 7.785.9346m^3 vode lokalnim vodovodnim preduzećima iz D.O.O. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva. U navedenom periodu je lokalnom vodovodnom preduzeću iz Budve fakturisan manji iznos od minimalno predviđenog Ugovorom i to za mjesece jul i avgust i lokalnom vodovodnom preduzeću iz Tivta za mjesec jul.

Navedenim ugovorima propisane su minimalne godišnje količine vode koje D.O.O. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva, treba da isporuči, odnosno korisnik preuzme, kao i da se mogu tokom godine, a na zahtjev korisnika, isporučivati i veće količine vode od ugovorenih minimalnih količina vode, a u skladu sa raspoloživim kapacitetima Društva. Ugovorima je predviđeno da ukoliko korisnik (lokalno vodovodno preduzeće) ne preuzmu ukupnu ugovorenu godišnju minimalnu količinu vode dužan je da plati davaocu usluga naknadu štete u vidu izmakle dobiti za razliku između te količine vode i preuzete količine vode na godišnjem nivou u visini važeće cijene, osim za periode opravdane obustave isporuke vode usled kvara D.O.O. „Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje“ Budva ili lokalnog vodovoda.

Lokalna vodovodana preduzeća su bila dužna, shodno zaključenim ugovorima, da „Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje“ Budva (davaocu usluga), dostave mjenice i mjenična ovlašćenje, za svaki mjesec u iznosima koji su ekvivalentni naknadi za ugovorene mjesečne minimalne količine vode, i to za 2020. godinu, najkasnije do 31. januara. Ne dostavljanje mjenica, smatra se da je ugovor o isporuci vode raskinut.
Korisnici su dužni da plate Društvu zakonsku zateznu kamatu u slučaju neplaćanja, odnosno neblagovremenog plaćanja duga koji mu fakturiše davalac usluge.
Utvrđeno je da su lokalna vodovodna preduzeća iz Ulcinja, Tivta i Kotora, dostavila mjenice i mjenična ovlašćenja za 2020. godinu i izvršen je uvid u iste. Dok su mjenice i mjenična ovlašćenja za 2020. godinu, istekom godine za koju su izdate, vraćena korisnicima lokalnim vodovodnim preduzećima iz Budve i Bara.
Slijedi pregled potraživanja na 01.01.2020. godine, nova zaduženja, naplaćeni iznos i stanje duga na 31.12.2020. godine:

Lokalna vodovodna preduzeća	*Početno stanje račun 202*	*Fakturisan iznos u 2020. godini (duguje)*	*Naplaćeno u 2020. godini (potražuje)*	*Saldo na 31.12.2020. godine*
VIK Tivat	*38,106.55*	*604,350.84*	*572,209.70*	*32,141.14*
VIK Kotor	*0.00*	*870,118.92*	*841,219.41*	*28,899.51*
VIK Budva	*34,172.11*	*1,136,232.99*	*617,255.61*	*518,977.38*
VIK Bar	*97,304.52*	*468,381.38*	*404,463.27*	*63,918.11*
VIK Ulcinj	*6,238.23*	*129,522.32*	*52,740.40*	*76,781.92*
Opština Ulcinj	*147,000.00*	*120,000.00*		*120,000.00*
	322,821.41	3,328,606.45	2,487,888.39	840,718.06

Navedeni pregled je dat na osnovu stanja na karticama računa *202 - Kupci u zemlji* kojim su obuhvaćeni računi za 2020. godine. Na bazi navedenog stanja utvrđeno je da je početno stanje, odnosno preneseni dug iz prethodne godine iznosio 322.821,41€, da je u toku 2020. godine, sa stanja na karticama ukupno fakturisano za 2020. godinu iznos od 3.328.606,45€ (u neto iznosu 3.110.847,15€) i da je naplaćeno u navedenom periodu 2.702.388,39€, od čega se iznos od 2.487.888,39€ odnosi na naplatu po osnovu faktura za 2020. godinu, preostali iznos od 214.500,00€ na naplatu po osnovu duga iz prethodnog perioda (od lokalnog vodovodnog preduzeća iz Bara i Opštine Ulcinj). U navedenom periodu, za 2020. godinu, lokalno vodovodno preduzeće iz Tivta je smanjilo dug prema Društvu za 5.965,41€, lokalno vodovodno preduzeće iz Bara za 33.386,41€, i Opština Ulcinj je smanjila svoju obavezu za 27.000,00€, dok je lokalno vodovodno preduzeće iz Kotora povećalo svoju obavezu prema Društvu za 28.899,51€, lokalno vodovodno preduzeće iz Budve je takođe povećalo svoj dug prema Društvu za 484.805,27€ i lokalno vodovodno preduzeće iz Ulcinja je povećalo svoju obavezu prema Društvu za 70.543,69€.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja - Prihodi od naknade na investicije

Društvo je u 2020. godini po osnovu člana 22. *Zakona o regulisanom vodosnadbijevanju Crnogorskog primorja*, na osnovu *Posebne naknade* na investiciju, u visini od 1% na predračunsku vrijednost investicije iz revidovane tehničke dokumentacije, na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola ostvarilo prihod u ukupnom iznosu od 2.219.428,26€. Slijedi pregled ostvarenih prihoda po osnovu posebne naknade na investicije po opštinama na teritoriji Crnogorskog primorja:

Račun	*Prihod posebne naknade na investicije - 1% od*	
64001	*Opština Tivat*	*586,431.46*
64002	*Opština Kotor*	*330,268.14*
64003	*Opština Herceg Novi*	*334,366.46*
64004	*Opština Budva*	*541,655.82*
64005	*Opština Bar*	*290,313.15*
64006	*Opština Ulcinj*	*136,393.23*
		2,219,428.26

Obračun posebne naknade na investicije za izgradnju objekata na teritoriji opštine (1% naknade) vrši Društvo na osnovu dostavljenih podataka iz revidovanog projekta. Obračunu prethodi dostavljanje podatke o investiciji koju revident ili investitor dostave, nakon čega Društvo vrši obračun posebne naknade i isti dostavlja opštini ili organu koji je uputio zahtjev.

Izdavanje građevinske dozvole ne može se izvršiti dok investitor ne izvrši uplatu, a kao dokaz o izvršenom plaćanju Društvo izdaje *Potvrdu*.
Plaćanje posebne naknade na investicije može se plaćati i na rate, a u skladu sa *Odlukom o odloženom plaćanju naknada*[49] br. 01-17/14716/6 od 28. jula, 2017. godine koju je donio Upravni odbor Javnog preduzeća i *Odlukom o uređenju odnosa u pogledu plaćanja naknade na investicije*[50] br. 20-4555/4 od 6. novembra, 2020. godine koju je donio Odbor direktora Društvo i kojom je ovlastio Direktora preduzeća da može da zaključuje Ugovore o odloženom plaćanju dijela naknade na investicije koji pripada Društvu, s tim što naplatu potraživanja investitor treba obezbijediti bankarkom garancijom.
U postupku revizije utvrđeno da je Društvo u 2020. godini zaključilo jedan Ugovor[51] o plaćanju naknade u ratama i to sa: DOO „Drvomont“ i doo „Shop Commerce International“ iz Radanovića u iznosu od 113.469,52€ (od čega je 80% odnosno iznos od 90.775,62€ za Društvo, dok je 20% odnosno iznos od 22.693,90€ za Opštinu Kotor). Ugovorom je precizirano da će dužnik svoju obavezu izmiriti u pet mjesečnih rata.
Podatke o investitorima i obračunatim naknadama Društvo vodi u softveru „*Tiramisu*“. Izvršen je uvid u isti, i utvrđeno da se obračun generiše iz softvera, kao i potvrda o izvršenoj uplati, s tim da se ista ne može odštampati ukoliko nijesu uneseni podaci o datumu uplate i iznosu koji je plaćen.
Obračunate naknade se ne evidentiraju u poslovnim knjigama preduzeća kao prihod, sve dok investitor ne izvrši plaćanje iste. Tek nakon izvršene uplate, koja se vrši na žiro račun preduzeća i uvida u bančin izvod ista se evidentira u poslovnim knjigama na račun *640 - Prihod od naknade na investicije 1%*. Nakon uvida u bančin izvod priprema se i izdaje Potvrda investitoru o izvršenoj uplati, kako bi istu dostavio nadležnom organu za izdavanje građevinske dozvole.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja - Prihod od uslovljenih donacija

Na računu *641 - Prihod po osnovu uslovljenih donacija* iskazan je iznos od 119.137,67€ . Navedeni iznos odnosi se na prihod po osnovu umanjenja odloženih prihoda, za iznos amortizacije. Naime, u trenutku obračuna korišćen je podatak stope učešća amortizacije u nabavnoj vrijednosti imovine, dijeljenjem *amortizacija/sadašnja vrijednost* izračunat je procenat učešća od 1,82. Kako odloženi prihodi iznose 6.546.025,82€ (podatak iz bilansa stanja za 2018. godinu), množenjem sa dobijenim procentom od 1,82 dobijen je iznos od 119.137,67€.

Na računu *499 – Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja* evidentiran je iznos od 119.137,67€, kao početno stanje ovog računa na 01.01.2020. godine, i istim iznosom je ovaj račun zadužen dana 31.12.2020. godine a knjižen je prihod u korist računa *641 - Prihod po osnovu uslovljenih donacija*.
Izvršen je i obračun prihoda po osnovu uslovljenih donacija u iznosu od 116.969,36€ *(u trenutku obračuna amortizacija je iznosila 1.811.982,00€, a sadašnja vrijednost osnovnih sredstava 99.418.417,00€, dijeljenjem amortizacija/sadašnja vrijednost dobijen je procenat učešća od 1,82. Kako odloženi prihodi iznose 6.426.887,91€ (podatak iz bilansa stanja za 2019. godinu), množenjem sa dobijenim procentom od 1,82 dobijen je iznos od 116.969,36€*), koji će se knjižiti na 31.12.2021. godine na računu *641 - Prihod po osnovu uslovljenih donacija* u iznosu od 116.969,36€. Pomenuti iznos, od 116.969,36€ je prenesen i na račun *495 - Odloženi prihodi i primljene donacije*, kao korekcija istog za naredni obračunski period.
D.O.O. „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ Budva, je u svojim poslovnim knjigama na dan 01.01.2020. godine, na računu *41901 - Odloženi prihodi i primljene donacije* evidentiralo iznos od 6.426.887,91€ na ime sredstva koja su dobijena po osnovu donacija, i isti konto je zadužen dana 31.12.2020. godine iznosom od 116.969,36€ (što je donos stanja sa konta *499 – Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja*).

[49] prvom odlukom odobreno odloženo plaćanje naknade za investicije i to: do 3 rate – ivesticije od 10.000€ do 50.000€, do 5 mjesečnih rata – investicije od 50.000€ do 100.000€, do 7 mjesečnih rata – investicije od 100.000€ do 200.000€, do 9 mjesečnih rata – investicije od 200.000 do 300.000€ i do 12 mjesečnih rata – investicije preko 300.000€;
[50] izmijenjenom odlukom odobreno odloženo plaćanje naknade za investicije i to: do 3 rate – Investicije od 5.000€ do 50.000€, do 5 mjesečnih rata – investicije od 50.000€ do 100.000€, do 7 mjesečnih rata – investicije od 100.000€ do 200.000€, do 9 mjesečnih rata – investicije od 200.000 do 300.000€ i do 12 mjesečnih rata – investicije preko 300.000€;
[51] Ugovor br. 20-1178/6 od 01.06.2020. godine sa DOO “Drvomont” I DOO “Shop Commerce International”.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja - Prihodi od zakupa

Na računu *650 - Prihodi od zakupnina* iskazuju se prihodi po osnovu zakupnine (operativnog lizinga) nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme. Društvo je u po osnovu izdavanja u zakup objekata u 2020. godini fakturisalo zakupcu - korisniku iznos od 2.904,00€, od čega se na obaveze po osnovu PDV-a po opštoj stopi od 21% odnosi 504,00€ a iznos od 2.400,00€ predstavlja neto prihod od zakupa.

Ostali prihodi iz redovnog poslovanja - Ostali poslovni prihodi

Na računu *659 - Ostali poslovni prihodi* iskazuju se ostali poslovni prihodi za koje nije predviđen poseban račun u okviru računa grupe 65. Društvo u 2020. godini na računu *659 – Ostali poslovni prihodi* evidentiralo iznos od 12.098,17€, i to:
Ostali poslovni prihodi odnose se na: *Uplate JU Centar za socijalni rad iz Kotora*, po osnovu porodiljskog odsustva dvije zaposlene službenice; Potom na uplate zaposlenih po osnovu sprovedenih disciplinskih postupaka; Na prihod po osnovu Ugovora o saizdavaštvu stručne publikacije *„Vode Crne Gore*“; Po osnovu troškova postupka za pristup informacijama; Penala za neblagovremeno plaćanje; Uplate advokata po osnovu Rješenja o izvršenju.

Ostali prihodi iz poslovanja

U 2020. godini je Društvo po ovom osnovu ostvarilo prihod od 177.234,00€ i to po osnovu:

- Smanjenja obaveza u iznosu od 173.495,17€ i
- Prihod po osnovu naknade štete u iznosu od 3.738,89€.

Prihod od smanjenja obaveza

Na računu *677 - Prihodi od smanjenja obaveza* iskazuje se smanjenje obaveza po osnovu zakona, vanparničnog poravnanja, i sl. direktnim otpisivanjem, zaduženjem računa na kome je obaveza iskazana. Prilikom iskazivanja ovog prihoda utvrđuje se osnovanost otpisa obaveza, odnosno da li se otpis vrši na osnovu potvrde povjerioca, ili drugih okolnosti koje ukazuju da obaveza više ne postoji.
U strukturi *Prihoda od smanjenja obaveza* najznačajnije učešće je *Ukidanje rezervisanja za Opštinu Kotor* u iznosu od 125.000,00€, a isto je nastalo usljed presude *Višeg suda iz Podgorice* Gž. br. 6239/20 od 11.12.2020. godine, a po prethodnom Rješenju *Osnovnog suda iz Kotora* P. br. 1285/17/17 od 07.09.2020. godine.
Shodno Prijedlogu za rezervaciju sredstava za sudske sporove br. 20-463/2 od 10.02.2020. godine vrijednost spora sa troškovima postupka je bila 250.000,00€, iz navedenog Prijedloga je utvrđeno da je u toku 2019. godine nastupila promjena koja se odnosila na umanjenje za iznos od 125.000,00€;

Prihod od smanjenja obaveza u iznosu od 33.303,15€ je nastao, po osnovu sravnjavanja stanja sa *Ministarstvom finansija*, naime, *Ministarstvo finansija* je dostavilo akt br. 06-2539/2 od 01.06.2020. godine, kao odgovor na dopis JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“, Budva i u dostavljenom pregledu obaveza navelo: „*Stanje neizmirenih obaveza JP Regionalni vodovod na 31.12.2019. godine iznosilo je 562.891,07 eura.* Neizmirene obaveze odnose se na obaveze po osnovu *service charge* u iznosu od 558.225,13 eura i obaveze po osnovu provizije *Centralne banke Crne Gore* u iznosu od 4.665,95 eura. ...“.

Društvo je na kontu *43901 - Obaveze–Ministarstvo finansija–PDV, Carine* na početnom stanju 01.01.2020. godine imalo sredstva u iznosu od 33.303,15 €, kako *Ministarstvo finansija* nije u dostavljenom pregledu obaveza iskazalo potraživanje za navedenim sredstvim ista su prihodovana u korist računa *67700 – Prihod od smanjenja obaveza*.

Iznos od 411,39€ odnosi se na Rješenje *Poreske uprave Crne Gore PJ Budva*, br. 03/11-2-4930 od 24.04.2020. godine, kojim je usvojen Zahtjev poreskog obveznika JP „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ iz Budve i umanjeno poreska obaveza poreza na dobit za 2019. godinu u iznosu od 411,47€, odnosno 6% iznosa obračunatog poreza na dobit iskazanog u poreskoj prijavi u iznosu od 6.857,91€.

Preostali iznos se odnosi na sravnjenje salda po karticama na 31.12.2020. godine i to za: *Obaveze za zarade i naknade zarada* u iznosu od 1.167,23€; *Obaveze za porez na plate* u iznosu od 334,69€; *Obaveze za doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje* u iznosu od 6.128,08€; *Obaveze za doprinose za zdravstveno osiguranje* u iznosu od 3.472,61€; *Obaveze za doprinose za osiguranje od nezaposlenosti* u iznosu od 204,40€; *Obaveze za doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje* u iznosu od 2.246,94€; *Obaveze za zdravstveno osiguranje* u iznosu od 939,51€; *Obaveze za osiguranje od nezaposlenosti* u iznosu od 204,40€; *Obaveze za fond rada* u iznosu od 81,76€ i *Obaveze za PDV po sniženoj stopi* u iznosu od 0,01€.

Utvrđena nepravilnost: Prihod sa računa 677 – Prihodi od smanjenja obaveza u iznosu od 177.234,00€ treba evidentirati na računu 678 – Prihodi od ukidanja rezervisanja, gdje se evidentira ukidanje neiskorišćenih dugoročnih rezervisanja, zaduženjem odgovarajućeg konta računa grupe 40.

Preporuka: Društvo treba da evidentira poslovne promjene shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Prihod po osnovu naknade štete

Prihod po osnovu naknade štete u iznosu od 3.738,89€ nastao je po osnovu uplate *„Sava“ osiguranja* u iznosu od 3.099,01€ usljed pričinjene materijalne štete na putničkom motornom vozilu Društva, od strane imaoca polise autoodgovornosti *„Sava“ osiguranja*, kao i iznosa od 639,88 po osnovu oštećenja putničkog motornog vozila Društva, od strane imaoca polise autoodgovornosti *„Lovćen“ osiguranja*.

a) Finansijski prihodi

Finansijski prihodi Društva obuhvataju preostalih 5,0% ukupnih prihoda u 2020. godini i iskazani su u Bilansu uspjeha u iznosu od 294.190,00€, veći su u odnosu na 2019. godinu kada su iznosili 72.861,00€, odnosno za 403,77%.

Finansijski prihodi se odnose na:

1. Pozitivne kursne razlike -292.037,31€;
2. Prihode od kamate – 1.982,93€ i
3. Prihode od kamate po drugom osnovu - 169,16€;

Pozitivne kursne razlike

Na kontu *66300 – Prihod nastao po osnovu pozitivnih kursnih razlika*, evidentiraju se pozitivne kursne razlike, odnose se na IDA kredit *Svjetske banke*. Iznos evidentiranih pozitivnih kursnih razlika u toku 2020. godine je 292.037,61€ isti je nastao obračunom iznosa obuhvaćenih kontima *41504 - Amortizacija troška – IDA kredit* i *41501 - Dugoročni krediti u inostranstvu/Svjetska banka*.

Račun	***Pozitivne kursne razlika***	
66300	*Pozitivne kursne razlike*	*292,037.61*
		292,037.61

Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je po osnovu *Projekta održivog razvoja turizma u Crnoj Gori*, br. IDA 43220 nastala obaveza, po osnovu rate glavnice, D.O.O. “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje”, Budva koja dospijeva 15.04.2020. godine, i koja shodno aktu *Ministarstva finansija* br. 06-1741/1 od 27.03.2020. godine iznosi 293.268,53 *SDR*, odnosno 370.084,82€.

Shodno Planu otplate, koji je Društvo dostavilo, a koji se odnosi na diskontovane iznose duga, na dan 15. april, 2020. godine, kamata je iznosila 39.685,00€, a kurs EUR u odnosu na *Specijalna prava vučenja*, na dan 1. april, 2020. godine je iznosio 1.24921€ (1 *SDR* = 1.24921 €), množenjem iznosa kamate, iz diskontovanog iznosa duga, od 39.685,00€ sa kursom na navedeni dan dobijen je iznos *Ispravke vrijednosti* ovog kredita u iznosu od 49.574,01€. Uvidom u karticu konta *41504 – Amortizacioni trošak IDA kredita* utvrđeno je da je početno stanje na 01.01.2020. godine iznosilo 763.799,28€, koji su umanjeni za iznos *Ispravke vrijednosti* ovog kredita od 49.574,01€, pa je stanje na 15. april, 2020. godine iznosilo 714.225,24€. Kako bi se izračunala kursna razlika, u ovom slučaju pozitivna, korišćen je iznos preostalog duga iz diskontovanog plana otplate, koji je na navedeni dan iznosio 578.816,00 *SDR*, pomnožen sa kursom EUR na dan 1. april, 2020. godine u iznosu od 1.24921€ dobijen je iznos od 723.056,45€. Stavljanjem u odnos ove dvije vrijednosti (723.056,45€ - 714.225,24€) dobijen je iznos pozitivne kursne razlike od 8.831,21€.

Takođe, uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je po osnovu *Projekta održivog razvoja turizma u Crnoj Gori*, br. IDA 43220 nastala obaveza, po osnovu rate glavnice, D.O.O. “Regionalni vodovod Crnogorsko primorje”, Budva koja dospijeva 15.10.2020. godine, i koja shodno aktu *Ministarstva finansija* br. 06-4431/1 od 06.10.2020. godine iznosi 293.268,53 *SDR*, odnosno 350.069,67€.

Na osnovu evidencije *preostalog duga* (koji Društvo interno vodi), na 15.10.2020. godine *preostali dug* je iznosio 3.812.490,75 *SDR*, dok je kurs na 1. oktobar, 2020. godine je iznosio 1.20011€ (1 *SDR* = 1.20011 €), pa je množenjem iznosa *preostalog duga*, kursom na navedeni dan dobijen iznos 4.575.370,15€. Stanje prethodnog salda na kontu *41501 – Dugoročni krediti u inostranstvu* je iznosilo 4.762.563,45€, i oduzimanjem je dobijen iznos pozitivne kursne razlike na ovom kontu u iznosu od 186.647,61€ (4.762.563,45€-4.575.370,15€).

Međutim, u toku revizije je ustanovljeno da pozitivne kursne razlike po osnovu ovog obračuna iznose 16.826,09€ i da su nastale na način što je od opredijeljenih 724.326,35€ oduzet iznos plaćene prve rate, po zahtjevu Ministarstva finansija u iznosu od 370.084,82€, nakon čega je preostao iznos od 345.241,53€. Da bi Društvo stvorilo obavezu za drugu ratu, koja dospijeva u oktobru mjesecu, iznos rate od 293.268 SDR, pomnožen je važećim kursu u aprilu mjesecu, nakon plaćanja prve rate (1 *SDR* = 1.24921€) i dobijen iznos od 366.350,00€, koliko bi trebalo u tom trenutku da Društvo ima sredstava kako bi izmirilo I drugu ratu u toku 2020. godine. Ali, kako ima raspoloživih sredstava u iznosu od 345.241,53€, razlika je iskazana kao negativna kursna razlika. U vrijeme dospjeća druge rate, u oktobru 2020. godine, po zahtjevu Ministarstva finansija izvršeno je plaćanje u iznosu od 350.069,67€, a kako je prethodno već stvorena obaveza, odnosno Društvo je u svojim evidencijama raspolagalo iznosom od 366.895,76€, što je za 16.826,09€ više od onog koliko je stvarna obaveza, pa je taj iznos trebalo evidentirati kao pozitivnu kursnu razliku.

Društvo je, na zahtjev Državne revizorske institucije izvršilo korekciju knjiženja i dopisom br. 22-574/1 od 16.02.2022. godine informisalo Instituciju da je izvršilo potrebnu korekciju u poslovnim knjigama i to nalogom *ostalo 90* od 31.12.2021. godine, kojim je uvećalo iznos pozitivne kursne razlike sa prethodno iskazanih 6.279,78€ na iznos stvarno obračunatih 16.826,09€.

Na ovakav način, iznos ukupnih pozitivnih kursnih razlika je uvećan za 10.546,31€, tako da sada iznosi 302.583,92€, a samim tim i uznos ukupnih prihoda je uvećan i iznosi 5.945.881,31€.

Usklađivanje kursnih razlika se sem u trenutku plaćanja rata u aprilu i oktobru tokom godine vrši i na 31. decembar, pa je tako na 31.12.2020. godine, preostali dug je iznosio 3.812.490,75 *SDR*, dok je kurs na 31. decembar, 2020. godine je iznosio 1.17642€ (1 S*DR* = 1.17642€), odnosno stanje nedospjelog duga je na navedeni dan bilo 4.485.090,37€, dok je stanje na kontu *41501 – Dugoročni krediti u inostranstvu/Svjetska banka* prethodno iznosilo 4.575.370,15€, oduzimanjem je dobijen iznos pozitivne kursne razlike od 90.279.78€ (4.575.370,15€-4.485.090,37€).

Prihodi od kamata

Društvo je na računu *66200- Prihodi od kamata* evidentiralo iznos od 1.982,93€. Ovaj iznos potiče od uplate *Javnog izvršitelja V. V.*, shodno Rješenju o izvršenju Iv. Br. 1737/20 od 15.10.2020. godine, protiv izvršnog dužnika *DOO „Vodovod i kanalizacija“ Budva*, radi namirenja novčanog potraživanja u iznosu od 235.668,39€ na ime glavnog duga, sa zakonskom zateznom kamatom.

Prihod od kamata po drugom osnovu

Društvo je na računu *66201- Prihodi od kamata po drugom osnovu* evidentiralo iznos od 169,13€ koji je nastao je: *Uplatom anuiteta po Ugovoru o kreditu* br. 1170-2 od 21.10.2008. godine datom zaposlenom za rješavanje stambenih potreba, uvećan za kamatu po stopi od 0,5% godišnje; *Pripisom pasivne kamate* na sredstva kod „Erste banke“ AD Podgorica; *Pripisom pasivne kamate* podračun Ipa i *Pripisom pasivne kamate* na sredstva kod „Prve banke Crne Gore“, AD Podgorica.

2.3.2 Rashodi

Ukupno iskazani rashodi prema podacima iz Iskaza o ukupnom rezultatu (Bilansu stanja) i iz knjigovodstva glavne knjige Društva, iznose 5.814.168,97€. Društvo je iskazalo rashode prema sljedećoj strukturi i učešću rashoda pojedine grupe u ukupnim rashodima:

Grupa računa	Naziv-grupa/račun	Iznos	Učešće u uk.troš
51	Troškovi materijala	687.632,49	11,83%
52	Troskovi zarada, naknada zarada i ost.licni rashodi	1.579.190,83	27,16%
53	Troskovi proizvodnih usluga	241.638,44	4,16%
54	Troškovi amortizacije i rezervisanja	2.091.643,64	35,97%
55	Nematerijalni troškovi	359.372,90	6,18%
56	Finansijaki rashodi	771.518,42	13,27%
57	Ostali rashodi	83.172,25	1,43%
Ukupno		5.814.168,97	100,00%

Najznačajniji rashodi po grupama računa odnose se na račune grupe 52 - Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi u iznosu od 1.579.190,83 € i račun grupe 54 - Troškovi amortizacije i rezervisanja u iznosu od 2.091.643,64€, račun grupe 51 –Troškovi materijala u iznosu od 687.632,49€ i račun grupe 56 – Finansijski rashodi u iznosu od 771.518,42€.

51 – Troškovi materijala

Društvo je tokom 2020.godine, po osnovu troškova materijala realizovalo iznos od 687.632,49€, čija je struktura data u tabeli:

Grupa računa	Račun	Naziv računa	Iznos računa
51		**Troškovi materijala**	**687,632.49**
	512	Troškovi ostalog (režijskog) materijala	63,321.33
	513	Troškovi goriva i energije	624,311.16

512 – Troškovi ostalog (režijskog) materijala

Troškovi ostalog režijskog materijala realizovani su u iznosu od 63.321,33€, a u postupku revizije testiran je iznos od 47.345,99€. Uvidom u GK i dokumentaciju na osnovu koje su evidentirani troškovi utvrđeno je sledeće:

- Najznačajniji troškovi odnose na plaćanja po osnovu: analize vode JU dom zdravlja (24.488,40€)[52], nabavke hlora i laboratorijske opreme i nabavke vatroopreme i sredstava zaštite (hirurške maske, rukavice i sl.), kao i na radove na održavanju hidromašinske opreme[53].

[52] Za navedenu nabavku sproveden otvoreni postupak tokom 2019.godine i zaključen ugovor br. 19-2275/13 na iznos od 40.000,00€.

[53] I privremena situacija ispostavljena na osnovu ugovora br. 19-2880/12 od 11.11.2019.godine. Evidentirani iznos, odnosi se na izvršene radove, a ne na nabavku materijala.

- Za sve nabavke „veće“ vrijednosti zaključeni su ugovori, kojima je prethodilo sprovođenje postupka nabavke male vrijednosti, što je i evidentirano u izvještajima o sprovedenim postupcima za 2019. i 2020.godinu.
- Fakture su obračunate u skladu sa cijenama iz prihvaćene ponude (izuzev faktura koje se odnose na analizu vode), a prilikom plaćanja sačinjavale su se verifikacione liste koje sadrže pregled osnovnih podataka o izvršenom plaćanju: broj fakture i ugovora na osnovu kojeg je faktura obračunata, iznos računa, preostali iznos po osnovu ugovora i potpise lica koja su ovlašćena za praćenje ugovora i vršenje plaćanja.
- Uvidom u fakture koje se odnose na analizu vode, utvrđeno je da dio faktura sadrži i uslugu mirkobiološke analize vode (jedinična cijena po uzorku 35,00€) , iako ista nije predviđena zaključenim ugovorom i prihvaćenom ponudom. U postupku revizije dobijeno je pojašnjenje da su krajem 2019. godine i početkom 2020. godine konstatovane promjene u mikrobiološkom smislu, koje ranije nijesu bile uočljive, pa se pristupilo se frekventnijoj provjeri kaptažne vode. Takođe, pojašnjeno je da je navedena stavka predviđena prilikom sprovođenja postupka u tekućoj godini, što je i utvrđeno uvidom u tendersku dokumentaciju koja je objavljena na portalu javnih nabavki.

Pored navedenog, utvrđena je i **nepravilna evidencija** troškova:
- Društvo je troškove analize vode tokom 2020.godine, evidentiralo na dva računa (512-Troškovi ostalog (režijskog) materijala i 532-Troškovi proizvodnih usluga), a krajem godine je izvršilo prenos navedenih troškova sa računa 532, na račun 512 u iznosu od 19.745,50€. Navedene troškove trebalo je evidentirati u okviru računa grupe 53 – Troškovi proizvodnih usluga.
- Takođe, nabavka laboratorsijske opreme je dijelom evidentirana na računu 512 (iznos od 2.003,00€), dok je preostali dio po ugovoru (iznos od 7.618,00€) evidentiran na računu 532. Navedene troškove trebalo je evidentirati u okviru računa 512 - Troškovi ostalog (režijskog) materijala.
- Na navedenom računu 512 – Troškovi ostalog materijala evidentiran je i iznos od 3.064,71€ koji se odnosi na izvedene radove na održavanju hidromašinske opreme i isti je trebalo evidentirati u okviru računa 532 – Troškovi usluga održavanja.

Preporuka: Društvo treba da evidenciju troškova vrši u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privrednih djelatnosti i druga pravna lica.

513 – Troškovi goriva i energije

Evidentirani iznos od 624.311,16€ obuhvata:
- Troškove električne energije (iznos od 607.100,51€) koji su evidentirani na osnovu ispostavljenih računa za utrošenu električnu energiju za objekte koje koristi Društvo (p.s. Đurmani, Reljići, Bolje sestre, Upravna zgrada i dr.).
- Troškove goriva (iznos od 17.210,65€). Utvrđeno je da je Društvo sprovelo otvoreni postupak za nabavku goriva nakon kojeg je, 12.3.2020.godine, zaključilo ugovor[54] sa “Jugopetrol”-om, na iznos koji odgovara procijenjenoj vrijednosti od 22.000,00€.

52 - Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Regionalni vodovod Crnogorsko primorje doo Budva je na računu 52 – Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi evidentiralo iznos od 1.579.190,83€, čija je struktura data u tabeli:

Grupa računa	Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2020.godini
52		**TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI**	**1,579,190.83**
	520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	1,454,783.16
	522	Troškovi naknada po ugovoru o djelu	12,403.29
	524	Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	38,330.26
	525	Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	4,545.20
	526	Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	37,581.26
	529	Ostali lični rashodi i naknade	31,547.66

[54] Ugovor br. 20-473/14 od 12.3.2020.godine.

520 - Troškovi zarada i naknada zarada

Na računu 520 iskazuju se troškovi obračunatih zarada i naknada zarada koje se ne refundiraju (za godišnji odmor, rad na dane državnih praznika, bolovanje na teret poslodavca, zbog prekida rada bez krivice zaposlenog i slično) a u korist računa 450, 451 i 452. Ovi troškovi ostvareni su u iznosu od 1.454.783,16€ i odnose se na neto zarade i neto naknade zaposlenima za 12 mjeseci i njima pripadajućim porezima i doprinosima, kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

520	Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	1,454,783.16
5201	Troškovi neto zarada	896,471.73
5202	Troškovi poreza na zarade i naknade zarada	120,389.59
5203	Troškovi doprinosa na zarade	437,921.84

U postupku revizije je utvrđeno:

- Broj zaposlenih na dan 31.12.2020. godine iznosio je 76, od čega je 75 lica po osnovu ugovora o radu na neodređeno i 1 lice na određeno radno vrijeme, dok je 7 lica angažovano preko Agencije za zapošljavanje.
- Pravilnikom o zaradama i drugim primanjima br. 19-23/7 od 10.01.2019. godine uređuje se način ostvarivanja prava na zaradu, naknadu zarade i drugih primanja zaposlenih kod poslodavca kao i prava na naknadu članova Upravnog odbora poslodavca i druga pitanja od značaja za ostvarivanje tih prava. Podaci za obračun zarada dostavljaju se najkasnije do 30. u mjesecu, kada se i vrši obračun da bi se zarada zaposlenima isplatila od 1 do 5 u mjesecu za prethodni mjesec. Isplate zaposlenima se vrše preko računa u banci. U toku 2020. godine isplaćeno je svih 12 neto zarada, kao i njima pripadajući porezi i doprinosi.
- Obračunska vrijednost koeficijenta koja je korišćena prilikom obračuna zarada u toku 2020.godine iznosila je 111,94€, a startni dio zarade 78,36€, što je u skladu sa Zakonom jer je Društvo prethodnu godinu završilo sa dobitkom. Zarada direktora definisana je Odlukom br 20-324/1 od 29.01.2020. godine koju je donio Upravni odbor i shodno kojoj se utvrđuje mjesečna zarada u visini tri prosječne zarade u Društvu u prethodnoj godini (805,37€), što iznosi 2.416,11€. Navedena odluka je u skladu sa čl 30 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru. Zarade ostalih zaposlenih obračunavaju se primjenom koeficijenta složenosti na obračunsku vrijednost koeficijenta, na osnovu prosječnog broja sati (176) i uvidom u obračunske liste zaposlenih po mjesecima, konstatovan je pravilan obračun zarada. Zarade po osnovu rada noću i prekovremenog rada uvećavaju se 50% po času, a po osnovu rada na dan državnog i vjerskog praznika 150%, pri čemu se vodi posebna evidencija od strane neposrednih rukovodilaca za svoje zaposlene i isti se iskazuju u mjesečnim karnet listama koje se dostvljaju radniku za obračun zarada. Za sate prekovremenog rada postoje pisane odluke rukovodećih lica sa potrebnim obrazloženjem za pravdanje istih.
- U skladu sa Odlukom br 20-3320/5 od 21.08.2020. godine zarade rukovodilaca iz grupe poslova A i B je umanjena za 50% za mjesece avgust i septembar i iznos od 22.759,95€ je uplaćen na glavni račun Državnog trezora zbog pandemiološke situacije.
- Rekapitulacija zarada iz računovodstvenog programa:

2020	neto	porez	dop zap	dop poslod	prirez	bruto
januar	74,129.39	9,957.37	26,553.29	10,996.97	1,328.64	122,965.66
februar	67,931.09	9,124.76	24,333.01	10,063.08	1,225.04	112,676.98
mart	68,529.83	9,205.24	24,547.37	10,143.14	1,239.85	113,665.43
april	73,602.57	9,886.57	26,364.45	10,822.44	1,334.58	122,010.61
maj	73,785.16	9,911.12	26,429.92	11,005.63	1,337.71	122,469.54
jun	75,204.72	10,073.53	26,651.84	11,092.30	1,365.27	124,387.66
jul	75,915.99	10,197.30	27,193.07	11,294.53	1,383.48	125,984.37
avgust	66,574.18	8,942.56	23,847.10	10,043.93	1,203.74	110,611.51
septembar	65,395.62	8,784.23	23,424.87	9,886.21	1,182.32	108,673.25
oktobar	73,937.58	9,931.68	26,484.48	11,029.63	1,347.54	122,730.91
novembar	75,586.31	10,153.12	27,075.20	11,250.42	1,374.60	125,439.65
decembar	78,212.88	10,505.96	28,016.05	11,601.93	1,424.50	129,761.32
ukupno	**868,805.32**	**116,673.44**	**310,920.65**	**129,230.21**	**15,747.27**	**1,441,376.89**

- Shodno čl 31 Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica, **na računu 521 - Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca** iskazuju se troškovi poreza i doprinosa, koji se pri obračunu zarada i naknada zarada iskazanih na računu 520, plaćaju na teret poslodavca, a

u korist računa 453. Društvo je porez na zarade iskazivalo u sklopu računa 520, što nije u skladu sa Pravilnikom, stoga se preporučuje promjena kontnog okvira radi pravilnije evidencije troškova.

- IOPPD obrasci se podnose blagovremeno do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.
- U okviru troškova zarada obračunavaju se i **troškovi prevoza za zaposlene, koji bi shodno Pravilniku trebali biti evidentirani u okviru grupe računa 529 - Ostali lični rashodi i naknade**. Upravni odbor Društva je na osnovu čl 28 Granskog kolektivnog ugovora za stambeno – komunalnu djelatnost donio Odluku o naknadi troškova prevoza br 01-17/17025/6 od 28.12.2017. godine, shodno kojoj zaposlenima pripada naknada troškova prevoza od mjesta prebivališta do mjesta rada i obratno, ukoliko su ta dva mjesta udaljena više od četiri kilometra, a prevoz nije obezbijeđen od strane poslodavca. Naknada troškova podrazumijeva cijenu mjesečne prevozne autobuske karte ili pet litara dizel goriva za svakih 100 km, ukoliko nije obezbijeđen autobuski prevoz. Zaposleni svakog mjeseca podnose dokaz o korišćenju prevoznog sredstva i za sve zaposlene koji primaju naknadu postoji uvjerenje o mjestu prebivališta izdatog od strane MUP-a Crne Gore. Pomenuti troškovi se evidentiraju pod šifrom 011 u IOPPD obrascu i na iste se plaćaju porez i doprinosi.

Preporuka: Društvo treba da evidenciju rashoda vrši u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

522 - Troškovi naknada po ugovoru o djelu i autorskom honoraru

Na računu 522 iskazuju se ukupni troškovi naknada po ugovoru o djelu, koji su u 2020.godini iznosili od 12.403,29 €. U postupku revizije je utvrđeno**:**

- U okviru računa 522 knjiženi su troškovi po osnovu 8 zaključenih ugovora o djelu, međutim nisu evidentirane obaveze po osnovu istih, na računu 465. U kontnom planu nije izvršena analitika računa, shodno kojoj bi se imala pouzdana evidencija plaćenih troškova, tačnije precizno evidentirani iznosi neto naknada i pripadajućih poreza i doprinosa.
- Prilikom isplate naknade, Društvo je po osnovu zaključenih ugovora obračunavalo porez, prirez i pripadajuće doprinose i u IOPPD obrascu isplate evidentiralo pod šifrom 047 i 048, u zavisnosti da li je angažovano lice prijavljeno na PIO i zdravstveno osiguranje po drugom osnovu.
- Ukupan iznos troškova od 11.445,66 € po osnovu ugovora o djelu i realizovanih obaveza za poreze i doprinose, prikazan je u sljedećoj tabeli:

2020	Broj ugovora o djelu	Neto iznos ug o djelu	Troškovi poreza	Troškovi poreza i doprinosa	Troškovi prireza
januar	2	1,350.00	33.62	357.57	16.45
februar	1	850.00		357.57	11.41
mart	1	618.18		260.05	8.30
april	1	250.00	16.81		1.68
maj	1	1,000.00	67.24		8.74
jun	1	500.00	33.62		4.37
jul	1	500.00	33.62		4.37
avgust	1	500.00	33.62		4.37
septembar	1	2,350.00	215.15		32.27
oktobar	1	984.00	66.16		9.92
novembar	2	400.00	26.90		2.69
decembar	1	500.00	33.62		3.36
ukupno	**14**	**9,802.18**	**560.36**	**975.19**	**107.93**

Izvor: Poreska prijava IOPPD obrasci za 2020 godinu

Uvidom u glavnu knjigu društva za iste obaveze na računu 52201 evidentiran je iznos od 9.062,04€, što čini razliku od 2.383,62€ i dovodi do neusaglašavanja IOPPD sa Glavnom knjigom[55]. Iznos od 12.403,29€ sadrži pored ugovora o djelu datih u tabeli i iznos od 3.341,25€ koji se odnosi na Rješenje br 02-UPI-1109/17 za isplatu naknade članovima Komisije za ocjenu Elaborata o procjeni uticaja na životnu, a koji je zaveden pod šifrom 081 u IOPPD obrascu.

[55] IOPPD Izmijenjena prijava za 9 mjesec od 15.10.2020.god

- Uvidom u računovodstvenu dokumentaciju, konstatovano je da su neki ugovori o djelu zaključivani i za sistematizovana radna mjesta ili za obavljanje poslova koji se mogu okvirno prepoznati u Pravilnicima o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji koji su važili u momentu zaključenja ugovora[56].

Društvo treba da ugovore o djelu zaključuje samo za poslove koji ne spadaju u opseg poslovanja Društva, jer ugovor o djelu shodno kojem radnik obavlja poslove koji s obzirom na prirodu i vrstu rada imaju obilježje posla za koji se zasniva radni odnos smatra se ugovorom o radu, nezavisno od toga kako su stranke taj ugovor nazvale.

525 - Troškovi naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora

Na računu 525 - Troškovi naknade fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora, iskazani su troškovi u iznosu od 4.545,20€ koji obuhvataju isplatu stipendija za dva lica sa kojima su i zaključeni ugovori o stipendiranju. Zaključivanju ugovora prethodilo je donošenje Odluke Upravnog odbora o dodjeli stipendije. U Izvještaju o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima (IOPPD obrazac), evidentirana su plaćanja po osnovu dodijeljene stipendije za jedno lice, dok drugo nije evidentirano jer se istom isplaćuje iznos od 150,00€ mjesečno. Shodno Ugovoru, stipendisti koji je evidentiran u IOPPD obrascu, se mjesečno isplaćuje iznos u visini 50% prosječne zarade u Crnoj Gori u prethodnoj godini, sve dok traje redovno obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi. Shodno čl 5a Zakona o porezu na dohodok fizičkih lica, Društvo na iznos preko 200,00€ plaća porez i prirez.

526 - Troškovi naknade članovima odbora direktora

Na računu 526 – Troškovi naknade članovima upravnog i nadzornog odbora iskazuju se ukupni troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora, a u korist računa 464 i odgovarajućih računa grupe 48 na kojima se iskazuju obaveze za poreze i doprinose. Na ovom računu u 2020. godini evidentiran je trošak u iznosu od 37.581,26€ i isti je prikazan u tabeli:

526	**Troškovi nakada članovima upravnog i nadzornog odbora**	**37,581.26**
52600	Troškovi naknada Upravnog odbora / Troškovi naknada Odbora direktora	28,308.37
52601	Troškovi naknada Revizorskog odbora	9,272.89

U postupku revizije je utvrđeno:

- Članovima Odbora direktora Društva imenovanim Rješenjem Vlade broj 07 -2742/4 od 28. maja 2020. godine, utvrđena je mjesečna naknada za rad u visini od 70% prosječne zarade ostvarene u Društvu u prethodnoj godini, što iznosi 563,75€. Predsjedniku Odbora direktora shodno Ugovoru o radu, pripada mjesečna naknada u iznosu tri prosječne zarade u prethodnoj godini u Društvu, uvećana za minuli rad. Društvo je za naknade za rad u odboru direktora ukupno isplatilo 28.308,37€.

Preporuka: Preporučuje se Vladi da u cilju optimizacije troškova privrednih društava u vlasništvu države preispita postojeći način određivanja broja članova, kriterijuma i limita kod određivanja naknada za rad u odborima direktora.

- Društvo sa ovog računa isplaćuje i naknade za rad članovima u Revizorskom odboru shodno Odluci br. 19-4421/1 po kojoj predsjedniku Odbora pripada mjesečna naknada u iznosu od 250,00€, a članovima po 150,00€ i Odluci br. 20-3320/6 od 21.08.2020. godine i po kojoj predsjedniku Odbora pripada mjesečna naknada u iznosu od 350,00€, a članovima po 250,00€. Na ove naknade Društvo plaća porez i prirez, a u IOPPD obrascu evidentira pod šifrom 081 – ostale naknade.

529 - Ostali lični rashodi i naknade

Na računu 529 – Ostali lični rashodi iskazan je iznos od 31.547,66€, koji obuhvata isplate po osnovu novčanih pomoći zaposlenima, jubilarnih nagrada, troškova službenih putovanja i troškova otpremnina, čija je struktura prikazana u sljedećoj tabeli:

[56] Ug o djelu br 20-1050/1

529	**Ostali lični rashodi i naknade**	**31,547.66**
52900	Ostali lični rashodi i pomoći	22,650.33
52901	Dnevnice za službeni put u inostranstvo	322.00
52902	Troškovi prevoza na službenom putu	441.10
52903	Troškovi smještaja na putu	0.00
52904	Troškovi otpremnina / penzija	8,134.23

U postupku revizije je utvrđeno:

- Ostale lični rashodi i pomoći realizovani su u iznosu od 22.650,33€ i odnose se na pomoći zaposlenim i drugim fizičkim licima (20.203,29€) i na isplatu zaposlenim ženama u Društvu povodom 8.marta (2.447,04€). Novčane pomoći zaposlenima regulisane su Pravilnikom o zaradama i drugim primanjima br 19-23/7, shodno kojem poslodavac daje zaposlenom novčanu pomoć u slučaju duže ili teže bolesti ili zdravstvene rehabilitacije u zdravstvenoj ustanovi zaposlenog ili člana njegove porodice do 30 obračunskih vrijednosti koeficijenta, ili za liječenje i nabavku lijekova za zaposlenog ili člana njegove uže porodice do visine troškova za te namjene; do 15 obračunskih vriiednosti koeficijenta u slučaju smrti člana uže porodice zaposlenog; do 30 obračunskih vrijiednosti koeficiienta za otklanjanje štete na imovini zaposlenog ili njegove uže porodice prouzrokovane elementarnom nepogodom.
- U čl 94 Zakona o radu sadržan je princip da se zarada obračunava i iskazuje u bruto iznosu, što podrazumijeva da je obračunska vrijednost koeficijenta iskazana u bruto iznosu, a Društvo je prilikom isplate pomoći povodom smrti člana uže porodice računalo obračunsku vrijednost koeficijenta u neto iznosu, te umjesto 111,94€ obračunavalo 75,00€.
- Shodno Pravilniku, sve isplaćene pomoći su potkrijepljene potrebnom dokumentacijom kako bi se opravdali nastali troškovi. Na sve pomoći isplaćene preko iznosa koji je naveden u Zakonu o porezu na dohodak fizička lica, plaćeni su porez i prirez i iste su evidentirane u poreskoj prijavi.
- U Društvu postoji Pravilnik o službenom putovanju br 07-t6/10972/2 kojim se regulišu sva prava zaposlenih prilikom odlaska na službeni put. Dnevnice za službeni put u unostranstvo u iznosu od 322,00€ odnose se na jedan službeni put i više ih nije bilo tokom 2020. godine. Uvidom u dokumentaciju putnih naloga evidentiran je pravilan obračun i usaglašavanje sa Uredbom o naknadi troškova zaposlenih u javnom sektoru.
- Troškovi prevoza na službenom putu realizovani su u iznosu od 441,00€ i odnose se na službena putovanja u zemlji.
- Troškovi otpremnina prilikom odlaska u penziju odnose se na jedno lice i realizovani su u iznosu od 8.134,23€ i podrazumijeva pravilan obračun sa pripadajućim porezom i prirezom. Tokom godine bilo je isplata za otpremnine za još 3 lica u ukupnom iznosu od 46.585,39€ a knjiženi su na računu 54900 – troškovi rezervisanja za penzije, a u korist računa 40400 -Rezervisanje otpremnina prilikom odlaska u penziju-jubilarne nagrade i iste su prikazane u IOPPD obrascu za period u kojem su plaćene. Jubilarne nagrade su isplaćene shodno Rješenju br. 20-3835/1 u neto iznosu od 4.950,00€ i pripadajućim porezom i prirezom, knjižene su na računu 54900, a u korist računa 40400 i iste su prikazane u IOPPD obrascu za period na koji se odnose.

53 – Troškovi proizvodnih usluga

Po ovom osnovu Društvo je, tokom 2020. godine, realizovalo iznos od 241.638,44€ čija je struktura data u tabeli:

Grupa računa	Račun	Naziv računa	Iznos računa
53		**Troškovi proizvodnih usluga**	**241,638.44**
	531	Troškovi transportnih usluga	16,605.18
	532	Troškovi usluga održavanja	126,151.07
	533	Troškovi zakupnina	6,793.39
	535	Troškovi reklame i propagande	92,088.80

531 – Troškovi transportnih usluga

Tokom 2020. godine, na računu 531-troškovi transportnih usluga, evidentiran je iznos od 16.605,18€. od čega se iznos od 6.188,43€ odnosi na nabavku mobilnih telefona koja je izvršena je na osnovu ugovora koji je zaključen sa dobavljačem „Nik-com“ d.o.o, dok se preostali dio odnosi na troškove

mobilne i fiksne telefonije i troškove za flash biz internet. Nabavka mobilnih telefona na iznos od 7.488,00€ sa uračunatim PDV-om i odnosi se na nabavku 72 telefona.

Nepravilna evidencija: Nabavka telefona u iznosu od 7.488,00€ evidentirana na računu 531 – troškovi transportnih usluga ne predstavlja trošak transportnih usluga i istu je, shodno Pravilniku o kontnom okviru trebalo evidentirati kao opremu (račun 023 – Postrojenja i oprema).

Preporuka: Društvo treba da evidenciju rashoda vrši u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

532 – Troškovi usluga održavanja

Društvo je troškove usluga održavanja koji su, na godišnjem nivou, iznosili 126.151,07€, evidentiralo u tri kategorije: troškovi izvorišta (21.862,57€), troškovi vodovoda (59.026,28€) i troškovi održavanja osnovnih sredstava (45.261,64€).

Troškovi izvorišta – Najznačajnije isplate izvršene su za:

- nabavku laboratorijske opreme i nabavku hlora od dobavljača „PDG Professional development group“ (iznos od 10.438,00€[57]). Utvrđeno je da su za navedene nabavke zaključeni ugovori i da su fakture obračunate u skladu sa prihvaćenom ponudom/predračunom. Na uvid su dati i izvještaji kojima se potvrđuje prijem predmetne nabavke, odnosno realizacija ugovora.
- radove na čišćenju vodoizvorišta Bolje Sestre i za usluge podvodnog snimanja vodoizvorišta „Crno oko“ (iznos od 8.054,00€). Navedeni radovi izvršeni su od strane pravnog lica „Hidromont inženjering“ d.o.o. sa kojim je Društvo, zaključilo ugovore nakon sporvedenog postupka nabavke male vrijednosti (prihvatanjem predračuna). Ispostavljeni računi su ovjereni od strane lica koja su zadužena za realizaciju ugovora, a na uvid su dati i periodični izvještaji o realizaciji ugovora.

Troškovi održavanja osnovnih sredstava i troškovi vodovoda[58] - Najznačajniji troškovi odnose se na:

- održavanja hidromašinske opreme (iznos od 27.291,15 €) – Troškovi održavanja hidromašinske opreme evidentirani su na osnovu ispostavljenih privremenih situacija po ugovoru[59] koji je, 2019.godine, zaključen sa izvršiocem „Indel Inženjering“d.o.o. na ukupan iznos od 68.838,11€ sa uračunatim PDV-om. Utvrđeno je da su, tokom 2020.godine ispostavljene tri privremene situacije, ukupne vrijednosti sa PDV-om od 68.008,93€[60], i da su iste obračunate u skladu sa cijenama iz prihvaćene ponude. Testirani iznos obuhvata troškove po osnovu II i III privremene situacije.
- održavanja elektroopreme (iznos od 15.127,50€) – Održavanje elektroopreme tokom 2020.godine vršilo se na osnovu dva ugovora, koji su nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke, zaključeni sa izvršiocem „Arhitektonika“ d.o.o. i to:

a) ugovora[61] iz 2019.godine koji je zaključen na iznos od 79.955,59€ sa uračunatim PDV-om. Po ovom ugovoru evidentirani troškovi u iznosu od 8.133,00€ i isti obračunati u skladu sa prihvaćenom ponudom i

b) ugovora iz 2020.godine koji je zaključen na iznos od 64.990,55€ sa uračunatim PDV-om. Po ovom ugovoru evidentirani su troškovi u iznosu od 6.994,50€ i isti suobračunati u skladu sa prihvaćenom ponudom. Realizacija navedenog ugovora biće detaljnije objašnjena u dijelu koji se odnosi na javne nabavke.

- geodetsko osmatranje (iznos od 11.898,00€) – Na realizaciju ugovora iz 2020.godine odnosi se iznos od 7.848,00€ i isti obuhvata usluge geodetskog osmatranja objekata: Sozina, Bolje Sestre i Reljići, dok je preostali iznos evidentiran na osnovu računa koji su ispostvaljeni po ugovoru iz 2019.godine.

[57] Društvo je za navedene nabavke sprovelo postupke nabavke male vrijednosti I to: Za nabavku laboratorijske opreme sporveden postupak objavljivanjem zahtjeva za dostavljanje ponuda na portalu Društva, dok je nabavka hlora izvršena prihvatanjem predračuna.

[58] Utvrđeno je da su plaćanja po osnovu jednog ugovora evidentirana na dva analitička računa: troškovi vodovoda i troškovi održavanja osnovih sredstava, što je ujedno i razlog objedinjavanja navedenih troškova i njihovog opisa prema prema predmetu zaključenih ugovora.

[59] Ugovor br. 19-2880/12 od 11.11.2019.godine, zaključen nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke (tokom 2019.godine – postupci JN za 2019.godinu nijesu revidirani, već samo obračun faktura/situacija u skladu sa cijenama iz prihvaćenih ponuda).

[60] Na računu 532 , nakon storniranja evidentiran iznos od 27.291,15€ dok je ostatak u GK evidentiran na računima 512 (trošak materijala), 023 (postrojenja i oprema) i 102 (rezervni djelovi).

[61] Ugovor br. 19-1605/1 od 28.5.2019.godine.

- usluge održavanja: sistema klimatizacije i servisiranja vozila (iznos od 8.111,25€) – Za navedene nabavke zaključeni su ugovori nakon sprovedenog postupka jednostavne nabavke i prihvatanjem predračuna. Utvrđeno je da računi koji se odnose na servisiranje vozila kod „Alliance“ d.o.o. nijesu obračunati u skladu sa cijenama iz prihvaćene ponude.
- servis hlorne stanice „Đurmani“ (iznos od 11.484,26€) – Za navedene usluge zaključen je ugovor nakon sprovedenog postupka nabavke male vrijednosti. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da su usluge obračunate u skladu sa prihvaćenom ponudom i zaključenim ugovorom i da je od strane odgovorne osobe sačinjen izvještaj kojim se potvrđuje realizacija ugovora.
- Interventno održavanje infrastrukture (iznos od 5.400,00€) – Za radove na interventnom održavanju infrastrukture Društva, sproveden je postupak nabavke male vrijednosti, nakon kojeg je zaključen ugovor sa izvršiocem „Arhitektonika“ d.o.o. na iznos od 28.471,30€. Trošak je evidentiran na osnovu I situacije. Realizacija navedenog ugovora biće detaljnije objašnjena u dijelu koji se odnosi na javne nabavke.
- Ostalo (15.516,55€) – Obuhvata troškove za izradu Analize prirodnih i antropogenih uticaja na režim izdašnosti vodoizvorišta Bolje sestre (iznos od 3.735,33€), trošak rezervnih djelova (izdavanje robe iz magacina) po osnovu otpremnica (iznos od 5.412,35€), održavanje lifta u upravnoj zgradi (1.310,00€) i dr.

533 – Troškovi zakupnina

Društvo je, po ovom osnovu, evidentiralo iznos od 6.793,39€, po osnovu godišnje naknade za infrastrukturni objekat (vodoizvorište „Bolje Sestre“) u Nacionalnom parku Skadarsko jezero, koja se obračunava shodno članu 4 Odluke o visini i načinu obračuna i plaćanja naknade za korišćenje dobara Nacionalnih parkova.

535 – Troškovi reklame i propagande

Tokom 2020. godine, po ovom osnovu, realizovan je iznos od 92.088,80€, koji je u GK podijeljen u dvije kategorije: Trošak marketinga (iznos od 11.065,28€) i Trošak propagande i reklame (iznos od 81.023,52€). U postupku revizije utvrđeno je sledeće:
- Troškovi marketinga – Testirani iznos od 9.139,24€ odnosi se na troškove izrade i održavanja internet stranice, troškove izrade i distribucije kalendara kao i usluge štampanja časopisa „Vode Crne Gore“. Utvrđeno je da su za navedene troškove zaključeni ugovori i da su fakture obračunate u skladu sa prihvaćenom ponudom/zaključenim ugovorom.

Troškovi marketinga					
r.b.	***naziv***	***br. I datum ugovora***	***predmet ugovora***	***ugovorena vrijednost sa PDV-om***	***testirani iznos bez PDV-a***
1	Infinity marketing	19-3348/1 od 14.10.2019.godine - na period od godinu dana	izrada i održavanje internet stranice	5,470.00	2,254.24
2	Nova pobjeda	20-80/3 od 14.1.2020.godine	izrada i distribucija kalendara uz tiraž dnevnih novina	3,630.00	3,000.00
3	Grafo group	19-4330/21 od 20.3.2020.godine -na period od godinu dana	Usluge štampe, a testirani iznos se odnosi na štampanje časopisa "Vode Crne Gore"	17,056.16	3,885.00
	ukupno:			***26,156.16***	***9,139.24***

Troškovi propagande i reklame: Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na testirani uzorak u iznosu od 71.469,86€, utvrđeno je da obuhvata troškove reklame i propagande u iznosu od 25.969,86€ i troškove sponzorstava i pomoći u iznosu od 45.500€.
- **Sponzorstva i novčane pomoći***:* Društvo je u septembru 2016. godine usvojilo Pravilnik kojim je definisana procedura odobravanja i evidencije sponzorstava, donacija i pomoći. Definisano je da se sredstva za navedene namjene planiraju godišnjim planskim dokumentom koji usvaja Odbor direktora, pri čemu se odobravanje vrši na osnovu podnijetog zahtjeva u pisanom obliku. Za davanje sponzorstva zaključuje se ugovor, dok se odobravanje donacije ili pomoći vrši na osnovu odluke.

Propisano je i da Odluke o davanju sponzorstava, donacije ili pomoći donosi Odbor direktora, ali je definisano da iste može donijeti i Direktor društva ako su u pitanju pojedinačni iznosi do 2.000,00€.

Uvidom u Plan rada za 2020. godinu, utvrđeno je da je Društvo u okviru Troškova društveno odgovornog poslovanja (Sponzorstva, donacije, pomoći itd.) planiralo iznos od 90.000,00€. Ugovore o sponzorstvu zaključivao je Izvršni direktor, pri čemu je za iznose veće od 2.000,00€ data saglasnost Odbora direktora. Pregled evidentiranih troškova dat je u tabeli:

RB	Primalac sponzorstva:	Broj i datum ugovora	Predmet ugovora	Ukupna vrijednost ugovora:	Testirani iznos:	*Napomene*
Sponzorstvo	Privredna komora	19-3335/1 od 14.10.2019.godine	Sponzorstvo regionalne ekonomske konferencije Sinergija-kljuc uspjeha regiona	24,000.00	18,000.00	obaveza za 2019 godine-6.000,00€, a za 2020.godinu-18.000,00€
	Muški kk Buducnost Voli	19-1743/1 od 7.6.2019.godine	Sponzorstvo takmičarske sezone 2019/2020	22,000.00	12,000.00	osim uplate mjesečnih iznosa od po 2.000,00e predviđena i isplata dodatnih iznosa, zavisno od plasmana
	NVO Građevinarstvo, nauka i praksa	20-311/4 od 4.3.2020.godine	Finansiranje 7.internacionalnog naučno-stručnog skupa	2,000.00	2,000.00	-
	NVO Crnogorski vaterpolo kamp	20-3052/2 od 14.8.2020.godine	Usluge reklamiranja na Montenegro waterpolo camp-u (17-23.8.2020.g.)	2,000.00	2,000.00	-
Ukupno:					**34,000.00**	
pomoć	FK bratstvo	odluka 20-391/2 od 31..1.2020.godine	Pomoć za poboljšanje finansijske situacije kluba	1,500.00	1,500.00	-
	Rudarsko-geološki fakultet, Beograd	odluka Odbora direktora 19-3664/4 i Sporazum o saradnji br. 02-17/16261	Podrška organizaciji naučno-istraživačkog skupa "Karakterizacija i inženjerstvo karstnih vodosnika" u BiH i CG	10,000.00	10,000.00	Sporazum o saradnji zaključen između: Rudarsko geološkog fakulteta u BG, Regionalnog vodovoda, Građevinskog fakulteta u PG i JU Zavoda za geološka istraživanja, PG
Ukupno:					**11,500.00**	

- ***Troškovi propagande i reklame***: Pregled izvršilaca usluga po namjeni (predmetu ugovora) i po iznosima prikazan je u sljedećoj tabeli:

Troškovi reklame i propagande					
r.b.	***naziv***	***br. I datum ugovora***	***predmet ugovora***	***ugovorena vrijednost sa PDV-om***	***testirani iznos bez PDV-a***
PORTALI					
1	portal Press	19-3215/1 od 4.10.2019.godine - na period od godinu dana	izvještavanje javnosti jednom u 15 dana;	1,800.00	619.83
			baner sa linkom "Izvještaj o poslovanju" i objavljivanje tekstova iz Izvještaja o poslovanju	900.00	
2	portal Jedro - Mediteranski centar fotografije	19-1775/1 od 11.6.2019.godine na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva	1,200.00	540.00
		19-2083/1 od 8.7.2019.godine na period od godinu dana	baner sa linkom "Poslovanje RV CG primorje sa akcentom na finansijske, operativne i pravne izazove u bliskoj i dalekoj budućnosti"	480.00	
3	portal Jadran - Šrauba	19-4330/21 od 20.3.2020.godine -na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva; baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	247.92
4	portal Aktuelno - SKI Resort Kolašin 1450	19-2977/1 od 18.9.2019.godine na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva; baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	82.64
5	portal UL-info	19-2977/1 od 18.9.2019.godine na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva; baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	100.00
6	portal Standard - Standard media	19-2408/1 od 2.8.2019.godine na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva; baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	82.64
7	portal Antena M	19-2247/1 od 19.7.2019.godine na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva; baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	0.00
8	portal CDM	19-2362/1 od 29.7.2019.godine na period od godinu dana	objava tekstova, članaka i ostalih pisanih sadržaja po nalogu Društva; baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	0.00
9	portal Pobjeda -Nova pobjeda	20-429/2 od 25.2.2020.godine na period od godinu dana	baner sa direktnim linkom na web site Društva	1,200.00	82.64
Ukupno:				***12,780.00***	***1,755.67***

Usluge reklamiranja na portalima prikazane su u sljedećoj tabeli:

r.b.	*naziv*	*br. I datum ugovora*	*predmet ugovora*	*ugovorena vrijednost sa PDV-om*	*testirani iznos bez PDV-a*
			ostale usluge		
1	Ninamedia kliping	19-2596/2 od 30.8.2019.godine na period od godinu dana	praćenje štampanih, elektronskih i internet medija u CG	4,617.36	954.00
2	Pro aqua Montenegro	19-2621/1 od 22.8.2019.godine, za period 1.9-30.10.2019.g i 1.6.-31.10.2020.godine	postavljanje reklamnog panoa na plaži u Bečićima	5,600.00	3,305.78
3	Vaterpolo i plivački savez CG	faktura br. 200127-22 od 27.1.2020.g.	emitovanje reklamnog spota tokom direktnog TV prenosa (Evropsko prvenstvo)	800.00	800.00
4	Spider max d.o.o.	račun 419/2020	brendiranje vozila	598.98	598.95
5	Trio-Mont d.o.o.	br. 20-27/1 od 10.1.2020.godine	promotivni materijal za potrebe Društva	7,455.67	6,161.69
6	Hiron digital d.o.o.	20-4033/2 od 28.10.2020.godine	dizajn brošure, publikacije i fascikli kao i lektura publikacija za potrebe Društva	1,461.10	1,464.10
7	Dnevne novine	račun 001-1 od 27.1.2020.godine	nabavka 30 kom. Crnogorski vladari, na engl.jeziku	1,500.00	1,239.67
8	Info biro d.o.o.	20-2643/7 od 29.7.2020.godine	usluge snimanja, montiranja i distribucije video i foto priloga	13,794.00	9,690.00
			Ukupno:	***35,827.11***	***24,214.19***

Za usluge reklamiranja na portalima zaključivani su ugovori sa periodom važenja od godinu dana, dok su ostale usluge reklamiranja, uglavnom, realizovane jednokratno ili u kraćem vremenskom periodu.

Nepravilna evidencija: Utvrđeno je da su kao troškovi reklame i propagande evidentirani i troškovi koji se odnose na nabavku literatature u iznosu od 1.239,67€ (Dnevne novine, Crnogorski vladari na engleskom jeziku) što nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru jer navedeni troškovi ne predstavljaju troškove reklame i propagande, već trošak reprezentacije.

Uvidom u Plan rada za 2020. godinu, utvrđeno je da je Društvo u okviru Troškova društveno odgovornog poslovanja (Sponzorstva, donacije, pomoći itd.) planiralo iznos od 90.000,00€, dok je izvršenje iznosilo 92.088,80€.

Preporuka: Preporučuje se Vladi da u cilju optimizacije troškova privrednih društava u vlasništvu države preispita postojeći način određivanja kriterijuma i limita kod troškova reklame i propagande.

55 – Nematerijalni troškovi

Nematerijalni troškovi u 2020. godini su iznosili 359.372,90€, od čega najveće stavke u strukturi ovih troškova čine troškovi poreza u iznosu od 152.855,49€ i ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 78.761,35€. Struktura nematerijalnih troškova prikazana je u sljedećoj tabeli:

Grupa računa	Račun	Naziv računa	Izvršenje u 2020.godini
55		**NEMATERIJALNI TROŠKOVI**	**359,372.90**
	550	Troškovi neproizvodnih usluga	52,391.80
	551	Troškovi reprezentacije	30,937.10
	552	Troškovi premija osiguranja	14,590.49
	553	Troškovi platnog prometa	6,830.16
	554	Troškovi članarina	6,544.99
	555	Troškovi poreza	152,855.49
	556	Troškovi doprinosa	16,461.52
	559	Ostali nematerijalni troškovi	78,761.35

U postupku revizije je utvrđeno:

- Troškovi neproizvodnih usluga odnose se na troškove savjetodavnih usluga u iznosu od 25.847,85€ i na troškove poreza u iznosu od 26.543,95€, kako je i prikazano u sljedećoj tabeli:

550	**Troškovi neproizvodnih usluga**	**52,391.80**
55010	Troškovi advokatskih usluga	25,847.85
55041	Troškovi savjetodavnih i drugih intelekt usluga	26,543.95

- Troškovi advokatskih usluga u iznosu od 25.847,85€ na računu 55010 se odnose na usluge Advokatske kancelarije Jovović, Mugoša & Vuković.

- Troškovi savjetodavnih i drugih intelektualnih usluga odnose se najvećim dijelom na usluge prevođenja sa dobavljačem Double L d.o.o. Podgorica u iznosu od 7.062,74€ i Educo Centar d.o.o. u iznosu od 4.481,52€, na usluge revizije planova zaštite obavezno štićenih objekata po Ugovoru br 20-4805/3 sa Respect Security d.o.o. u iznosu od 3.530,00€ i za savjetodavne usluge za upravljanje infrastrukturnim sredstvima za komunalna preduzeća u jugoistočnoj Evropi sa Hydro-Comp Enterprise Ltd u iznosu od 3.000,00€.

Troškovi reprezentacije (račun 551)

Društvo je na računu 551 – Troškovi reprezentacije evidentiralo rashode u iznosu od **30.937,10€.** Pravilnikom o reprezentaciji utvrđen je način korišćenja sredstava za reprezentaciju, evidencija i kontrola utroška tih sredstava. Navedenim pravilnikom predviđeno je da se Finansijskim planom utvrđuju sredstva za reprezentaciju i ukupan iznos istih na godišnjem nivou, da Direktor donosi Plan reprezentacije za tekuću kalendarsku godinu kojim bliže određuje korišćenje sredstava za reprezentaciju i koji ažurira u zavisnosti od potreba Društva i ostvarenih prihoda. Pravo na mjesečnu reprezentaciju za ugostiteljske usluge hrane i pića imaju direktor, tehnički direktor, Rukovodilac finansijskog sektora, rukovodilac sektora za pravne poslove, u iznosima koji su određeni Planom. Korisnik reprezentacije je dužan da pravda utrošak sredstava izvještajem sa pratećom dokumentacijom i računom za uslugu, odnosno robu, te da iste, ovjerene svojim potpisom dostavi Finansijskom sektoru, **najkasnije u roku od tri radna dana od isteka mjeseca** u kojem su ta sredstva utrošena. Lice koje ima pravo na reprezentaciju dužno je da, prije početka korišćenja sredstava reprezentacije, potpiše izjavu kojom potvrđuje da je saglasan da u slučaju prekoračenja dozvoljenog limita plati prekoračeni iznos, obustavom dijela njegove zarade. Rukovodilac Finansijskog sektora vrši kontrolu utroška sredstava za reprezentaciju na osnovu dokumentacije dostavljene tom sektoru i na ispostavljenom računu, na osnovu koje Direktor izdaje odgovarajuće naloge. Finansijski sektor je dužan da vodi evidenciju o utrošenim sredstvima za reprezentaciju koja sadrži podatke o svakoj reprezentaciji, korisniku i iznosu iste. Direktor je donio Plan korišćenja reprezentacije po organizacionim jedinicama i korisnicima za 2020. godinu[62] kojim je planiran godišnji limit reprezentacije u iznosu od 62.000,00€, kao i Ažurirani plan 03.06.2020. godine sa istim iznosom planiranih sredstava (za Društvo, Direktora, Predsjednika odbora direktora, tehnički, finansijski i pravni sektor). U postupku revizije utvrđeno je:

- da se iznos od **7.8477,23€** odnosi na rashode za reprezentaciju koji su realizovani shodno Ugovoru o nabavci avio karata i usluga rezervacije hotela i restorana (br.19-4422/1 od 31.12.2019. godine), koji je zaključen sa DOO „Congress travel“. Ugovor je zaključen na iznos od 40.000,00€ nakon sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke. „Congress travel“ je fakturisalo Društvu troškove reprezentacije sa uračunatom provizijom, a na osnovu fiskalnih računa za izvršene ugostiteljske usluge (restoran Porto, Stara kuća, Demidžana, Perla i sl). U izvještaju o sprovedenim nabavkama male vrijednosti evidentiran je iznos 7.228,54€ za usluge organizovanja događaja za dobavljača „Congress travel“. Na analitičkoj kartici ovog dobavljača evidentiran je ukupan promet u iznosu od 22.357,39€.

- da se iznos od **2.014,30€** odnosi na račune koje je fakturisalo DOO „Porto Budva company“ u 2018. godini za izvršene usluge konzumacije hrane i piće, a koje je Društvo zaprimilo i u poslovnim knjigama evidentiralo 03.07.2020. godine, što se može smatrati značajnim po prirodi greške.

- da se iznos od **1.456,67€** odnosi na nabavke za potrebe bifea (hemija, kafa, piće i sl) shodno računima ispostavljenim od strane DOO „Veletex“. Dobavljač i Društvo su zaključili Ugovora za nabavku potrepština[63] nakon sprovedeong postupka nabavke male vrijednosti, vrijednosti ugovora 9.912,39€.

da se iznos od **4.982,75€** odnosi na fakture više dobavljača (DOO „Tea Gallery“ – 585,52€, DOO „Per sempre“ - 92,40€, DOO „Langust“ - 124,28€, DOO „DPC“ - 4.180,55€) za izvršene ugostiteljske usluge, nabavku kafe i usluge štampe umjetničkih slika povodom obilježavanja jubileja.

[62] br.19-4422/1 od 31.12.2019. godine
[63] br.19-3578/6 od 18.11.2019. godine

Utvrđene nepravilnosti u postupku revizije:

- Društvo je rashode koji su nastali u 2018. godini, a odnose se na izvršene ugostiteljske usluge DOO „Porto Budva company“ u iznosu od od **2.014,30€,** evidentiralo u svojim poslovnim knjigama u 2020. godini, što **nije** u skladu sa osnovnim računovodstvenim principima ažurnosti i aktuelnosti i članom 8 Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama. Ovim članom je predviđeno da su lica koja sastavljaju i vrše prijem računovodstvenih isprava dužna da računovodstvenu i drugu dokumentaciju u vezi sa nastalom promjenom dostave na knjiženje najkasnije u roku od 8 radnih dana od dana kada je poslovna promjena nastala, odnosno u roku od osam radnih dana od datuma prijema. Takođe, korisnik reprezentacije je, shodno članu 7 Pravilnika o reprezentaciji, bio dužan da Finansijskom sektoru, najkasnije u roku od tri radna dana od isteka mjeseca u kome su sredstva utrošena, pravda utrošak sredstava za reprezentaciju (Izvještajem, sa pratećom dokumentacijom i računom za uslugu).
- Lica koja imaju pravo na reprezentaciju **nijesu**, prije početka korišćenja sredstava reprezentacije, potpisali izjavu kojom potvrđuju da su saglasni da u slučaju prekoračenja dozvoljenog limita plate prekoračeni iznos, obustavom dijela zarade, u skladu sa članom 7 Pravilnika.
- Zaposleni koji su koristili sredstva reprezentacije **nijesu** pravdali utrošak sredstava Izvještajem koji sadrži razloge utroška sredstava sa pratećom dokumentacijom, shodno članu 7 Pravilnika.
- Finansijski sektor nije vodio evidenciju o utrošenim sredstvima za reprezentaciju, u skladu sa članom 9 Pravilnika, koja bi sadržala podatke o svakoj reprezentaciji, korisniku i iznosu iste.

Preporuka: Društvo treba da rashode u svojim poslovnim knjigama evidentira u vrijeme njihovog nastanka, shodno principu ažurnosti i aktuelnosti, i u skladu sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama.

Društvo je 01.06.2021. godine donijelo Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja sredstava reprezentacije, kojim je **uklonilo kontrolne procedure** koje su bile sadržane u Pravilniku iz 2019. godine, i koje se nijesu poštovale (procedure namjenjene kontroli potrošnje, pravdanje utroška sredstava, evidenciju i td).

Preporuka: Društvo treba da poštuje unutrašnje kontrole prilikom pravdanja troškova reprezentacije, vrši kontrolu utrošenih sredstava po korisnicima, kako ne bi došlo do prekoračenja odobrenih limita.

Preporuka: Preporučuje se Vladi da u cilju optimizacije troškova privrednih društava u vlasništvu države preispita postojeći način određivanja kriterijuma i limita kod određivanja troškova reprezentacije.

Troškovi premija osiguranja (552)

Troškovi premija osiguranja iskazani su u iznosu od 14.590,49€. Struktura ovih troškova je sljedeća:
- Troškovi osiguranja za zaposlene u iznosu od 6.398,24€ odnosi se na premiju životnog osiguranja za zaposlene sa Generali osiguranje i na zdravstvene preglede u domu zdravlja.
- Iznos od 3.071,06€ odnosi se na usluge registracije vozila sa dobavljačem Sava Car d.o.o.
- Iznos od 4.946,66€ odnosi se na usluge osiguranja službenih vozila kod Sava osiguranje d.o.o.

Troškovi platnog prometa (553) - iskazuju se usluge platnog prometa i druge bankarske usluge koje se plaćaju za obavljeni platni promet i izvršene druge bankarske usluge za inostrana plaćanja i isti su realizovani u iznosu od 6.830.16€.

Na računu *554 – Troškovi članarina*, iskazuju se troškovi članarina poslovnim i drugim udruženjima, komorama i savezima u korist računa 469 – Ostale obaveze i isti su iskazani u iznosu od 6.544,99€.
Društvo je shodno *Odluci* Upravnog odbora, br. 01-17/12518/3 od 31.01.2017. godine prihvatilo ponudu *Asocijacije menadžera Crne Gore* za učlanjenje četiri predstavnika “Regionalnog vodovoda Crnogorsko primorje” Budva u tu asocijaciju i obavezalo se da će snositi troškove članstva svojih predstavnika u *Asocijaciji*. Mjesečna faktura po osnovu članstva je tokom 2020. godine iznosila po 120,00€, a ukupna uplata Asocijaciji iznosila je 1.440,00€.

Društvo je tokom revidovane godine po osnovu godišnje članarine za projekat “*Sveobuhvatno upravljanje infrastrukturnim sredsvima za komunalna preduzeća u Jugoistočnoj Evropi*”, a na osnovu dostavljene fakture, uplatilo 600,00€.
Po profakturi je plaćen iznos od 384,99€ za *Katalog propisa* za 2020. godinu.
Društvo je uplatilo i iznos od 160,00€ na ime članarine *Institutu sertifikovanih računovođa*, na ime članarine za sertifikovanog računovođu, za dva službenika.
Društvo je na ime članarine u *IAWD* izvršilo uplatu od 1.460,00€, na ime doprinosa, kao i iznos od 1.000,00 po osnovu članstva u ovom međunarodnom udruženju. Društvo je dostavilo i prijavu za učešće u *IAWD* program, kao i pozivno pismo br. 05-14/3690 od 07.10.2014. godine.
Izvršena je i uplata *Aqua Publica Europea* iznos od 1.500,00€, na ime troškova članarine za 2020. godinu. U toku revizije Društvo je dostavilo *Odluku o učlanjenju* u *Aqua Publica Europea* br. 18-453/2 od 13.02.2018. godine. *Aqua Publica Europea* je Evropska neprofitna asocijacija javnih vodnih operatera, sa sjedištem u Briselu i u *Odluci* je Direktor Javnog preduzeća naveden kao predstavnik u *Asocijaciji*.
Utvrđena nepravilnost: **Na računu 554 – Troškovi članarina,** iskazuju se troškovi članarina poslovnim i drugim udruženjima, komorama i savezima u korist računa 469 – Ostale obaveze i isti su iskazani u iznosu od 6.544,99€.
Troškovi nastali po osnovu članarina u poslovnim i drugim udruženjima knjiže se u korist računa *469 – Ostale obaveze*, a za *Asocijaciju menadžera* i *Udruženju za tehnologiju vode i sanitarno inženjerstvo* Društvo je knjiženje vršilo u korist računa dobavljača (433 i 434). Trošak nastao po osnovu nabavljanja *Kataloga propisa*, ne spade u troškove koji se svrstavaju u troškove članarina, već u troškove neproizvodnih usluga (račun 550). Uplata *Institutu sertifikovanih računovođa* se odnosi na uplatu po osnovu članstva u Institutu dvije službenice Društva, po osnovu stečenog zvanja kod Instituta i iste je trebalo knjižiti ne na troškove članarina, već na troškove neproizvodnih usluga – troškove stručnog usavršavanja zaposlenih.

Preporuka: Društvo treba da evidentira poslovne promjene shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Troškovi poreza (555) - Troškovi poreza iskazuju se troškovi poreza koji se naknađuju na teret troškova u korist računa 482 - Obaveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troškova i prikazani su u sljedećoj tabeli:

555	**Troškovi poreza na zarade i naknade zarada**	**152,855.49**
55501	Troškovi prireza porezu	16,250.55
55560	Troškovi carine	3.53
55590	Troškovi koncesija	136,601.41

Troškovi prireza porezu u iznosu od 16.250,55€ odnose se na zarade zaposlenih za dvanaest mjeseci. Troškovi koncesija u iznosu od 136.301,41 odnose se na naknadu za korišćenje voda za 2020.godinu shodno Rješenju Uprave za vode br. 060-327/21-0202-26.

Troškovi doprinosa (556) – Troškovi doprinosa iskazani su doprinosi koje plaća poslodavac po osnovu obračuna zarada u iznosu od 16.461,52€, a odnose se na doprinos Privrednoj komori Crne Gore, naknadu Savezu sindikata CG, doprinos za rehabilitaciju lica sa invaliditetom i doprinos Fondu rada.

556	**Troškovi doprinosa**	**16,461.52**
55601	Troškovi pk - cg	3,608.04
55602	Troškovi sindikat - ld	2,676.26
55603	Troškovi za rehabilitaciju inv lica	7,500.96
55604	Troškovi doprinosa za fond rada	2,676.26

Ostali nematerijalni troškovi (559). Ostali nematerijalni troškovi realizovani su u iznosu od 78.761,35€ i najvećim dijelom se odnose na novčane pomoći u isnosu od 27.950,00€ i troškove ostalih usluga u iznosu od 21.939,47€ kako je prikazano u sljedećoj tabeli:

559	**Ostali nematerijalni troškovi**	**78,761.35**
55900	Troškovi sudskog izvršenja i prinudne naplate	271.75
55906	Troškovi ostalih usluga	21,939.47
55907	Troškovi pretplate na službeni časopis	2,758.52
55909	Troškovi seminara i obuka	1,620.00
55910	Ostali nematerijalni troškovi	4,763.61
55911	Troškovi održavanja programa	7,458.00
55912	Troškovi revizije	12,000.00
55913	Ostale novčane pomoći	27,950.00

- Troškovi ostalih usluga u iznosu od 21.939,47€ odnose se na usluge zbrinajvanja otpada hemikalija, čišćenje od hemijskih otpada u okviru objakata Duštva i kontrolu sanitarno – ekološke zaštite.
- Iznos od 2.758,52€ odnose se na pretplate za dnevne novine i kupovinu knjiga za poslovne svrhe.
- Za obuku zaposlenih za zaštitara lica i imovine ispalaćeno je 1.620,00€ dobavljaču Urban Protection Training Center Montenegro.
- Ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 4.763,00€ odnose se na takse i notarske tarife.
- Za troškove održavanja programa i računara i računarske mreže isplaćeno je 7.458,00€ dobavljačima Epsilon d.o.o. i Smart – consulting po Ugovoru br. 20-1497/6-
- Iznos od 12.000,00€ s odnosi na usluge revizije Crowe MNE d.o.o. po Ugovoru br 163/19 od 20.09.2019. godine
- Novčane pomoći se se isplaćuju u skladu sa čl 6 Pravilnika o davanju sponzorstva, donacija i pomoći br. 02-17/14054/3 i na predlog radne grupe za dodjelu novčane pomoći. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da za svaku isplatu postoji molba za pomoć, odluka radne grupe o visine isplate i odluka izvršnog direktora za isplatu iste ili ugovor o sponzostvu. Iznos od 20.000,00€ odnosi se na novčanu pomoć Nacionalnom koordinacionom timu Ministarstva zdravlja CG na ime troškova otklanjanja nastalih i spječavanje štetnih posledica korona virusa, po Odluci br. 20-1210/2. Iznos od 5.000,00€ odnosi se na dodjelu pomoći za otklanjanje štete stanovništvu Albanije zbog posledica zemljotresa shodno Odluci br. 19-4372/1. Iznos od 2.000,00€ odnosi se na sponzorstvo shodno Ugovoru br. 20-3052/2 sa NVO Crnogorski vaterpolo kamp, gdje se korisnik sponzorstva obavezao da reklamira Društvo putem medija.

Finansijski rashodi

Prema podacima iz Iskaza o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2020. godine, i podacima iz Glavne knjige Društva za 2020. godinu, konstatuje se da su Finansijski rashodi prikazani u ukupnom iznosu od 771.518,42€, prema strukturi prikazanoj u sledećoj tabeli:

Finansijaki rashodi		**771.518,42**
562	Rashodi kamata	397.163,11
563	Negativne kursne razlike	106.922,49
569	Ostali finansijski rashodi	267.432,82

Rashodi kamata – račun 562

Rashodi kamata u ukupnom iznosu od 397.163,11€ odnose se na dospjele kamate po kreditima, kao i kamata za neblagovremeno plaćanje obaveza i kapitalizaciju kamata i prikazani su u sljedećoj tabeli:

Konto	Naziv	Iznos
56200	rashodi kamata-ostalo	665,07
56201	Rashodi kamata- kredit EBRD 36875	24.782,35
56205	Rashodi kamata Erste banka	57.492,75
56207	Rashodi kamata -klubski kredit	307.813,98
56208	Rashodi kamata -EBRD banka II kredit 50612	6.408,96
Ukupno		397.163,11

Naznačeni iznos finansijskih rashoda iskazan na računu 562- Rashodi kamata, odnosi se na sledeće:

- Rashod kamata iskazan na podračunu 56200, u iznosu 665,07€, odnosi se na kamate za neblagovremeno izmirivanje obaveza prema Upravi za vode i prema EPCG;
- Rashod kamata iskazan na podračunu 56201 u iznosu od 24.782,35€, se odnosi na pripadajuće kamate po osnovu kreditnih sredstava Evropske banke za obnovu i razvoj, po osnovu kredita po Ugovoru broj: 36875 od 09.11.2007. godine;
- Rashod kamata iskazan na podračunu 56205, u iznosu od 57.492,75€, odnose se na kamate po osnovu kredita po Ugovoru sa Erste bankom broj: 51005333233 od 25.04.2017. godine.

Pored rashoda koji se odnose na plaćene kamate u periodu Društvo je iskazaloi trošak koji se odnosi na kapitalizaciju kamate u iznosu od 6.573,64€. Društvo je shodno Odluci o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja novog korona virusa na finansijski sistem, koju je donio Savjet CBCG 17.03.2020. godine, iskoristilo pravo na moratorijum na otplatu kredita u trajanju od 90. dana, te u skladu sa tim nije izvršena uplata prve rate kredita, predviđene prema Planu otplate kredita za 30.04.2020. Takođe Društvo, u skladu sa Odlukom koristi pravo odlaganja plaćanja kamate u periodu od tri mjeseca. Banka je izvršila pripisivanje tromjesečne kamate glavnici (kapitalizaciju kamate), a troškove u vezi sa tim Društvo evidentira u svojem knjigovodstvu. Međutim, Društvo nije u potpunosti iskazalo trošak koji se odnosi na kapitalizaciju kamate, s obzirom da ukupan kapitalizovani iznos kamate iznosi 17.120,52€, već samo iznos od 6.573,64€ što znači u manjem iznosu od 10.547,08€. U postupku revizije Društvo je izvršilo ispravku naznačene greške.

- Rashod kamata iskazan na podračunu 56207, u iznosu od 307.813,98€, odnose se na kamate po osnovu kredita po Ugovoru sa Erste bankom broj : br. 19-1346/1. od 08.05.2019. godine, plaćene u periodu, kao i iznosa koji se odnosi na kapitalizaciju kamate koja je izvršena zbog korišćenja prava na moratorijum na otplatu kredita, u iznosu od 78.531,86€.
- Rashod kamata iskazan na podračunu 56208, u iznosu od 6.408,96€, odnose se na kamate po osnovu kredita po Ugovoru sa Evropskom Bankom za obnovu i razvoj broj br: 50612, od 26.12.2019. godine.

Negativne kursne razlike-račun 563

Negativne kursne razlike su iskazane u ukupnom iznosu od 106.922,49€ i odnose se na Obračunate razlike kursa valuta, u vezi sa kreditnim obavezama, nastalih po osnovu Ugovora o finansiranju, zaključenom između Crne Gore i Međunarodnog udruženja za razvoj (IDA- International Development Associoation), kojim je predviđeno da Udruženje odobrava kredit koji je ekvivalent iznosu 0d 6.600.000,00 SDR (Special Drawing Rights- Specijalna prava vućenja). Obračun kursnih razlika je vršen tri puta godišnje i to prilikom otplate kredita i na kraju godine, utvrđivanjem razlike između knjigovodstvene vrijednosti obaveze i novoutvrđene vrijednosti (utvrđene primjenom zvaničnog kursa na iznos obaveze u valuti kredita - SDR).

Negativne kursne razlike su na ovaj način evidentne na kartici dugoročnog kredita u iznosu od 54.442,35€ , dok su na kartici Amortizacije predmetnog kredita takođe vršena usklađivanja i u 2020. godini su iskazane negativne kursne razlike u iznosu od 40.371,60€. Takođe je izvršen obračun kursnih razlika i na dio kredita sa kratkoročnim karakterom u iznosu od 12.108,54€, te ukupan rashod po osnovu negativnih kursnih razlika iznosi 106.922,49€.

Ostali finansijski rashodi - račun 569

Ostali finansijski rashodi su prikazani u ukupnom iznosu 267.432,82€ i odnose se na:

- Troškove obrade kredita, bankarske garancije, troškovi u vezi sa angažovanjem sredstava u iznosu od 39.492,25€;
- Troškovi po osnovu provizije za nepovučena sredstva po osnovu kredita po ugovoru sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj u ukupnom iznosu od 49.124,97€ i
- Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti u vezi sa kreditom od Svjetske banke, u iznosu od 178.815,60€.

576 – Otpis potraživanja

Na računu *576 – Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja*, evidentirani su rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja čija je nenaplativost dokumentovana i prikazani su u sljedećoj tabeli:

KONTO	Naziv	Opis promjene	Izn-DUG
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Porez-stamb.kredit J.B.	1.978,02
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Porez-stamb.keredit I. Š.	1.978,02
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Prirez-stam.kred I.Š.	296,70
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Prirez-stamb.kred J. B.	296,70
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-193/3,M. Z.	5.714,28
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-136/3,Đ. M.	5.714,28
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-165/3,B. M.	5.714,28
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-137/3,S. L.	5.714,28
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-221/3, I. P.	5.714,28
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-155/3, M. P.	5.714,28
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Stambeni kredit 20-207/3,I. V.	3.571,43
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Prirez-ST.kredit-I. P. i P. M.	146,94
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Prirez-ST.kredit-V. I.	73,47
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Prirez-ST.kredit-M.,M.,L.	339,08
57600	RASHODI-OTPIS POTRAZ.	Porez-Stambeni kredit-7.zaposlenih	3.956,05
			46.922,09

Direktan otpis potraživanja vrši se kada postoje vjerodostojne isprave da je potraživanje nenaplativo. *Pravilnikom o rješavanju stambenih potreba*, br. 01/15-6305 od 26.06.2015. godine uređeno je rješavanje stambenih potreba u “Regionalnom vodovodu Crnogorsko primorje”, Budva. U Pravilniku o rješavanju stambenih potreba se navodi da UO donosi *Godišnji plan rješavanja stambenih potreba* kojim se planira obezbjeđenje sredstava za rješavanje stambenih potreba i način rješavanja stambenih potreba u kalendarskoj godini na koju se Plan odnosi. UO je donio Plan br. 19-4371/1 od 30.12.2019. godine, kojim je predviđen iznos od 50.000,00€ kao novčana sredstava koja će se obezbijediti za dodjelu kredita za rješavanje stambenih potreba, s tim što je je maksimalan iznos stambenog kredita koji se može dodijeliti 10.000,00€ po podnosiocu. Na bazi Pravilnika objavljen je i oglas za dodjelu kredita za poboljšanje uslova stanovanja br. 19-4377/1 od 31.12.2019. godine. Takođe, UO je donio *Poseban plan rješavanja stambenih pitanja* br. 19-4370/1 od 30.12.2019. godine, koji se donosi u svrhu rješavanja stambenih potreba direktora i zaposlenih koji obavljaju poslove od posebnog značaja za Preduzeće (Društvo) kojim je predviđen iznos od 50.000,00€ kao novčana sredstava koja će se obezbijediti za dodjelu kredita za rješavanje stambenih potreba, s tim što je je maksimalan iznos stambenog kredita koji se može dodijeliti 25.000,00€ po podnosiocu.

Shodno navedenom, u toku 2020. godine Društvo je isplatilo sedam stambenih kredita u iznosu od po 7.142,85€ (od čega se, za njih šest, obaveza otplate kredita umanjuje za 80%, a za jedan 50%) i dva kredita od po 25.000,00€ (za oba je umanjenje obaveze otplate kredita 80%). Dakle, Društvo je u ovu svrhu tokom 2020. godine ukupno izdvojilo 99.999,95€ (49.999,95€+50.000,00€), od čega je obaveza umanjenja kredita u iznosu od 77,857,11€ (37,857,11€+40.000,00€), dok je iznos koji će se vratiti 22.142,87€ (12.142,87€+10.000,00€).

Zakonom o prezu na dohodak fizičkih lica, članom 46. stav 1. je propisano da “*Porez na lična primanja obračunava, obustavlja i uplaćuje poslodavac, odnosno isplatilac tih primanja*”, na bazi navedenog Društvo je obračunalo porez po stopi od 9% u iznosu od 7.912,09€, kao i iznos pripadajućeg prireza u iznosu od 1.152,89€.

Članom 3 ugovora je predviđena saglasnost korisnika kredita, da mu davalac kredita naplaćuje rate iz njegove mjesečne zarade. Uvidom u platne liste utvrđeno je da je svim zaposlenim, koji su ostvarili pravo na stambeni kredit u toku 2020. godine vršena obustava od zarade u skladu sa ugovorom.

Utvrđene nepravilnosti: Društvo je na računu *576 – Otpis potraživanja* iskazalo i iznos od 7.912,08€ na ime poreza na dohodak fizičkih lica u iznosu od 9% na bruto iznos, koji shodno Zakonu uplaćuje poslodavac, kao i iznos od 1.152,89€ na ime prireza porezu, navedene iznose Društvo je trebalo da knjiži na računu u okviru grupe 52 – Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.

Preporuke: Društvo treba da evidentira poslovne promjene shodno Pravilniku o kontnom okviru i sadržini računa u Kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica.

Ostali nepomenuti rashodi – račun 579

Na računu 579 –Ostali nepomenuti rashodi je tokom 2020. godine prikazan iznos od 36.250,00€, koji se odnosi na sledeće rashode:

- Isplate za Doo „Alpha company“ Doo Bar, u ukupnom iznosu od 8.290,21€, po osnovu povraćaja sredstava za prethodno uplaćene posebne naknade za izgradnju regionalnog sistema vodosnabdijevanja na teritoriji opština Crnogorskog primorja, a koja se plaća prilikom izgradnje objekata. S obzirom da je Opština Herceg Novi odbila zahtjeve investitora Doo „Alpha company“, za izdavanje Građevinske dozvole, to se Društvo obratilo zahtjevom za povraćaj prethodno uplaćene naknade.

- Evidentirani trošak u iznosu od **5.200,00€,** odnosi se na Fakturu br. 1-3/2020.godine, od 06.03.2020. godine dobavljača Doo „Smart- consulting“, na ukupan iznos sa PDV-om od 6.292,00€. Prema naznačenoj fakturi radi se o instalaciji “Fortinet firewall 200D“,instalaciji Antivirusa i čišćenje računara i „Kaspersky EndpointSecurity for Business za 50 računara (licence). Uz fakturu su priložene otpremnice, Izvještaji o praćenju realizacije Ugovora za nabavku i instalaciju Firewall i antivirusnog programa br. 20-347/3 od 13.02.2020. godine, kao i verifikaciona lista za plaćanje obaveze prema dobavljaču „Smart – consulting“ Doo.

- Rashodi evidentirani u ukupnom iznosu od **22.759,95€,** odnose se na uplate sredstava na Glavni račun Državnog trezora a na osnovu Odluke odbora direktora broj 20-3320/5 od 21.08.2021. godine, koja je donešena radi postupanja po Odluci Vlade Crne Gore, u odnosu na smanjenje obračunske vrijednosti koeficijenta zarade za 50% za rukovodni kadar u okviru grupe poslova A i B. Prethodno su troškovi koji se odnose na uplate po ovom osnovu na račun Glavnog Državnog trezora, za avgust 2020. godine, bile proknjiženje na konto 55906 – Troškovi ostalih usluga, u ukupnom iznosu od 12.038,27€, da bi sa 31.12.2020. godine bili preknjiženi na konto 57900 – ostali nepomenuti rashodi, gdje su proknjižene uplate po osnovu obustava za septembar mjesec u iznosu od 10.721,68€, što čini ukupan iznos od 22.759,95€. Uvidom u knjigovodstvo Društva, konstatuje se da je dio isplaćenih zarada i obaveza po tom osnovu proknjižen na troškove zarada, dok je dio koji je obustavljen i uplaćen na račun Glavnog računa Trezora u naznačenom iznosu, proknjižen na podračun 57900 - Ostali nepomenuti rashodi.

2.4 Iskaz o tokovima gotovine – direktna metoda

Društvo je u skladu sa Zakonom o računovodstvu sačinilo i dostavilo nadležnom organu Iskaz o novčanim tokovima, primjenom direktne metode kako je prikazano u nastavku.

Pozicija	*RB*	*Tekuća godina*	*Prethodna godina*
1	*2*	*3*	*4*
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	*301*	*5,182,531.00*	*6,783,192.00*
1. Prodaja i primljeni avansi	302	2,827,355.00	3,494,882.00
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303	2,152.00	56,808.00
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	2,353,024.00	3,231,502.00
II. Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	*305*	*3,976,735.00*	*11,731,999.00*
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	1,790,388.00	7,174,767.00
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	1,579,269.00	2,178,581.00
3. Plaćene kamate	308	397,163.00	2,225,693.00
4. Porez na dobitak	309	6,446.00	
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310	203,469.00	152,958.00
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	***311***	***1,205,796.00***	***-4,948,807.00***
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	*312*	*0.00*	*146,000.00*
1. Prodaja akcija i udjela (neto priliv)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postojenja, opreme i bioloških sredstava	314		146,000.00
3. Ostali finansijski plasmani (neto priliv)	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	*318*	*1,754,562.00*	*0.00*
1. Kupovina akcija i udjela (neto odliv)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	1,474,562.00	
3. Ostali finansijski plasmani (neto odliv)	321	280,000.00	
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	***322***	***-1,754,562.00***	***146,000.00***
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	*323*	*1,556,717.00*	*10,000,000.00*
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto priliv)	325	1,556,717.00	10,000,000.00
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (1do 4)	*327*	*2,698,410.00*	*2,980,433.00*
1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odliv)	329	2,698,410.00	2,980,433.00
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	***332***	***-1,141,693.00***	***7,019,567.00***
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	***333***	***-1,690,459.00***	***2,216,760.00***
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	2,223,584.00	6,824.00
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G.NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	**337**	**533,125.00**	**2,223,584.00**

Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti:

Društvo je iskazalo **Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti** u iznosu od 5.182.531,00€. Od čega iznos od 2.827.355,00€ od prodaje i primljenih avansa; 2.152,00€ od primljenih kamata i iznos od 2.353.024,00€ od ostalih priliva iz redovnog poslovanja.

Prema Iskazu o tokovima gotovine, odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti, je prikazan u iznosu od 3.976.735,00€. Iznos od 1.790.388,00€ na osnovu isplate dobavljačima i datih avansa; 1.579.269,00€ na odliv po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda; Po osnovu plaćenih kamata 397.163,00€; Po osnovu poreza na dobit iz prethodnog perioda iznos od 6.446,00€ i 203.469,00€ za plaćanja po osnovu ostalih ličnih rashoda.

Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti *kao razlika između pozicija priliva i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti je iskazan je u iznosu od 1.205.796,00€.*

Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja

Društvo u izvještajnom periodu nije iskazalo **priliv gotovine** po osnovu aktivnosti investiranja.

Društvo je iskazalo **odliv gotovine** iz aktivnosti investiranja u iznosu od 1.754.562,00€ i to po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava u iznosu od 1.474.562,00€, i ostalih finansijskih plasmana u iznosu od 280.000,00€.

Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja *, kao razlika između priliva gotovine iz investiranja i odliva gotovine iz aktivnosti investiranja i za obračunski period 2020. godine iznosi -1.754.562,00€.*

Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja

Društvo je u izvještajnom periodu evidentiralo u ovom dijelu Iskaza, priliv po osnovu dugoročnog kredita od EBRD, odnosno prve tranše tog kredita u iznosu od 1.556.717,00€.

Odliv gotovine koji se odnosi na aktivnosti finansiranja, Društvo je iskazalo u iznosu od 2.698.410,00€, a predstavlja odliv po osnovu otplate kredita.

Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja kao *se razlika između pozicija priliva gotovine iz aktivnosti finansiranja i odliva gotovine iz aktivnosti finansiranja i iznosi -1.141.693,00€.*

Neto tok gotovine: *razlika između neto toka gotovine po osnovu poslovnih aktivnosti, aktivnosti investiranja i finansiranja i iskazana je u iznosu od -1.690.459,00€.*

Gotovina na početku izvještajnog perioda *(01.01.2020. godine), prikazana je u iznosu od 2.223.584,00€.* U izvještajnom periodu nisu iskazane pozitivne ili negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine.

Gotovina na kraju izvještajnog perioda (*31.12.2020. godine), prikazana je u iznosu od 533.125,00€.*

Usljed potrebe naglašene preciznosti ovog Iskaza, ističe se utvrđeno odstupanja u pojedinim podacima u Iskazu o tokovima gotovine, i ako se radi o iznosima koji nisu materijalno značajni[64].

2.5 Izvještaj menandžmenta

Društvo je sačinilo Izvještaj menandžmenta koji je zaveden u arhivi Društva broj: 21-1147/1 od 22.03.2021. godine. Izvještaj menandžmenta je dostavljen Poreskoj upravi (Uprava prihoda i carina) i objavljen je uz ostale finansijske iskaze na portalu „e-Prijava“. Po formi Izvještaj menandžmenta obuhvata sledeće djelove:

- Opis poslovnih aktivnosti i organizaciona struktura;
- Analiza finansijskog položaja i rezultati poslovanja (prihodi od isporuke vode, prihodi od posebne naknade na investicije, potraživanja i naplata, obaveze po osnovu kreditnih zaduženja, razmatranje Izvještaja eksterne revizije, prikaz bilansa stanja i uspjeha);
- Aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola u Doo „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje (identifikacija potencijalnih rizikau Društvu usled pojave pandemije virusa COVID 19, Ciljevi i metode za upravljanje finansijskim rizikom, identifikacija rizika);
- Plan aktivnosti (Plan proizvodnje, distribucije i isporuke vode, distributivni odvojci na RVS, isporučene količine vode, plan aktivnosti na održavanju sistema, tekuće održavanje, investiciono održavanje, interventno održavanje, upravljanje imovinom) i
- Plan mjera energetske efikasnosti.

Izvještaj menadžmenta po svojoj formi sadrži osnovne podatke i informacije koje su od značaja za korisnike izvještavanja.

2.6 Javne nabavke

Društvo je, u skladu sa članom 38 Zakona o javnim nabavkama, 10.1.2020.godine donijelo Plan javnih nabavki br. 20-26/1 kojim je planirano ukupno 80 postupaka ukupne vrijednosti od 1.272.050,00€. Tokom godine izvršena je jedna izmjena plana, a u julu je izvršeno usklađivanje sa novim zakonom shodno kojem je ukupna vrijednost planiranih nabavki, sa uračunatim PDV-om, iznosila 1.178.400,00€. Saglasnost na plan i izmjene plana dao je Odbor direktora[65]. Pregled planiranih nabavki za 2020. godinu dat je u sljedećoj tabeli:

[64] U okviru Priliva iz poslovnih aktivnosti, na poziciji ostalih priliva iz redovnog poslovanja iskazan je iznos od 2.353.024,00€, a u Iskazu o ukupnom rezultatu na poziciji Ostali prihodi iz redovnog poslovanja iskazan je iznos od 2.353.064,00€. Takođe, je u Iskazu o tokovima gotovine pozicija koja se odnosi na odliv po osnovu zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda iskazan iznos od 1.579.269,00€, dok je u Iskazu o ukupnom rezultatu na poziciji Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi iskazan iznos od 1.579.191,00€. U Iskazu o tokovima gotovine je evidentiran iznos od 203.469,00€, dok je uvidom u poslovnu dokumentaciju, odnosno konta koja se odnose na plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda dobijen iznos od 203.649,00€. Kod priliva iz aktivnosti investiranja, koji se odnosi na kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, Društvo je iskazalo iznos od 1.474.562,00€, dok je sabiranjem iznosa nabavljenih osnovnih sredstava, iz popisne liste i dugovne strane stanja u magacinu dobijen iznos od 1.471.425,72€.

[65] Odluke OD: 19-4366/1 od 30.12.2019.godine (za Plan JN), 20-874/2 od 28.2.2020.g. (za izmjenu plana) i20-2865/3 od 20.7.2020.godine (za usaglašavanje Plana sa novim zakonom).

Javne nabavke - 2020.godina	Plan javih nabavki - 20.1.2020.g.		Amandaman I - 3.3.2020.g.		Plan usaglašen sa Novim zakonom		
	br. postupaka	procijenjena vrijednost	br. postupaka	procijenjena vrijednost	br. postupaka	procijenjena vrijednost	PDV
Robe	22	339,700.00	23	364,000.00	20	262,396.70	55,103.30
Usluge	51	667,850.00	57	745,500.00	44	522,231.38	109,668.62
Radovi	7	264,500.00	10	421,500.00	4	189,256.19	39,743.81
UKUPNO:	**80**	**1,272,050.00**	**90**	**1,531,000.00**	**68**	**973,884.27**	**204,515.73**

Izvor podataka: Plan JN I izmjene plana

Društvo je u Izvještaju o realizovanim javnim nabavkama za 2020.godinu prikazalo realizaciju u iznosu od 795.224,74€ koja se odnosi se na 134 postupka (br.postupaka obuhvata i realizaciju direktnim prihvatanjem predračuna/profakture) i to:

Izvještaj o realizaciji javnih nabavki	Broj postupaka	Vrijednost sa uračunatim PDV-om
Obrazac A (otvoreni postupci)	5	263,826.71
Obrazac B (nabavke male vrijednosti)	77	350,016.77
Obrazac C (hitne nabavke)	0	0.00
Obrazac 2 (otvoreni postupak)	1	55,405.90
Obrazac 3 (jednostavne nabavke)	51	125,975.36
UKUPNO:	**134**	**795,224.74**

U postupku revizije, revidirano je ukupno 23 postupka, ukupno ugovorene vrijednosti od 519.955,23€ i to:

Vrsta postupka	Broj revidiranih postupaka:	Ugovorena vrijednost:
Otvoreni postupak	6	319.232,61€
Nabavke male vrijednosti	8	144.228,41€
Predračun sa zaključivanjem ugovora	7	35.717,79€
Jednostavne nabavke	2	20.776,42

Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na revidirani uzorak, utvrđeno je sledeće:

- Sve realizovane nabavke bile su predviđene Planom javnih nabavki za 2019. i 2020.godinu.
- Prilikom sprovođenja postupaka, Društvo je postupalo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u pogledu: donošenja odluka o pokretanju postupka kao i odluke o imenovanju Komisije za otvaranje i vrednovanje ponuda; sačinjavanja zapisnika o javnom otvaranju ponuda; o pregledu, ocjeni i vrednovanju ponuda i donošenju odluka o izboru najpovoljnije ponude.
- U skladu sa članovima 16 i 49 potpisane su Izjave od strane ovlašćenih lica da će Društvo uredno vršiti plaćanje preuzetih obaveza, po utvrđenoj dinamici, kao i izjave o nepostojanju sukoba interesa.
- Nakon zaključenja ugovora sa izabranim ponuđačem, odlukom/rješenjem direktora vršilo se imenovanje lica čija je obaveza praćenje realizacije ugovora, i po potrebi podnošenje izvještaja o relizaciji ugovora.
- Ispostavljene fakture/privremene situacije obračunate su u skladu sa cijenama koje odgovaraju prihvaćenoj ponudi i zaključenom ugovoru. Odstupanja su utvrđena samo kod realizacije ugovora koji se odnosi na održavanje vozila. Sugerisano je da se tehnička specifikacija, ubuduće sačini na način, koji će omogućiti poredjenje cijena iz prihvaćene ponude sa cijenama na osnovu kojih je obračunata faktura.
- Uz verifikacione liste su, osim fakture na osnovu koje se vrši plaćanje, priloženi i zapisnici o prijemu robe ili izvještaji o obavljenom poslu koje je sačinilo lice zaduženo za praćenje realizacije ugovora.
- Društvo je, za određene ugovore zaključilo anekse kojim se produžava rok važenja ugovora, zbog situacije sa Kovid-om. Zaključivanje aneksa definisano je članom novog 151 Zakona o javnim nabavkama.

- Pored navedenog, utvrđeno je da je Društvo prilikom sprovođenja četiri postupka[66] **pogrešno definisalo predmet javne nabavke**: Prilikom definisanja predmeta nabavke, Društvo nije postupilo u skladu sa članom 35 tad važećeg zakona kojim je definisano da se radovi koji obuvataju i nabavku roba i usluga, mogu definisati kao predmet javne nabavke samo ako procijenjena vrijednost radova prelazi ukupno procijenjenu vrijednost roba i usluga.
Uvidom u propratnu dokumentaciju, kod navedenih postupaka, utvrđeno je da se najveći iznos sredstava odnosio na nabavku robe (opreme) dok se manji iznos odnosio na propratne usluge i/ili radove koji su neophodni za instalaciju i održavanje opreme.
Pogrešno definisanje predmeta nabavke, u tri slučaja, uticalo je na izbor postupka koji će se sprovesti, što je uslovilo da Društvo sprovede postupke nabavke male vrijednosti (kroz objavljivanje zahtjeva na portalu Društva) umjesto postupanja u skladu sa članom 20 i 21 tada važećeg Zakona (koje bi zahtijevalo objavljivanje poziva na portalu Javnih nabavki).

Preporuka: Društvo treba da prilikom određivanja predmeta javne nabavke, u svim slučajevima postupa u skladu sa članom 78 Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisan način određivanja glavnog predmeta javne nabavke u slučaju mješovitih nabavki, odnosno nabavki koje se sastoje od nabavke dva ili više predmeta.

2.7 Sudski sporovi

Društvo je zaključilo Ugovor o pružanju pravne pomoći i advokatskom zastupanju br.19-3272/1 od 09.10.2019. godine sa advokatskom kancelarijom Jovović, Mugoša & Vuković. Predmet ugovora je pružanje advokatskih usluga pred nadležnim sudovima i organima državne uprave, zastupanje u upravnim postupcima i sporovima, izrada pravnih mišljenja, analiza i kontrola poslovnih ugovora itd.
Društvo je dostavilo Izvještaj o stanju u predmetima/sporovima br. 20-3959/1 od 05.10.2020. godine, koji je sastavila navedena advokatska kancelarija[67]. U izvještaju je navedeno 26 slučajeva gdje je advokatska kancelarija preduzimala određenje radnje za račun Društva. Sudski postupci u kojima je Društvo bilo stranka u postupku prikazani su u sljedećoj tabeli:

R.br.	Broj predmeta	Tužilac	Tuženi	Sud	Glavni dug	Osnov	Status
1	U.br.1624/18	Regionalni vodovod	"S" AG	Ustavni sud			usvojena ustavna žalba
2	P.br.289/19	"C.f.s.s.i"	Regionalni vodovod	OS Kotor	21.441,48	sticanje bez osnova	drugostepeni postupak u toku
3	P.br.791/16	"L. i" AD	Regionalni vodovod	Privredni sud	276.593,96	dug	drugostepeni postupak u toku
4	P.br.637/19	"N. F. L.	Regionalni vodovod	Privredni sud	100.529,05	dug	prvostepeni postupak u toku
5	P.br.1258/17	O. K.	Regionalni vodovod	OS Kotor		sticanje bez osnova	pravosnažno, Viši sud potvrdio odluku kojom nije dozvoljen povraćaj u pređašnje stanje
6	P.br.120/19	A. S.ć	Regionalni vodovod	OS Bar		naknada	tužba povučena, žalba na troškove postupka
7	P.br.429/19/11	B. J.	Regionalni vodovod i "Integral Inženjering" AD	OS Kotor	10.266,50	naknada štete	žalba na troškove
8	P.br.2293/18,2635 /15	D. Š. i dr.	Regionalni vodovod	OS Podgorica	1.000,00	naknada štete	pravosnažno, djelimično usvojen tužbeni zahtjev
9	P.br.1141/19	"JR R." DOO	Opština BD, Regionalni vodovod, "Božovic" DOO	Privredni	135.000,00	naknada štete	prvostepeni postupak u toku
10	P.br.6101/19	K. Š. i Lj. Š.	Regionalni vodovod	OS Podgorica		naknada štete	tužba povučena, žalba na troškove postupka
11	P.br.1790/19	S. L. i K. L.	Regionalni vodovod	OS Podgorica		naknada štete iz radnog odnosa	prvostepeni postupak u toku
12	P.br.86/2020	"K. H. A. M." DOO	Regionalni vodovod	Privredni sud	28.834,86	neosnovano obogaćenje	prvostepeni postupak u toku
13	P.br.190/20	M. N.	Regionalni vodovod	OS Bar		naknada štete	prvostepeni postupak u toku
14	P.br.224/20	R. Đ.	Regionalni vodovod	OS Bar		uznemiravanje prava svojine	prvostepeni postupak u toku
15				**Ukupno:**	**573.665,85**		

[66] Nabavka radova na interventnom održavanju infrastrukture Društva, Radovi na nabavci i ugradnji mjerača protoka i Servis hlorne stanice „Đurmani“ i Održavanje elektroopreme u postrojenjima.
[67] Društvo je 25.08.2021. godine obavijestilo advokatsku kancelariju o raskidu ugovora, sa otkaznim rokom od 90 dana.

Kao što je prikazano u tabeli, ukupna procijenjena vrijednost postupaka, gdje se mogla utvrditi vrijednost istih, iznosi 573.665,85€ (naknade štete, duga, uznemiravanja prava svojine i sl).
Pregled datih pravnih mišljenja, pomoći i savjetovanja koje je advokatska kancelarija pružala Društvu, kao i u dva upravna postupka i disciplinska postupka prikazan je u sljedećoj tabeli:

R.br.	Predmet	Broj	Stranka	Protivnik	Rezime
1	Pravno mišljenje	1212-4	Regionalni vodovod	IDA i dr.	dato je više pravnih mišljenja vezano za raskid ugovora, zaključenju sporazuma o prestanku radnog odnosa i sl.
2	Pravno mišljenje	1212-5	Regionalni vodovod	"Vodovod i kanalizacije" BD	primjena ugovora o isporuci vode
3	Upravni postupak kod Agencije za zaštitu podataka	1212-15	Regionalni vodovod	DRI	žalba na rješenje kojim je odbijen zahtjev za pristup informacijama
4	Upravni postupak kod DRI	1212-17	Regionalni vodovod		zahtjev za slobodan pristup informacijama
5	Disciplinski postupak	1212-20	Regionalni vodovod	A.O.	povreda radne obaveze
6	Pravna pomoć	1212-21	Regionalni vodovod	"Monteput"	pravno savjetovanje u vezi Ugovora o sukorišćenju hidrotehničkog tunela i td.
7	Pravna pomoć	1212-22	Regionalni vodovod	Opština Kotor	pravno savjetovanje u vezi izgradnje cjevovoda i podmorskog cjevovoda
8	Pravno mišljenje	1212-23	Regionalni vodovod	Opština Herceg Novi	pravno savjetovanje u vezi zaključenog Protokola o saradnji
9	Disciplinski postupak	1212-24	Regionalni vodovod	M.V.	teža povreda radne obaveze
10	Pravna pomoć	1212-27	Regionalni vodovod	Prijestonica Cetinje	savjetovanje u vezi Programa i preduzetih mjera radi rješavanja vodosnadbijevanja

Između ostalog, Društvo je od Advokatske kancelarije tražilo Mišljenje u vezi primjene ugovora o isporuci koje je Društvo zaključilo sa lokalnim vodovodnim preduzećima, radi mogućnosti obračuna naknade štete za nepreuzetu mjesečnu ugovorenu količinu vode. **Mišljenje** Advokatske kancelarije je da: „**Ukoliko manje isporučene količine postoje na mjesečnom nivou, a na godišnjem nivou Korisnik je preuzeo ugovorene količine, Davalac usluga nema pravo na Naknadu štete niti istu može izražavati kroz posledsnji račun u godini**“.

S druge strane lokalna vodovodna preduzeća[68] (Bar, Budva, Tivat, Kotor i Herceg Novi) u svojim odgovorima na dopis DRI od 29.11.2021. godine vezan za mišljenje o postojećem načinu vodosnabdijevanja, smatraju da je u sistemu regionalnog vodosnabdijevanja neophodno uspostaviti bolju saradnju između lokalnih vodovodnih preduzeća i DOO „Regionalni vodovod Crnogorsko primorje“ – Budva.

Preporuka: Preporučujemo Društvu da u saradnji sa lokalnim vodovodnim preduzećima preispitaju postojeći način regulisanja regionalnog vodosnabdijevanja i iznađu model koji je prihvatljiv za sve korisnike regionalnog vodosnabdijevanja.

SENATOR DRI
Zoran Jelić
rukovodilac Kolegijuma

[68] ViK Ulcinj doo nije odgovorio na dopis DRI